

KWARTALNIK OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH WE WROCŁAWIU

Przegląd Radcowski

ISSN 2391-9159

Nr 43/2024 Lipiec

Egzamin zawodowy

38

Brązowy medal drużyny
OIRP we Wrocławiu

150

Dzień Dziecka

147

Anna Zalesińska
Redaktor Naczelna

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy

Krystian Mularczyk
Zastępca Redaktor Naczelnej

Coś się kończy, coś zaczyna... Kończy się obecna kadencja Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych. W dniu 17 kwietnia 2024 r. odbyło się ostatnie zgromadzenie Delegatów OIRP we Wrocławiu, więc przychodzi również czas na podsumowanie minionych, trudnych czterech lat, kiedy samorząd musiał się zmierzyć ze wsparciem dla radców prawnych i aplikantów w okresie pandemii COVID-19, a później, z niemniej trudnym zadaniem zapewnienia obsługi prawnej dla uchodźców, w związku z wybuchem wojny pomiędzy Federacją Rosyjską a Ukrainą. Szereg działań, o których pisaliśmy na łamach „Przeglądu Radcowskiego”, pokazuje, że mimo trudnych czasów niewątpliwie i Rada, i Prezydium, i przede wszystkim Dziekan sprościli tymi wyzwaniom. Działania organów OIRP we Wrocławiu były systematycznie dokumentowane zarówno w naszym kwartalniku, jako i w mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn, Instagram, a od niedawna również YouTube).

„Przegląd Radcowski” w tej kadencji przeszedł gruntowny „lifting” i od zeszłego roku prezentuje się w nowej odsłonie. Pozyskał wielu nowych, stałych współpracowników i został ubogacony o nowe rubryki, takie jak „RODO” czy sentymentalny dział

„Przeszłość – Teraźniejszość – Przyszłość”. Na podsumowanie prac kolegium redakcyjnego w obecnym składzie przyjdzie czas w kolejnym numerze, bowiem nowa Rada – po ukonstytuowaniu się – dokona wyboru nowego Kolegium, a zatem ten kolejny numer będzie stanowił swoistą klamrę zamykającą kadencję. Czerwiec to również koniec kadencji mec. Izabeli Konopackiej jako Prezydentki Federacji Adwokatów Europejskich (FBE).

Pomimo końca kadencji Rada i Prezydium nie próżnowali. Odbyły się liczne konferencje naukowe, seminaria i wydarzenia kulturalne. Kwiecień upłynął pod znakiem egzaminów końcowych, o czym pisze apl. Krystyna Rogala. Maj minął natomiast pod znakiem przyjemności, takich jak szkolenie wyjazdowe czy też wspólne wyjście na wystawę Banksy’ego, o czym pisze mec. Sylwia Filińska. Czerwiec to oczywiście organizowany tradycyjnie Dzień Dziecka (zachęcamy do lektury artykułu i fotorelacji).

Ponadto w numerze można zapoznać się z felietonem niezastąpionej mec. Agnieszki Gacek, która ponownie – już jako certyfikowany przewodnik – podpowiada, gdzie w górach można spędzić aktywnie czas, oraz z niezwykle ciekawym artykułem mec. Radosława Gąsiora o Władysławie Strzebińskim. ■

SUDEA

Na południu Wrocławia
budzi się nowe miejsce
do życia.

Zapraszamy na niezobowiązujące
spotkanie w ogrodzie nowej inwestycji
apartamentowej na wrocławskich
Krzykach.

Przygotowaliśmy dla Państwa
specjalną ofertę przedsprzedażową.

[SUDEA.PL](https://sudea.pl)

Z ŻYCIA SAMORZĄDU

- 08 Kronika Rady OIRP we Wrocławiu ■ **Maciej Różewicz**
- 10 Sprawozdanie z obrad Zgromadzenia Delegatów OIRP we Wrocławiu ■ **Krzysztof Mularczyk**
- 13 Sylwetki członków OIRP we Wrocławiu ■ **Anna Zalesińska**
- 15 Wspomnienie o Monice Klonowskiej ■ **Beata Janikowska, Zuzanna Nowosad-Bąba**
- 18 Witamy nowych radców prawnych ■ **Beata Koziel**

SENIORZY SENIOROM

- 19 Efektywne partnerstwo drogą do sukcesu – czyli o niezwyklej współpracy ■ **Bartłomiej Stasik**

ZAGADNIENIA PROBLEMOWE

- 21 Zmiany w PUSP dotyczące zadań z zakresu informatyzacji sądownictwa ■ **Sylwia Kotecka-Kral**

RODO

- 28 Ograniczona realizacja niektórych praw w ramach systemów sztucznej inteligencji, czyli dlaczego AI nie lubi poprawiać i usuwać danych osobowych ■ **Anna Popowicz-Pazdej**

RECENZJA

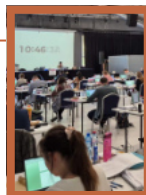
- 32 Apelacja i postępowanie apelacyjne w sprawach cywilnych ■ **Anna Zalesińska**

Z RADCOWSKIEJ WOKANDY

- 34 Słów kilka o nieoczywistych skutkach postępowania dyscyplinarnego ■ **Anita Woroniecka**

APLIKACJA

- 38 Egzamin zawodowy 2024 ■ **Krzysztof Rogala**
- 40 VIII Forum Młodych Radców Prawnych – Młodym radcą prawnym być... ■ **Kinga Żydek**
- 42 Marek Mikołajczyk – sylwetka aplikanta ■ **Milena Szostak-Kałuska**

SZKOLENIA

- 43 Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Hotelu Zamek na Skale w Trzebieszowicach ■ **Krzysztof Mularczyk**

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

- 45 Women Leaders in Law Warsaw Summit – czyli o wyzwaniach w zakresie równości płci z perspektywy liderek ■ [Izabela Konopacka](#)
- 50 Sztuczna inteligencja, cyfryzacja i ochrona danych na rzecz rozwoju gospodarczego – sprawozdanie z „Assises de la Méditerranée” ■ [Maria Dymitruk](#), [Izabela Konopacka](#), [Sławomir Szczerba](#)
- 52 The Lawyer of the Future: Kongres Generalny Federacji Adwokatur Europejskich ■ [Maria Dymitruk](#)

KĄCIK JĘZYKOWY

- 54 Odsetki za opóźnienie a Verzugszinsen ■ [Leszek Chmura](#)

NOWE TECHNOLOGIE

- 56 Nowe odcinki podcastu „Prawo a nowe technologie” ■ [Wojciech Lamik](#)
- 60 Jubileuszowe 10. Forum Prawa Mediów Elektronicznych za nami! ■ [Laura Stocka](#)
- 65 FPME oczami Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej ■ [Aleksandra Kraśnicka](#)
- 67 Sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Finanse i Nowe Technologie – aspekty prawne” ■ [Tomasz Tomczak](#)
- 70 III Ogólnopolska Konferencja Naukowa Prawa Własności Intelektualnej ■ [Anna Augustyn](#)
- 72 Przeniesienie autorskich praw majątkowych na inny podmiot (następcę prawnego licencjodawcy) vs udzielona dotychczas licencja ■ [Bartosz RADIUSIEWICZ](#)
- 75 Wdrożenie DSA w Polsce ■ [Adrianna Jędrzejewska](#), [Łukasz Otfinowski](#)
- 78 Legal Design: nowe podejście do komunikacji prawniczej ■ [Dominika Fikus-Graf](#)
- 81 Europejska przestrzeń danych zdrowotnych: rozwiązanie regulacyjnego chaosu w komercyjnym wykorzystaniu danych medycznych dla AI ■ [Alicja Cegielska-Rola](#)

WYDARZENIA

- 87 Relacja z warsztatu „Pozew o zapłatę w sprawie gospodarczej” ■ [Marek Mikołajczyk](#)
- 89 Święto przed Świętami – czyli jak Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu uroczysto celebrował swój dzień ■ [Natalia Piotrowska](#)
- 93 Sprawozdanie z X Konkursu Krasomówczego w Wyższej Szkole Prawa we Wrocławiu ■ [Krystian Mularczyk](#)
- 95 Sprawozdanie z IV Seminarium Procesowego „Tajemnica zawodowa (radcy prawnego, adwokata i notariusza) w postępowaniach sądowych” ■ [Łukasz Błaszczak](#), [Krystian Mularczyk](#), [Anna Zalesińska](#)
- 100 II edycja Dolnośląskiego Forum Gospodarczego pod hasłem „Samorząd jako siła rozwoju gospodarczego” ■ [Kamil Hupajło](#)

- 104** XXVI Lokalny Konkurs Krasomówczy za nami ■ **Krystian Mularczyk**
- 106** Sprawozdanie z XLIII Zjazdu Delegatów Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu ■ **Krystian Mularczyk**
- 108** Sprawozdanie z XXXVIII Okręgowego Zjazdu Delegatów Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położny ■ **Sylvia Filińska**
- 110** Rozwijamy współpracę z Ośrodkiem Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy oraz Okręgowym Inspektoratem Pracy we Wrocławiu ■ **Krystian Mularczyk**
- 111** Drzwi Otwarte Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu ■ **Krystian Mularczyk**
- 113** Relacja z 33. Targów Pracy na UE we Wrocławiu ■ **Krystian Mularczyk**
- 114** Sprawozdanie z II Konkursu Krasomówczego na Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu ■ **Krystian Mularczyk**
- 116** Sprawozdanie z IX Wrocławskiego Seminarium Karnoprocesowego „Fundamenty nowego procesu karnego” ■ **Ewelina Aniol**
- 119** Sprawozdanie z XI Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego Lekarzy Weterynarii Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej ■ **Anna Zalesińska**
- 121** Sprawozdanie z IV ogólnopolskiej konferencji naukowej na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego „Rodzina zastępcza w systemie wsparcia” ■ **Iga Kasiura**
- 123** Finał konkursu „I Wydziałowy Podatkowy Moot Court” pod patronatem OIRP we Wrocławiu ■ **Katarzyna Kopyściańska, Jakub Leś**
- 125** Porozmawiajmy o aplikacji radcowskiej – spotkanie przedstawicieli OIRP we Wrocławiu ze studentami prawa WSP we Wrocławiu ■ **Krystian Mularczyk**
- 127** Relacja z obchodów Dnia Doradcy Podatkowego ■ **Alicja Marciniak**
- 128** Sprawozdanie z Finału X Lokalnego Konkursu Moot Court z Prawa Międzynarodowego Publicznego ■ **Jakub Merta**
- 129** Kolejne posiedzenie Rady Biznesu Uniwersytetu WSB Merito we Wrocławiu za nami ■ **Krystian Mularczyk**
- 131** Wspólne wyjście na wystawę Banksy'ego we Wrocławiu z OIRP we Wrocławiu! ■ **Sylvia Filińska**
- 133** Obchody Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej w Zamku Książ ■ **Krystian Mularczyk**
- 135** Sprawozdanie z konferencji pt. „Praktyczne aspekty zmian w prawie karnym wykonawczym” ■ **Magdalena Wasylkowska-Michór**
- 138** Sprawozdanie z Finału X Lokalnego Konkursu Moot Court z Prawa Międzynarodowego Publicznego ■ **Adrianna Lichańska**
- 139** Sprawozdanie z konferencji z cyklu „Prawo pracy. Doctrina et usu” pt. „Prawo do informacji a ochrona tajemnic prawnie chronionych” ■ **Marek Choczaj**
- 141** Dzień Równości na Politechnice Wrocławskiej ■ **Zuzanna Pawlikowska**
- 143** „Równość na horyzoncie” – radczynie i radcowie dla równości ■ **Dorota Seweryn-Stawarz**

- 145** Wieczór filmowy z klasyką polskiego kina – „Dzięcioł” w reż. Jerzego Gruzy ■ **Sylwia Filińska**
- 147** Indiański Dzień Dziecka w OIRP we Wrocławiu! ■ **Sylwia Filińska**

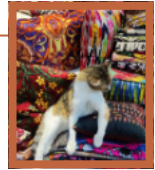
SPORT

- 150** V Mistrzostwa Polski Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej w Kielcach! Brązowy OIRP we Wrocławiu! ■ **Rafał Biel**
- 152** I Turniej Bowlingowy o Puchar Dziekana OIRP we Wrocławiu! ■ **Sylwia Filińska**
- 154** III Turniej Piłki Nożnej o Puchar Dziekana OIRP w Poznaniu ■ **Krzystian Mularczyk**
- 156** XI Drużynowe Mistrzostwa Polski Prawników w Tenisie Ziemnym, Poznań 2024 r. ■ **Krzystian Mularczyk**

FELIETON

- 159** Władysław Strzemiński – twórca unizmu ■ **Radosław Gąsior**
- 163** Ararat. Marzenie o pięciotysięczniku ■ **Agnieszka Gacek**

PRZESZŁOŚĆ – TERAŹNIEJSZOŚĆ – PRZYSZŁOŚĆ

- 180** Przeszłość – terażniejszość – przyszłość ■ **Anna Zalesińska, Krzystian Mularczyk**

PIKNIK RADCOWSKI

KIEDY
6 lipca
godz. 17:00

Kronika Rady OIRP we Wrocławiu

■ r. pr. **Maciej Różewicz**

Przyjęło się mówić, że wybory są świętem demokracji, a zatem w życiu naszego samorządu nadszedł czas świętowania demokracji samorządowej. W przeciągu dwóch miesięcy miało miejsce coroczne Zgromadzenie Delegatów – zamykające okres kadencji 2020–2024 – oraz wybory Delegatów na kadencję 2024–2028.

Sprawozdawcze Zgromadzenie Delegatów, w dniu 17 kwietnia 2024 r., przebiegło w sposób sprawny i było kanwą do podsumowania upływającej kadencji Rady oraz innych organów Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu. Dziekan Tomasz Scheffler przedstawił informacje o funkcjonowaniu Izby w roku 2023 oraz podziękował za współpracę wszystkim osobom zaangażowanym w działanie naszego samorządu, zaś Skarbnik, Artur Górecki, zaprezentował sytuację finansową Izby oraz plany na kolejny rok. Chwilę po zamknięciu obrad Zgromadzenia Delegatów odbyło się, wyjątkowo w Sali im. M. Filipowicza Sądu Okręgowego, posiedzenie Rady OIRP we Wrocławiu, na którym powołana została Komisja Mandatowo-Skrutacyjna oraz Okręgowa Komisja Wyborcza dla przeprowadzenia wyborów Delegatów na zebraniach rejonowych w dniach 10–13 czerwca 2024 r.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Codziennie funkcjonowanie naszej Izby w czerwcu, pomimo że większość osób myślami jest już na urloпах, było bardzo pracowite. Oprócz wyborów, Rada OIRP we Wrocławiu musiała podjąć jeszcze szereg uchwał wpisowych osób, które zdały egzamin radcowski w 2024 r. i złożyły wnioski o wpis na listę radców prawnych. Jak zawsze jest to bardzo miły moment, gdy Rada przyjmuje do grona wrocławskich radców prawnych nowych Kolegów i nowe Koleżanki.

Naturalnie, podczas każdego z posiedzeń w drugim kwartale 2024 r., Rada pochylała się nad tradycyjnymi punktami obrad, tj. skreśleniami i przeniesieniami radców prawnych, sprawami aplikantów, sprawami socjalnymi oraz finansowymi. W ramach powyższych obszarów podjętych zostało kilkadziesiąt uchwał. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Joanna Zimoń-Frankiewicz, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski, Członkini Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska, Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Fot. OIRP we Wrocławiu

Sprawozdanie z obrad Zgromadzenia Delegatów OIRP we Wrocławiu

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

Dnia 17 kwietnia 2024 r. w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu odbyło się coroczne Zgromadzenie Delegatów OIRP we Wrocławiu, podczas którego omówiono bieżące sprawy naszego samorządu oraz zaprezentowano sprawozdania z ubiegłorocznej działalności Rady.

Zgromadzenie otworzył Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Schefler, witając uczestników – radców prawnych.

Zgodnie z porządkiem obrad, tuż po rozpoczęciu posiedzenia, wybrano Członków Komisji Mandatowej – Sylwię Filińską, Michała Pyrza oraz Marcina Kanię. Następnie chwilą ciszy uczczono pamięć Koleżanek

i Kolegów – radców prawnych, którzy odeszli w 2023 r. Kolejnym punktem agendy zgromadzenia był wybór Przewodniczącej Zgromadzenia – Agnieszki Templin, Zastępcy Przewodniczącej – Joanny Zimoń-Frankiewicz oraz Sekretarza Zgromadzenia – Krzysztofa Mularczyka.

W trakcie Zgromadzenia, zgodnie z porządkiem obrad, przedstawione zostały:

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Joanna Zimoń-Frankiewicz, Sekretarz Rady OIRP we Wrocławiu Agnieszka Templin, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Dyrektor Biura Rady OIRP we Wrocławiu Małgorzata Nierzewska
Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

- Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
- Sprawozdanie z działalności Rady OIRP we Wrocławiu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.,
- Sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023
- Sprawozdanie Finansowe OIRP we Wrocławiu za rok 2023.

Ponadto przedstawiono: Sprawozdanie Rzecznika Dyscyplinarnego oraz Sprawozdanie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Po omówieniu wcześniejszych punktów obrad Przewodnicząca Zgromadzenia zarządziła głosowanie nad uchwałami w przedmiocie sprawozdań. Wszystkie uchwały zostały podjęte jednogłośnie.

Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler
Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

- Podjęto uchwały w sprawach:
  - zatwierdzenia Sprawozdania Komisji Rewizyjnej,
  - zatwierdzenia Sprawozdania z działalności Rady OIRP we Wrocławiu w 2023 r.,
  - zatwierdzenia Sprawozdania Rady z wykonania budżetu w 2023 r.,
  - zatwierdzenia Sprawozdania Finansowego OIRP we Wrocławiu za 2023 r.,
  - zatwierdzenia Sprawozdania Rzecznika Dyscyplinarnego i udzielenia absolutorium,
  - zatwierdzenia Sprawozdania Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego i udzielenia absolutorium,
  - uchwalenia budżetu Rady OIRP we Wrocławiu na 2024 r.,
  - zatwierdzenia rocznego planu pracy Rady OIRP we Wrocławiu w 2024 r.,
  - podziału terenu działania OIRP we Wrocławiu na rejony oraz ustalenia liczby delegatów.

Przewodnicząca podziękowała Delegatom za udział w Zgromadzeniu oraz – wobec wyczerpania porządku obrad – zamknęła Zgromadzenie. Warto podkreślić, że posiedzeniu towarzyszyła wspaniała atmosfera, sprzyjająca integracji wrocławskiego środowiska radców prawnych. ■

ZGŁOŚ SIĘ!

LISTA EKSPERTÓW

- przekazywanie mediom podstawowych informacji prawnych,
- komentarze
- udzielanie wywiadów w przypadku zapytania ze strony mediów.

ZGŁOSZENIA

apakula@oirp.wroclaw.pl

Sylwetki członków OIRP we Wrocławiu

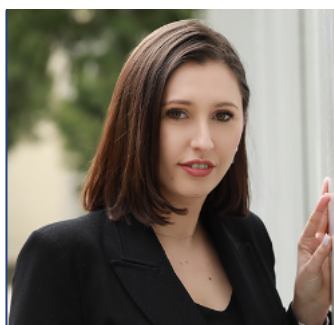
■ r. pr. **Anna Zalesińska**

Fot. UMWD

Agnieszka Gacek

Nasza koleżanka, a także aktywna felietonistka „Przeglądu Radcowskiego”, r. pr. Agnieszka Gacek uzyskała uprawnienia Przewodnika Górskiego Sudeckiego kl. III.

Fot. Archiwum prywatne

Marta Kędziora-Wnuk

Absolwentka Prawa na Wydziale Prawa i Administracji i Ekonomii na Uniwersytecie

Wrocławskim. Zawód radcy prawnego wykonuje w ramach indywidualnej praktyki oraz stosunku pracy. Świadczy pomoc prawną w sprawach z zakresu prawa pracy, prawa cywilnego, rodzinnego, gospodarczego, a także w postępowaniach sądowych oraz przed organami administracji publicznej, organami podatkowymi, egzekucyjnymi oraz sądami administracyjnymi. Aktywnie działa jako wolontariusz w licznych wydarzeniach organizowanych w OIRP we Wrocławiu. Od 2017 roku uczestniczy w wielu zajęciach lekcyjnych w ramach akcji Izby wrocławskiej „Prawo w szkole”, prowadząc zajęcia edukacyjne z zakresu podstaw prawa, promocji zawodu radcy prawnego oraz człowieka, a od 2020 roku jest koordynatorką projektu edukacji prawnej. Często uczestniczy jako członek komisji w turniejach związanych z edukacją prawną i ADR organizowanych na szczeblu krajowym. Uczestniczyła w organizowanym przez OIRP we Wrocławiu Radcowskim Telefonie Zaufania udzielając telefonicznie porad pro bono. Stale współpracuje z organizacjami pozarządowymi, w tym ze Stowarzyszeniem Kultura Równości we Wrocławiu oraz z Federacją Znaki równości w Krakowie, w ramach której świadczy głównie pro bono pomoc prawną dla osób transpłciowych

w sprawach o uzgodnienie płci. W ramach prywatnej praktyki radcowskiej, także swoją działalnością pro bono wspiera osoby transpłciowe w procesach o uzgodnienie płci. Swą działalnością pro bono świadczyła również pomoc prawną dla osób, które chciały założyć fundację, wspierając je w procesie założycielskim. W okresie pandemii COVID-19 prowadziła wolontariat zakupowy dla osoby z niepełnosprawnością.

Nominowana w Konkursie Kryształowe Serce Radcy Prawnego 2024.

Piotr Machnikowski

R. pr. prof. dr hab. Piotr Machnikowski został powołany przez Prezesa Rady Ministrów do Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego.

Fot. MS

Fot. Archiwum prywatne

Anna Popowicz-Pazdej

W dniu 27 maja 2024 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej r. pr. Anny Popowicz-Pazdej pt. „Zasady jawności i ochrony prywatności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Rozważania na tle prawa unijnego, polskiego i niemieckiego”.

Pani mecenas jest stałym współpracownikiem „Przeglądu Radcowskiego” jako współautorka rubryki poświęconej ochronie danych osobowych.

Pani Mecenas została również wyróżniona zaproszeniem na prestiżową Międzynarodową Konferencję *Privacy Research Day 2024* organizowaną przez National Commission on Informatics and Liberty w Paryżu, która odbyła się 4 czerwca 2024 r. pani doktor wygłosiła prelekcję pt. „Why the generative AI models do not like the right to be forgotten: a study of proportionality of identified limitations”.

Fot. Archiwum prywatne

Wspomnienie o Monice Klonowskiej

- r. pr. **Beata Janikowska**
- r. pr. **Zuzanna Nowosad-Bąba**

Tempus fugi czyli czas płynie. W dniu 21 marca 2024 r. zmarła moja Droga Przyjaciółka – nasza samorządowa Koleżanka radczyni prawna Monika Klonowska.

Mówi się, że człowiek żyje tak długo, jak długo żyje pamięć o nim, zatem pozwolę sobie na napisanie tego wspomnienia...

O Monice nie zapomnę nigdy. Znałyśmy się od czasu studiów. Ukończyłyśmy razem aplikację radcowską, a następnie założyłyśmy – w 1995 roku – Kancelarię Prawną spółkę cywilną radców prawnych Beata Karwowska Monika Klonowska. Pracowałyśmy razem prawie 30 lat. Miałyśmy odmienne charaktery, ale byłyśmy zżyte ze sobą, jak dwie siostry i same mówiłyśmy o sobie, że jesteśmy „Rozważna i Romantyczna”. Pomimo tych różnic, doskonale się rozumiałyśmy i działałyśmy „w jednej linii”. Co ciekawe, często nawet Nas myłono, nawet w sądach.

Monika to była Przyjaciółka idealna, i podobnie jak wiele z Jej Koleżanek i Kolegów z radcowskiego samorządu, nie mogą pogodzić się z tym, że odeszła i nie ma Jej już wśród Nas. Myślę, że wszyscy zapamiętamy Monikę jako osobę pełną energii, obdarzoną wyjątkową wrażliwością i kochającą

Od lewej: rodzice r. pr. Moniki Klonowskiej, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler

Fot. OIRP we Wrocławiu

życie. To ogromnie zasłużona dla samorządu osoba, którą trudno będzie zastąpić.

Mecenas Monika Klonowska, po ukończeniu studiów na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w 1991 r., rozpoczęła szkolenie na aplikacji radcowskiej w Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu, które ukończyła w 1995 r. W tym samym roku zdała egzamin zawodowy z wynikiem bardzo dobrym. Była wpisana na listę radców prawnych prowadzoną przez OIRP we Wrocławiu pod numerem WR-1110. Aktywnie działała w naszym samorządzie, otrzymując liczne podziękowania i pochwały za swoją pracę. W latach 2010–2020 (przez 3 kadencje – VIII, IX, X) pełniła funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. We wrześniu 2020 r. Zgromadzenie Delegatów OIRP we Wrocławiu wybrało ją na Sędziego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, a następnie została wybrana na Sędziego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego XI kadencji.

Ponadto była delegatem na Zgromadzenie Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu i delegatem na Krajowy Zjazd Radców Prawnych XI kadencji.

Poprosiłam naszą wspólną przyjaciółkę, radcę prawnego Zuzannę Nowosad-Bąbę, która swoją karierę zawodową zaczynała pracując w Naszej kancelarii, o wspomnienie o Monice.

BJ: Zuzanna, czy możesz opowiedzieć, jako Nasza Przyjaciółka, co Ty czujesz, jak myślisz o Monice, jak Ty wspominaś Monikę?

ZN: Monikę spotkałam osiemnaście lat temu, czyli tyle, ile w świetle prawa trzeba aby osiągnąć dojrzałość. Czego doświadczyłam od Niej w tym czasie i w jaki sposób

mnie to ukształtowało, dowiem się zapewne później. Dzisiaj chciałabym napisać o tym, co pamiętam.

Na początku nasza relacja była tylko zawodowa, ale z biegiem czasu przekształciła się w serdeczną bliskość. Już w tym miejscu Monika zwróciłaby mi uwagę na zbyt dużą ilość lukru i kazałaby go ściągnąć, ale delikatnie, łyżeczką.

Najpierw była dla mnie *Panią Moniką*, patronem moich pierwszych, nieporadnych kroków aplikanta radcowskiego. Podobał mi się Jej styl – prosta elegancja, ale z dodatkiem czegoś ekstra, nosiła piękne apaszki i buty. Piła mocną, czarną kawę bez cukru. Pamiętam, że bardzo cieszyły ją zajęcia fitness i jeszcze zanim mogłam o tym przeczytać w Internecie, to ona przekonywała mnie o ich zbawiennym wpływie nie tyle na sylwetkę, co na samopoczucie. Lubiała porządek i lubiła mieć poukładane. Cieszyło Ją urządzenie domu rodzinnego i sadzenie roślin w ogrodzie. Gotowała bigos na święta. Ale też radziła mi jak przygotowywać większe porcje posiłków i przechowywać je, żeby nie stać codziennie w kuchni. Bardzo angażowała się w rozwiązywanie problemów swoich bliskich i miała ogromny, wręcz rozczulający szacunek do starszych osób. Przyjaźniła się ze swoimi współnikami. Jednocześnie *Pani Monika* aktywnie działała w zawodzie radcy prawnego, zajmując się nie tylko prowadzeniem kancelarii pod względem organizacyjnym, ale codziennie szukając odpowiedzi i merytorycznych rozwiązań w powierzanych Jej sprawach. Wtedy dziwiłam się, że fizycznie była tylko jedną osobą.

Na tyle, na ile znałam Monikę, to wydaje mi się, że na trzeci akapit przewróciłaby oczami. Ale nie może ze mną teraz dyskutować, więc to ja uśmiecham się do Niej i wiem, że mi odpuszcza.

Gdy udało nam się wreszcie urządzić swoją kancelarię, Monika przyjechała w odwiedziny i podarowała nam dużą, szklaną paterę na ciasto, mówiąc coś w rodzaju, że taki talerz nam się przyda, ale sami sobie raczej nie kupimy. Miała rację. Do dzisiaj mnie to bawi, bo ta patera służy nam przede wszystkim do usprawiedliwiania wycieczek do cukierni.

Monika to charakter, wyrazista osobowość, żywioł i mocny temperament. Potrafiła nazywać rzeczy po imieniu, co osobie takiej jak ja, ze skłonnością do rozmywania konturów, porządkowało rzeczywistość. Wiele z Jej uwag wraca do mnie do dzisiaj, przede wszystkim tych o prowadzeniu kancelarii czy odpowiedzialności zawodowej. Miała też zdolność do wypowiadania mniej wygodnych treści wprost, co zazwyczaj obnażało myśli wszystkich zgromadzonych, ku ich widocznemu zakłopotaniu. Te cechy definiowały Ją również jako prawnika.

Lubiła tańczyć i umiała się bawić. Mogę sobie dokładnie przypomnieć Jej śmiech, bo dużo się śmiała. Potrafiła okazywać wdzięczność i doceniać życzliwe gesty. Poleciła mi *Rummikub*, bo grywała w nią z całą rodziną.

Ostatni czas pokazał mi Ją jako osobę niezwykle silną, zdeterminowaną i odważną. Ale też łagodną i cierpliwą. Chciała się jak najwięcej dowiedzieć o tym, co Ją spotkało i próbowała to zrozumieć, ale nigdy nie usłyszałam od Niej żadnej skargi. Mimo trudnych doświadczeń uważała, że życie wokół nie powinno się zatrzymywać. Będąc w Jej towarzystwie nie czuło się cierpienia, bo normalizowała swój stan. Myślę, że jak to ona – zdołała sobie wszystko poukładać i zaplanować, każdym zaopiekowała się. Jeszcze w lutym tłumaczyła mi i Beacie, że musi zadbać o swoich Najbliższych i będzie uczyć się razem z nimi jakiejś specjalnej

techniki podnoszenia ciała z pozycji „leżącego na plecach żuczka”. Najpierw zaniemówiłam, potem chyba nawet się roześmiałam, bo znowu planowała jakieś aktywności, a miała odpoczywać i dbać przede wszystkim o siebie. Ale ona z poważnym wyrazem twarzy powiedziała, że to konieczne. Dzisiaj te słowa wybrzmiewają inaczej. Przyszły cieplejsze dni, a wraz z nimi wiosna, a później lato. Monika zaskoczyła nas swoim odejściem, ale nikogo nie opuściła.

BJ: Zuzanna, bardzo dziękuję za Twoje wspomnienie o Monice.

Fot. Archiwum prywatne

Monika, odeszła za szybko, za wcześniej, zostawiając nas niepogodzonych, szukających odpowiedzi na pytanie „Dlaczego?”. Zostawiła nas w smutku, w poczuciu ogromnej straty, ale też w nadziei, że Jej niesamowita wola życia i siła z jaką walczyła do końca z chorobą, stanie się dla nas otuchą i wzorem do naśladowania.

Myślę, że mogę w imieniu Nas wszystkich napisać, że bardzo nam Ciebie brakuje i nigdy Cię nie zapomnimy Moniko i dziękujemy Ci za wszystko co zrobiłaś dla społeczności samorządowej i dla każdego z nas, jej członków, z osobna. ■

Witamy nowych radców prawnych

■ Beata Koziel

W ostatnim czasie do grona wrocławskich radców prawnych dołączyli:

- Katarzyna Okoń,
- Sławomir Mirosławski,
- Agata Kosińska-Madera,
- Hanna Markiewicz,
- Dominika Mazur,
- Agata Burzak,
- Mariusz Domeradzki,
- Alicja Olszar,
- Gabriela Piekut,
- Aleksandra Polak-Kruszyk,
- Anna Małgorzata Schabikowska-Mrocza,
- Katarzyna Suszek-Fiszer. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Efektywne partnerstwo drogą do sukcesu

– czyli o niezwyklej współpracy

■ r. pr. **Bartłomiej Stasik**

W ramach projektu „Bezpieczny Senior”, zainicjowanego przez Fundację Przyszłość Pokoleń, odbyło się dziesięć niesamowitych spotkań, podczas których przeszkolono niemal 300 osób starszych.

Nie byłoby takiej możliwości, gdyby nie owocna współpraca Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Fundacji Przyszłość Pokoleń oraz Stowarzyszenia Aglomeracja Wrocławska, pozwalającej na przekazywanie seniorom merytorycznej, eksperckiej wiedzy w przystępny sposób.

Spotkania te – pod nazwą „Bezpieczny Senior” – obejmowały nie tylko prezentacje

oraz pomoc prawną udzielaną przez radcę prawnego z wrocławskiej izby, ale również warsztaty prowadzone przez fizjoterapeutów oraz dietetyków. Były to spotkania dynamiczne, realizowane przez ludzi pełnych pasji i zaangażowania, które miały na celu zaciekawić i zachęcić do wielu inicjatyw, a także do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się zagadnienia z zakresu prawa spadkowego.

Fot. Fundacja Przyszłość Pokoleń

Fot. Fundacja Przyszłość Pokoleń

Jest to dość uniwersalna i bardzo niedoceniona gałąź prawa cywilnego. Niemalże każdy z uczestników spotkania miał do opowiedzenia historię, w której padają sformu-

Na przestrzeni ostatnich 3 lat zorganizowaliśmy 30 spotkań, w których aktywnie uczestniczyło ponad 500 osób.

ułowania, takie jak: wydziedziczenie, zachówek, darowizna czy historie o testamentach znajdujących na dnie szuflady. Różnice dotyczące umowy dożywocia oraz darowizny to również popularne zagadnienie.

Takie działania nie są jednak wyjątkową, jednorazową działalnością. Na przestrzeni ostatnich 3 lat zorganizowaliśmy 30 spotkań, w których aktywnie uczestniczyło ponad 500 osób. Rekordowym rokiem jest 2024 – 266 osób, 10 gmin, rozmowy z seniorami i dziesiątki godzin przeznaczonych na rozwiewanie prawnych zabobonów oraz działania na rzecz proaktywnej postawy w podwrocławskich gminach: Długoleka, Środa Śląska, Strzelin, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Jordanów Śląski, Mietków, Brzeg,

fot. Grzegorz

Fot. Fundacja Przyszłość Pokoleń

Malczyce, Krośnice. Spotkania te odbywały się w siedzibach klubów seniora, bibliotekach, lokalnych domach kultury czy urzędach gminy. Każde z tych miejsc było na swój sposób wyjątkowe, poczynając od wspaniałej urzędzonoj i świetnie zorganizowanej biblioteki w Brzegu, kończąc na folkowym domu kultury w Mietkowie, który – ku mojemu zaskoczeniu – został wypełniony przez seniorów co do ostatniego miejsca. Z pewnością nie będzie to ostatnia inicjatywa, gdyż społeczna potrzeba i zainteresowanie słuchaczy świadczy o istocie podejmowania dalszych działań wspierających osoby starsze. ■

Fot. Fundacja Przyszłość Pokoleń

Zmiany w PUSP

dotyczące zadań z zakresu informatyzacji sądownictwa

■ r. pr. **Sylwia Kotecka-Kral**

Z dniem 14 marca 2024 r. weszły w życie zmiany ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie zadań Ministra Sprawiedliwości dotyczących informatyzacji sądownictwa i postępowania sądowego.

Zmiany te wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw¹.

Do czasu wejścia w życie ZmKPC-PrUSP2023 nie obowiązywały przepisy, które wprost przesądzałyby, że Minister Sprawiedliwości wyposażony jest w kompetencję do dostarczania sądom systemów teleinformatycznych, służących do wykonywania zadań z zakresu sprawowania wymiaru sprawiedliwości, ochrony prawnej lub działalności administracyjnej sądów. Rozpatrując zagadnienie informatyzacji sądów – w jego najszerszym znaczeniu, wskazanym powyżej – od początkowego etapu, który miał miejsce pod koniec lat 90. XX w.², stwierdzić należy,

że do najpoważniejszych mankamentów stanu prawnego sprzed omawianej nowelizacji PUSP z 2023 r. należały m.in.:

- 1) brak wyraźnych kompetencji Ministra Sprawiedliwości w obszarze informatyzacji sądów, przede wszystkim w rozumieniu informatyzacji postępowań sądowych, a więc dostarczania rozwiązań technicznych dla sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne; taki stan rzeczy determinował zakres odpowiedzialności konstytucyjnej, prawnej i politycznej Ministra Sprawiedliwości za należyte warunki sprawowania urzędu sędziego, jak i za realizację konwencyjnego i konstytucyjnego prawa do sądu oraz rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie;
- 2) decentralizacja przedsięwzięć informatycznych poprzez prowadzenie ich przez poszczególne sądy (prezesów, dyrektorów) i brak mechanizmów koordynacji działań informatyzacyjnych na poziomie ogólnopolskim, prowadzący do

¹ Dz. U. z 2023 r., poz. 1860.

² Zob. ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym w systemie informatycznym od początku funkcjonowania

zróznicowanych i nierównych warunków technicznych urzędowania sądów, a co za tym idzie – różnicujących także jakość obsługi obywateli i przedsiębiorców w zakresie dostępu do wymiaru sprawiedliwości, nie zapominając także o komforcie pracy profesjonalnych pełnomocników procesowych;

- 3) brak wyraźnych norm pozwalających na integrację systemów teleinformatycznych używanych w poszczególnych sądach, brak interoperacyjności baz danych stworzonych przez poszczególne sądy i wymiany danych między sądami (np. w toku kontroli instancyjnej orzeczeń sądowych), mimo możliwości zabezpieczenia danych osobowych;
- 4) brak norm zezwalających na wsparcie lub przekazanie pewnych czynności, w szczególności technicznych, dotyczących obsługi teleinformatycznej sądów powszechnych (zwłaszcza tych o ograniczonym zapleczu kadrowym lub technicznym) do wyspecjalizowanych w tym zakresie jednostek podległych Ministrowi Sprawiedliwości, bądź sądów posiadających lepsze warunki do realizacji tego typu zadań;
- 5) wąsko ukształtowane upoważnienie ustawowe do przetwarzania danych osobowych osób pełniących funkcje publiczne w sądownictwie powszechnym oraz innych osób, których dane znajdują się w systemach teleinformatycznych wskutek wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, ochrony prawnej lub innych zadań przewidzianych ustawą³.

³ Zob. S. Kotecka, *Nowelizacja ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie jawności postępowań sądowych i ich informatyzacji*, [w:] *Jawność i jej ograniczenia*, T. 8: *Postępowania sądowe*, red. J. Gołaczyński, G. Szpor, Warszawa 2015, s. 35–38.

Fot. Thammaree – Freepik.com

Zgodnie z art. 175da § 1, w brzmieniu nadanym mu od dnia 14 marca 2024 r. na mocy ZmKPCPrUSP2023, na Ministra Sprawiedliwości nałożono obowiązek wykonywania zadań polegających w szczególności na projektowaniu, wdrażaniu, eksploatacji, integracji, utrzymaniu, rozwoju, administrowaniu i udostępnianiu sądowych systemów teleinformatycznych, zabezpieczaniu danych osobowych przetwarzanych w tych systemach, koordynowaniu tych działań oraz zapewnianiu możliwości wymiany informacji pomiędzy tymi systemami.

Katalog zadań Ministra Sprawiedliwości dotyczący sądowych systemów teleinformatycznych jest otwarty. Jak wskazuje projektodawca omawianych rozwiązań legislacyjnych, w obliczu dalszego rozwoju nowoczesnych technologii we współczesnym społeczeństwie informacyjnym, utrudnione i niecelowe jest wskazywanie kazuistycznego i zamkniętego katalogu zadań z obszaru informatyzacji sądownictwa; zadania te będą bowiem dotyczyły technicznych i organizacyjnych aspektów związanych ze stopniową integracją istniejących

i nowopowstałych narzędzi informatycznych wspierających bądź to poszczególne rodzaje postępowań, bądź to poszczególne usługi elektroniczne udostępniane w ramach tych postępowań lub poza nimi, zarówno na poziomie centralnym (Ministerstwa Sprawiedliwości), jak i regionalnym (sądów apelacyjnych)⁴. Wyodrębnienie przykładowego katalogu zadań związanych z informatyzacją sądownictwa zostało przewidziane na potrzeby realizacji kompetencji Ministra Sprawiedliwości do przetwarzania danych zawartych w sądowych systemach teleinformatycznych (art. 175da § 6 PrUSP)⁵.

Pominięto zadanie polegające na analizie, zarówno już funkcjonujących sądowych systemów teleinformatycznych, jak i takich, których stworzenie postulują osoby sprawujące wymiar sprawiedliwości lub klienci wymiaru sprawiedliwości. Tymczasem nieracjonalne jest projektowanie systemów teleinformatycznych bez dogłębnej i rzetelnie przeprowadzonej analizy potrzeb sądownictwa oraz istniejącego stanu rzeczy w zakresie informatyzacji. Analiza i projektowanie systemów informacyjnych stanowią złożony proces organizacyjny. Systemy informatyczne tworzone są z myślą o korzyściach dla określonej branży, dlatego też analiza, jak również projektowanie, muszą opierać się na pełnym zrozumieniu celów, struktury i procesów instytucji czy postępowania dla których system ma zostać stworzony. Faza analizy powinna koncentrować się na problemie lub problemach, które należy rozwiązać (np. przedłużanie biegu postępowania poprzez brak odbierania pism sądowych).

Brak jest również obowiązku prawnego nałożonego na Ministra Sprawiedliwości, dotyczącego tworzenia planów czy strategii informatyzacji sądownictwa. Przykładem strategicznego podejścia do zarządzania informatyzacją wymiaru sprawiedliwości było zarządzenie Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego z 19 stycznia 2009 r. w sprawie wprowadzenia Strategii Informatyzacji Resortu Sprawiedliwości na lata 2009–2014⁶.

Jednak mimo braku ustawowego obowiązku opracowywania strategii dotyczących informatyzacji resortu, Minister Sprawiedliwości tworzy tego typu dokumenty. Obecnie w Ministerstwie Sprawiedliwości przygotowywana jest Strategia informatyzacji Ministerstwa Sprawiedliwości i sądownictwa powszechnego na lata 2024–2028. Wskazać należy także na zaangażowanie Ministra Sprawiedliwości w tematykę możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji w służbie wymiaru sprawiedliwości⁷.

Minister Sprawiedliwości, zarządzeniem z 16 października 2023 r., utworzył interdyscyplinarny Zespół do spraw wdrożeń nowoczesnych technologii⁸. Do zadań Zespołu należy:

- 1) przygotowywanie rekomendacji co do kierunków i zakresu wdrażania nowoczesnych technologii w podmiotach

⁶ Dz.Urz. MS z 2009 r. Nr 2, poz. 8.

⁷ Zob. *IUS EX SILICO sztuczna inteligencja w służbie wymiaru sprawiedliwości*, <https://www.si-dla-sprawiedliwosci.gov.pl/> [dostęp: 20 czerwca 2024 r.]; *Raport: Rekomendacje w zakresie zastosowania sztucznej inteligencji w sądownictwie i prokuraturze, przygotowany przez Podgrupę ds. etyki i prawa Grupy Roboczej ds. Sztucznej Inteligencji*, <https://www.gov.pl/attachment/5e60dcd0-2491-4f83-863c-4f59890a8295> [dostęp: 20 czerwca 2024 r.]

⁸ Zarządzenie w sprawie utworzenia interdyscyplinarnego Zespołu do spraw wdrożeń nowoczesnych technologii, Dz.Urz. MS z 2023 r. poz. 196; zarządzenie weszło w życie z dniem 31 października 2023 r.

⁴ Zob. Druk sejmowy Nr 3216, Uzasadnienie, s. 33

⁵ Zob. *Ibidem*, s. 34.

realizujących zadania wchodzące w zakres wymiaru sprawiedliwości we współpracy z Departamentem Informatyzacji i Rejestrów Sądowych;

- 2) opracowywanie projektu koncepcji wykorzystania nowoczesnych technologii w wymiarze sprawiedliwości i we współpracy z Departamentem Informatyzacji i Rejestrów Sądowych;
- 3) analiza i rekomendowanie możliwych zmian w użytkowanych oraz przygotowywanych rozwiązaniach celem wprowadzenia modyfikacji w zakresie niezbędnym do wdrażania nowoczesnych technologii, przy uwzględnieniu aktualnych możliwości technologicznych oraz organizacyjnych, w tym opracowywanie propozycji kompleksowych planów wdrożeniowych;
- 4) opracowywanie wytycznych na potrzeby projektowania, wdrażania i utrzymania rozwiązań zapewniających wdrożenie nowoczesnych technologii;
- 5) analiza i rekomendowanie rozwiązań prawnych, technicznych i organizacyjnych umożliwiających lub wspierających wdrażanie nowoczesnych technologii;

Minister Sprawiedliwości wydał zarządzenie w sprawie koordynacji działań związanych z informatyzacją sądownictwa powszechnego.

- 6) identyfikacja i analiza głównych barier występujących we wdrażaniu nowoczesnych technologii;
- 7) rekomendowanie Ministrowi Sprawiedliwości działań związanych z wdrażaniem nowoczesnych technologii;
- 8) przedstawianie Ministrowi Sprawiedliwości, nie rzadziej niż co 3 miesiące, informacji o stanie realizacji zadań Zespołu;

- 9) podejmowanie działań mających na celu nawiązanie współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji i powołanymi przez niego ciałami doradczymi.

Obowiązkiem Ministra Sprawiedliwości, wskazanym w treści art. 175da PUSP, jest również koordynacja działań w skali kraju, poprzedzona rzetelną analizą zapotrzebowania i możliwości sądownictwa. Właściwie prowadzona koordynacja pozwoli uniknąć forsowania różnorodnych rozwiązań informatycznych wykluczających interoperacyjność, nieadekwatnych do realnych potrzeb sądownictwa, a w szczególności uniknąć zbędnego zaangażowania finansowego. Zatem obowiązkiem Ministra Sprawiedliwości jest także badanie określonych rozwiązań prawnych w działaniu, aby – z odpowiednim wyprzedzeniem – podejmować działania likwidujące bariery prawne dla, przykładowo, rozwoju sądowych systemów teleinformatycznych.

W kontekście koordynacji działań z zakresu informatyzacji sądownictwa wspomnieć należy, że 8 września 2023 r. Minister Sprawiedliwości wydał zarządzenie w sprawie koordynacji działań związanych z informatyzacją sądownictwa powszechnego i powołania Koordynatora do spraw informatyzacji sądownictwa powszechnego⁹. Podstawą

prawną do jego wydania jest art. 175e PrUSP, który nie został znowelizowany na mocy ZmkPCPrUSP2023; został on dodany na mocy nowelizacji PrUSP ustawą z 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz

⁹ Dz.Urz. MS z 2023 r. poz. 176.

niektórych innych ustaw¹⁰. Zgodnie z jego brzmieniem, Minister Sprawiedliwości może powołać koordynatora do spraw informatyzacji sądownictwa powszechnego. Praktyką sprzed nowelizacji PrUSP z 12 lipca 2017 r. było wyznaczanie przez Ministra Sprawiedliwości koordynatorów ds. informatyzacji sądownictwa, na podstawie art. 34 ust. 1 Rada Ministrów U. W stanie prawnym obowiązującym przed nowelizacją PrUSP z 12 lipca 2017 r., przepisy PrUSP nie przewidywały bowiem uprawnienia Ministra Sprawiedliwości do powoływania koordynatora do realizacji zadań z zakresu systemów teleinformatycznych oraz informatyzacji sądów. Użyte przez ustawodawcę, w treści art. 175e PrUSP, sformułowanie „do spraw informatyzacji sądownictwa powszechnego” pozwala przyjąć, że odnosi się ono do koordynatora krajowego, który będzie odpowiadał za stronę merytoryczną realizowanych projektów informatycznych oraz koordynację ich wdrażania¹¹.

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 8 września 2023 r. obowiązki Koordynatora do spraw informatyzacji sądownictwa powszechnego pełni Pełnomocnik Ministra Sprawiedliwości do spraw informatyzacji, o którym mowa w zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 8 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Ministra do Spraw Informatyzacji¹². Paragraf 1 ust. 2 KorDzInfSądPowZ ustanawia główne obowiązki Koordynatora, który odpowiedzialny jest za koordynację działań w obszarze informatyzacji sądownictwa powszechnego, w szczególności w zakresie:

- 1) procesu wdrażania w sądach powszechnych systemów teleinformatycznych realizowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości;
- 2) analizowania potrzeb informatycznych sądownictwa oraz oceny skutków rozwiązań informatycznych wprowadzanych w sądach powszechnych;
- 3) rekomendacji dla Ministra Sprawiedliwości dotyczących strategii i kierunków rozwoju informatyzacji sądownictwa;
- 4) procesu konsolidacji służb informatycznych sądownictwa;
- 5) promowania rozwiązań informatycznych wdrażanych w sądach powszechnych;
- 6) szkoleń i konferencji z zakresu informatyzacji sądownictwa;
- 7) analiz rozwiązań prawnych i technicznych z zakresu informatyzacji sądownictwa i komunikacji elektronicznej funkcjonujących i tworzonych na poziomie unijnym i międzynarodowym.
- 8) Koordynator podlega bezpośrednio Ministrowi Sprawiedliwości.

Komórki organizacyjne Ministerstwa Sprawiedliwości oraz jednostki podległe Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowane, w tym również osoby wspierające właściciela danego systemu teleinformatycznego w zakresie funkcjonowania usługi na uzgodnionym poziomie świadczenia i operacyjnego utrzymania usługi (menedżerowie usługi), o których mowa w załączniku Nr 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 marca 2017 r. w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego¹³, współpracują z Koordynatorem w realizacji zadań,

¹⁰ Dz.U. z 2017 r. poz. 1452; art. 175e wszedł w życie z dniem 12 sierpnia 2017 r.

¹¹ Zob. I. Hayduk-Hawrylak, [w:] I. Hayduk-Hawrylak, B. Kolecki, A. Wlekleńska, *Prawo o ustroju sądów powszechnych. Komentarz*, Legalis 2018, kom. do art. 175e, Nb 1.

¹² Dz.Urz. MS z 2021 r. poz. 12.

¹³ T.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2016 ze zm.

o których mowa w § 1 ust. 2 KorDzInfSądPowZ, w szczególności udostępniają informacje i dokumenty wytworzone bądź uzyskane w ramach realizacji powyższych zadań.

Koordynator, w zakresie realizacji przydzielonych mu zadań, może podejmować współpracę z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami krajowymi i zagranicznymi realizującymi zadania w zakresie informatyzacji. Jest uprawniony także do wystosowania do prezesów i dyrektorów sądów zaleceń (rekomendacji) dotyczących w szczególności:

- 1) standardów i wymagań, jakim powinny odpowiadać stosowane w sądach systemy informatyczne i teleinformatyczne, w szczególności związanych z integracją albo połączeniem ze zdecentralizowanym systemem informatycznym służącym do wymiany danych, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 2020/1784 z 25 listopada 2020 r. dotyczącym doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych¹⁴;
- 2) dokonywania zmian w systemach informatycznych i teleinformatycznych stosowanych w sądach;
- 3) postanowień umów o gwarantowanym poziomie świadczenia usług informatycznych czy teleinformatycznych (Service Level Agreement SLA);
- 4) treści zapisów umów o świadczenie usług informatycznych, w tym subskrypcji i licencji, dotyczących programów lub ich modułów przeznaczonych

do obsługi urządzeń repertoryjno-biurowych;

- 5) udzielania informacji wykonawcom umów o świadczenie usług informatycznych, w tym w zakresie subskrypcji i licencji, dotyczących programów lub ich modułów przeznaczonych do użytkowania w sądach powszechnych oraz SLA, w przypadku wątpliwości dotyczących interpretacji przepisów prawa i procedur mających wpływ na wykonanie umowy, o ile zostanie to przewidziane w takich umowach.

Koordynator, kierując się względami celowościowymi, może powołać zastępcę spośród sędziów sądów powszechnych. Koordynator odwołuje Zastępcę Koordynatora. Zastępca Koordynatora podlega Koordynatorowi. Zastępca Koordynatora wspiera Koordynatora w realizacji zadań określonych w § 1 ust. 2 KorDzInfSądPowZ. Koordynator może zlecić Zastępcy Koordynatora realizację także innych zadań wynikających z potrzeby koordynacji działań w obszarze informatyzacji sądownictwa powszechnego.

Zastępca Koordynatora realizuje zadania zlecone przez Koordynatora we współpracy z Departamentem Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości, który jednocześnie zapewnia obsługę merytoryczną, organizacyjną i biurową Koordynatora. Zastępcę Koordynatora, w realizacji zleconych przez Koordynatora zadań, wspierają pełnomocnicy sądowi do spraw wdrożeń systemów teleinformatycznych w sądach powszechnych („pełnomocnicy sądowi”). Pełnomocnicy sądowi są powoływani i odwoływani przez prezesów sądów apelacyjnych przy kontrasygnacie Zastępcy Koordynatora, spośród sędziów sądów powszechnych, po uzyskaniu akceptacji Koordynatora. Prezesi sądów

¹⁴ Dz.Urz. UE L z 2020 r. Nr 405, s. 40 ze zm.

apelacyjnych odpowiadają za wybór osób o właściwym poziomie wiedzy, kompetencji i doświadczenia zawodowego. Pełnomocnicy sądowi, w zakresie swoich zadań, podlegają Zastępcy Koordynatora. Zastępca Koordynatora, w uzgodnieniu z prezesami sądów apelacyjnych, za zgodą Koordynatora, określi szczegółowy zakres zadań pełnomocników sądowych.

Istotną nowość wprowadza cytowane zarządzenie w § 10. Na jego mocy w sądach apelacyjnych utworzone zostaną punkty kontaktowe w celu zapewnienia sprawnej i bezpośredniej współpracy oraz wymiany informacji pomiędzy pełnomocnikami sądowymi, a Zastępcą Koordynatora i Koordynatorem, a w razie potrzeby – także z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami krajowymi. Dyrektorzy tych sądów wyznaczają, spośród urzędników sądowych i pracowników podległych im oddziałów, w szczególności administracyjnych i informatycznych, osoby, które wchodzi w skład punktów kontaktowych. Punkty kontaktowe odpowiadają, w szczególności, za obsługę merytoryczną, organizacyjną i biurową Pełnomocników sądowych w celu zapewnienia jakości współpracy. W celu poprawy jakości współpracy, osoby wskazane do obsługi punktów kontaktowych mogą zostać oddelegowane do Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości, obsługującego Koordynatora, w części wymiaru czasu pracy, a w szczególności uzasadnionych przypadkach, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Opisane powyżej rozwiązania niewątpliwie należy ocenić pozytywnie, jako mające na celu poprawę koordynacji działań z zakresu informatyzacji sądownictwa. Należy je odczytywać w powiązaniu ze zmianami wynikającymi z treści art. 175da §7

PUSP oraz art. 31a § 1a oraz 1b PrUSP (zmiany w treści art. 31a weszły w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.). Na ich mocy Minister Sprawiedliwości może powierzyć, w drodze zarządzenia, dyrektorom sądów apelacyjnych wykonywanie niektórych zadań związanych z informatyzacją sądownictwa, mając na uwadze efektywność wymiaru sprawiedliwości oraz możliwości techniczne i organizacyjne sądów, a także potrzebę sprawnego działania sądowego systemu teleinformatycznego, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. Dyrektor sądu apelacyjnego otrzymał kompetencję kierowania działalnością administracyjną sądów działających na obszarze danej apelacji, dotyczącą realizacji zadań z zakresu informatyzacji sądownictwa oraz obsługi informatycznej sądów. Dyrektor sądu apelacyjnego jest zwierzchnikiem służbowym i dokonuje czynności z zakresu prawa pracy oraz reprezentuje sąd w tym zakresie wobec pracowników sądu wykonujących zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa oraz obsługi informatycznej sądów, w sądach działających na obszarze właściwości danej apelacji.

Biorąc pod uwagę opisane pokrótce zmiany w ustawie PUSP uprawnione są dwa stwierdzenia. Po pierwsze, następuje proces dekoncentracji wykonywania zadań z zakresu informatyzacji sądownictwa, które realizowane są na szczeblu centralnym przez Ministra Sprawiedliwości, Koordynatora oraz jego zastępcę, a na szczeblu apelacji przez dyrektora sądu apelacyjnego i podległe mu, zreorganizowane służby informatyczne, a także przez pełnomocników sądowych. Po drugie, następuje proces reorganizacji służb informatycznych w sądach powszechnych poprzez koncentrację tychże na poziomie sądów apelacyjnych. ■

Ograniczona realizacja niektórych praw w ramach systemów sztucznej inteligencji, czyli dlaczego AI nie lubi poprawiać i usuwać danych osobowych

■ r. pr. **Anna Popowicz-Pazdej**

Realizacja praw osób trzecich wynika z wprowadzenia do RODO zasady przejrzystości.

Zasada przejrzystości jako jedna z najważniejszych reguł dotyczących przetwarzania danych wprowadzonych przepisami rozporządzenia była rozwiązaniem stosunkowo nowym oraz o doniosłym znaczeniu, albowiem znacząco wpłynęła na jakość relacji pomiędzy podmiotem danych, a administratorem¹. Od czasu wejścia w życie RODO na administratorze danych spoczywa odpowiedzialność za należyte przestrzeganie tej zasady, a również wykazania podjęcia odpowiednich czynności w razie sporów z podmiotem danych czy kontroli ze strony organu nadzorczego.

Podobne zasady obowiązują zatem przy przetwarzaniu danych osobowych w ramach systemów sztucznej inteligencji. W szczególności kwestia przejrzystości z punktu widzenia ochrony praw fundamentalnych ma przy tworzeniu tych systemów niebagatelne znaczenie. Taki wniosek

wynika także z najnowszego Raportu Parlamentu Europejskiego zatytułowanego: „Sztuczna inteligencja i prawa człowieka: Użycie sztucznej inteligencji jako broni w represji i jej wpływ na prawa człowieka², w którym podkreślono, iż wraz z rozwojem technologii sztucznej inteligencji rośnie baza dowodów na ich wpływ na prawa człowieka. Z tego powodu niezbędne jest opowiadanie się za odpowiedzialnym wykorzystaniem sztucznej inteligencji w celu ochrony praw człowieka. Nie ulega wątpliwości natomiast, że prawo do ochrony danych osobowych jest prawem człowieka, zarówno w świetle RODO³, jak i art. 8 ust. 1 Karty Praw Podstawowych oraz art. 16 ust. 1 TFUE.

Niemniej jednak, realizacja tych praw jest znacznie utrudniona, w szczególności

¹ Por. M. Kuba, D. Lubasz, W. Chomiczewski, E. Bielak-Jomaa, J. Luczak, M. Czerniawski, [...] N. Zawadzka, *RODO. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Komentarz*, Warszawa 2018, s. 466.

² H. Akin Ünver, *Artificial intelligence (AI) and human rights: Using AI as a weapon of repression and its impact on human rights*, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2024/754450/EXPO_IDA\(2024\)754450_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2024/754450/EXPO_IDA(2024)754450_EN.pdf) [dostęp: 20 czerwca 2024].

³ Por. Motyw 1 preambuły RODO.

jeżeli chodzi o realizację uprawnień do usuwania danych osobowych (prawo do bycia zapomnianym) oraz prawa do sprostowania. Problematyka ta chociaż rozpoznana w praktyce w odniesieniu do ChatGPT, to jednak nie doczekała się jednoznacznego stanowiska ze strony europejskich organów nadzorczych. Zanim zostaną przedstawione szersze rozważania odnośnie problematyki realizacji tych praw w powiązaniu z systemami sztucznej inteligencji, rozważania odnośnie kwestii identyfikacji przetwarzania danych osobowych w tych systemach muszą zostać przedstawione. Jest bowiem istotne ustalenie na jakich etapach dochodzi do przetwarzania danych osobowych w celu przesądzenia w jakim zakresie aktualizuje się obowiązek administratora danych osobowych do realizacji tych praw. Rozważania w tym zakresie powinny uwzględniać zatem następujące etapy implementowania systemu sztucznej inteligencji:

- 1) gromadzenie danych osobowych poprzez przeszukiwanie i ekstrakowanie danych ze stron internetowych (ang. *Web scraping*);
- 2) wstępne przetwarzanie danych w czasie poprzedzającym trening (ang. *pre-processing*);
- 3) trening systemu sztucznej inteligencji (ang. *training*);
- 4) dalsze tuningowanie systemu w ramach uczenia przez zadawanie konkretnych instrukcji (ang. *prompt engineering*);
- 5) wprowadzanie danych w ramach korzystania z systemu w ramach zapytań (ang. *prompts*);
- 6) dane osobowe stanowiące wynik przetwarzania przez system sztucznej inteligencji (ang. *output*).

W odniesieniu do pierwszego etapu należy wskazać, iż w ramach tzw. *web scraping*

Fot. User850788 – Freepik.com

dochodzi do przetwarzania dużej ilości danych osobowych publicznie dostępnych⁴. Jak wskazano w Raporcie, odnoszącym się do postępowania wszczętego przez wiele organów ochrony danych osobowych w Europie (ang. *Report of the work undertaken by the ChatGPT Taskforce*⁵ opracowanym przez EROD), aby zminimalizować ryzyko przetwarzania zbyt dużej ilości danych, należy ustalić odpowiednie kryteria gromadzenia danych osobowych oraz zapewnienia, iż pewne dane osobowe (w szczególności dane szczególnej kategorii w rozumieniu art. 9 RODO) są wyłączone z gromadzenia.

⁴ Więcej na temat poprawności tej techniki: J. Meers, *Not Just for Nerds: Web-scraping as a Socio-Legal Research Tool*, 13 April 2022, <https://frontiers.csls.ox.ac.uk/web-scraping/> [dostęp: 15 czerwca 2024]; D. Glez-Peña et al., *Web scraping technologies in an API world*, „Briefings in Bioinformatics” 2014, vol. 15, iss. 5, s. 788–797, <https://doi.org/10.1093/bib/bbt026> [dostęp: 15 czerwca 2024].

⁵ *Report of the work undertaken by the ChatGPT Taskforce* z dnia 23 maja 2024, wydany przez Europejską Radę Ochrony Danych, https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other/report-work-undertaken-chatgpt-taskforce_en [dostęp: 15.06.2024].

Fot. Biancobluu – Freepik.com

Zastosowanie tych środków minimalizujących ryzyko jest szczególnie istotne ze względu na fakt, iż te dane osobowe będą następnie przetwarzane podczas fazy treningu. W konsekwencji będą znajdowały się w modelu sztucznej inteligencji. Będą zatem przetwarzane w ramach dalszych etapów (tj. wyżej określonych w ramach pkt 3–6). Administratorzy powinni zatem w razie zgłoszenia chęci realizacji tych praw, są zobowiązani je zapewnić w sposób efektywny oraz – według EROD – stosować odpowiednie zabezpieczenia w celu zmniejszenia ryzyka.

Problem jednak z dostępem i zlokalizowaniem dokładnym tych danych wynika z samej skomplikowanej konstrukcji systemów sztucznej inteligencji, która opiera się na przetwarzaniu ogromnej ilości danych na różnych etapach uczenia maszynowego (ang. *machine learning*). Uczenie maszynowe jest pewnego rodzaju podzbiorem sztucznej inteligencji. Podstawową rolę wyróżniającą tej podzbiór jest uczenie maszyn

pewnych reguł postępowania i stosowania ich do rozwiązania danego problemu, zamiast bezpośredniego wskazywania sposobu rozwiązania. Natomiast, tzw. głębokie uczenie (ang. *Deep machine learning*) charakteryzuje się wykorzystaniem sztucznych sieci neuronowych na wzór mózgu człowieka⁶. W ramach tych sieci dochodzi do warstwowego przetwarzania danych. W ramach tych warstw znajdują się tzw. ukryte warstwy (ang. *hidden layers*) w ramach których trudno jest zidentyfikować konkretne dane osobowe. Ze względu na tą niemożliwość do zbadania część sieci neuronowej, wskazuje się że ta część systemu stanowi tzw. czarną skrzynkę (ang. *black box*)⁷.

⁶ P. Młodzianowski, R. Rostkowski, *Podstawy uczenia maszynowego dla menadżerów projektu IT*, „Management and Quality” 2021, nr 3(4), s. 18–26.

⁷ J. Gryz, M. Rojszczak, *Black box algorithms and the rights of individuals: no easy solution to the ‘explainability’ problem*, „Internet Policy Review” 2021, nr 10(2), <https://doi.org/10.14763/2021.2.1564> [dostęp: 15 czerwca 2024].

Wobec istnienia tej czarnej skrzynki możliwości administratora danych odnośnie realizacji analizowanych praw są znacznie ograniczone. W zakresie prawa do usunięcia danych osobowych, w ramach rozwiązań technicznych, proponuje się zastosowanie systemu polegającego na ponownym treningu (ang. *re-training*). Niemniej jednak, ponowny trening modelu sztucznej inteligencji jest bardzo kosztowny. Z tego też względu powstają alternatywne techniki sprowadzające się do pewnego rodzaju przetrenowaniu modelu już istniejącego (tzw. *approximate machine learning*). Mimo, iż nie powodują one usuwania danych osobowych, można by uznać, iż na zasadzie proporcjonalności, takie przetrenowanie może stanowić skuteczną (efektywną) realizację praw osób, których dane dotyczą⁸.

Natomiast w odniesieniu do sprostowania danych osobowych, taka operacja administratora danych może zakończyć się niepowodzeniem⁹. Kwestię tę rozpoznał i zaadresował angielski Urząd Ochrony Danych Osobowych (ang. *Information Commissioner's Office*, dalej: ICO). ICO wprost stwierdził, iż może się zdarzyć, że osoba, której dane dotyczą nie będzie mogła być bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikowana wśród danych treningowych. W takiej sytuacji, o ile administrator danych będzie w stanie to wykazać, indywidualne

prawa wynikające z art. 15–20 RODO nie mają zastosowania. Jeśli jednak żądanie jest ewidentnie nieuzasadnione lub nadmierne. W takim przypadku administrator danych będzie jedynie uprawniony do pobrania opłaty lub odmówić podjęcia działań w związku z żądaniem¹⁰. Nie można jednak z góry traktować żądań dotyczących takich danych jako oczywiście bezzasadnych lub nadmiernych tylko dlatego, że mogą być trudniejsze do spełnienia w kontekście systemów sztucznej inteligencji. Jednym z rozwiązań, które proponuje ICO jest znalezienie ogólnych wzorców w dużych zbiorach danych, bez konieczności ponownego treningu¹¹. Wydaje się, że w zasadzie jest to podobne rozwiązanie do opisanych wyżej alternatywnych technik ujętych w kategorii *approximate machine learning*. W tym kontekście ICO podnosi, iż indywidualne niedokładności w danych treningowych mogą być mniej istotne, ponieważ prawdopodobnie nie wpłyną na wydajność modelu w porównaniu z danymi osobowymi, które można wykorzystać do podjęcia działań dotyczących osoby, której dane dotyczą.

Niezależnie od powyższych poglądów, nie ulega wątpliwości, iż problematyka ta ze względu na ważkość powinna być rozwiązana bądź też poprzez wprowadzenie odpowiednich regulacji prawnych (w ramach RODO lub Aktu ws. sztucznej inteligencji (ang. *AI Act*), bądź też wiążącego stanowiska organów nadzorczych w tym zakresie (choćby EROD-u). ■

⁸ A. Popowicz-Pazdej, *Why the generative AI models do not like the right to be forgotten: a study of proportionality of identified limitations*, „Przegląd Prawniczy Uniwersytetu im. Adam Mickiewicza” 2023, nr 15, s. 217–239, <https://doi.org/10.14746/ppuam.2023.15.10> [dostęp: 15 czerwca 2024].

⁹ Por. N. Löfling, *Generative AI and GDPR, Part 2: Privacy considerations for implementing GenAI use cases into organizations*, <https://www.twobirds.com/en/insights/2023/global/generative-ai-and-gdpr-part-2-privacy-considerations> [dostęp: 15 czerwca 2024].

¹⁰ Por. art. 12 ust. 5 RODO.

¹¹ Por. *How do we ensure individual rights in our AI systems?*, <https://ico.org.uk/for-organisations/uk-gdpr-guidance-and-resources/artificial-intelligence/guidance-on-ai-and-data-protection/how-do-we-ensure-individual-rights-in-our-ai-systems/> [dostęp: 15 czerwca 2024].

Apelacja i postępowanie apelacyjne w sprawach cywilnych

■ r. pr. **Anna Zalesińska**

W tym numerze „Przeglądu Radcowskiego” chcielibyśmy zaprezentować publikację branżową, która może stanowić nieocenione źródło praktycznych informacji i wskazówek dla każdego prawnika praktyka.

W 2024 r. ukazało się drugie wydanie (uaktualnione) książki pana SSA dr. Michała Kłosa pt. „Apelacja i postępowanie apelacyjne w sprawach cywilnych. Komentarz. Linia orzecznicza”, która ukazała się w wydawnictwie C.H. Beck, w ramach serii Komentarze & Linia orzecznicza.

Książka stanowi praktyczne omówienie znaczenia postępowania apelacyjnego oraz apelacji jako środka odwoławczego. Komentarz zawiera między innymi aktualne linie orzecznicze, przykładowe wzory apelacji, a także orzeczeń zapadających w tym postępowaniu. Ponadto, publikacja szeroko omawia kwestie apelacji i wymogów

Fot. Burdun - Freepik.com

Źródło: https://www.ksiegarnia.beck.pl/21797-apelacja-i-postepowanie-apelacyjne-w-sprawach-cywilnych-komentarz-linia-orzecznicza-michal-klos?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjw6PGxBhCVARIsAlumnWZmXKHr0tH9p2O6qe-OmR2blp7xHZ-qr6AlAgddewtiW9BbWb5D9XkYaAmI7EALw_wcB

formalnych z nią związanych, całościowego przebiegu postępowania apelacyjnego, zakresu kognicji sądu odwoławczego i ostatecznie orzeczenia sądu II instancji, m.in. prawomocności, wykonalności, zwrotu akt do sądu I instancji, cofnięcia apelacji i wielu innych.

W uaktualnionym wydaniu publikacji uwzględniono najnowszą doktrynę, orzecznictwo oraz nowelizacje. Zostały uwzględnione zmiany dotyczące m.in.:

- wstrzymania z mocy prawa postanowienia w sprawach o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką, prowadzonych

na podstawie Konwencji haskiej z 1980 r. (ustawą z 7 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. z 2022 r. poz. 1098);

- nowych wymogów pism procesowych, terminu wniesienia apelacji, zaskarżalności postanowień zapadających w postępowaniu apelacyjnym (ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2023 r. poz. 614);
- składu sądu w postępowaniu apelacyjnym (ustawa z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2023 r. poz. 1860);
- postępowania o stwierdzenie nabycia spadku (ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2023 r. poz. 1615).

Książka podzielona jest na dwie części. W pierwszej omówione są poszczególne przepisy procedury cywilnej dotyczące składania apelacji i przebiegu postępowania apelacyjnego. Autor przyjął konstrukcję komentarza praktycznego wraz z prezentacją powiązanego tematycznie orzecznictwa, co ułatwia i usprawnia zapoznanie się z treścią. Tak jak wskazałam powyżej, publikacja jest adresowana do praktyków, stąd też nie jest przesyciona teoretycznymi rozważaniami, a koncentruje się na konkretnych zagadnieniach praktycznych. W części drugiej natomiast, omówione zostały wzory apelacji i orzeczeń.

Publikacja na pewno przyda się zarówno radcom prawnym wykonującym zawód, jak i aplikantom przygotowującym się do egzaminu końcowego. ■

Słów kilka o nieoczywistych skutkach postępowania dyscyplinarnego

■ r. pr. **Anita Woroniecka**

Postępowanie dyscyplinarne w zawodzie radcy prawnego postrzegane jest przez pryzmat jego podstawowych funkcji: utrzymania rygorystycznych standardów etycznych i zawodowych, ochrony interesów publicznych oraz zapewnienia odpowiedzialności za naruszenia.

Traktujemy je jako swoisty przywilej, umożliwiający kontrolowanie i monitorowanie wykonywania zawodu przez członków samorządu, co z kolei podnosi jego prestiż.

Istnieje jednak wiele nieoczywistych aspektów tego postępowania, które mają równie istotne znaczenie. Mają one wpływ na radcę prawnego, będącego podmiotem postępowania, jak i pokrzywdzonego. Ich zbalansowanie należy do zadań organów prowadzących postępowanie, ale bez współpracy i zrozumienia radców prawnych, będących podmiotami tego postępowania – nie zawsze będzie możliwe.

Dezorganizacja zawodowa i osobista

Postępowanie dyscyplinarne może prowadzić do dezorganizacji w życiu zawodowym

i osobistym osoby jemu poddanej. Częste uczestnictwo w przesłuchaniach, przygotowywanie odpowiedniej dokumentacji oraz konieczność odpowiadania na zapytania organów dyscyplinarnych mogą skutkować przerwaniem codziennej rutyny, zmianą natężenia świadczonych usług, brakiem czasu na inne obowiązki i aktywności.

Společna izolacja i stygmatyzacja

Osoby poddane postępowaniu dyscyplinarnemu mogą doświadczać społecznej izolacji i stygmatyzacji, nawet przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy. Postępowaniem dyscyplinarnym często interesują się media, co może stanowić dodatkowe obciążenie i pogłębiać poczucie stygmatyzacji. Bywa, że osoby składające zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przewinienia

dyscyplinarnego przesyłają je równolegle do różnych państwowych instytucji (Prokuratur, Ministra Sprawiedliwości, Rzecznika Praw Obywatelskich, posłów, senatorów, Sejmu i Prezydenta), których zainteresowanie postępowaniem powoduje dodatkowy ciężar. Nawet jeśli finalnie radca prawny zostanie oczyszczony z zarzutów, trudności w odbudowie zaufania i relacji zawodowych mogą trwać przez jakiś czas.

Niepewność zawodowa

W trakcie trwania postępowania dyscyplinarnego radcy prawni często doświadczają niepewności co do swojej przyszłości zawodowej. Groźba kary pieniężnej, zawieszenia, czy nawet pozbawienia prawa do wykonywania zawodu stanowi ryzyko, które – w skrajnych przypadkach – może nawet wymagać planowania alternatywnych ścieżek kariery.

Fot. Loddawanpurna - Freepik.com

Koszty finansowe

Postępowanie dyscyplinarne może wiązać się z kosztami finansowymi. Radcy prawni często decydują się na zatrudnienie pełnomocników, aby bronić się przed zarzutami. Dodatkowo, czas poświęcony na uczestnictwo w czynnościach postępowania i rozprawach sądowych może skutkować utratą dochodów z powodu ograniczonej możliwości wykonywania codziennych obowiązków zawodowych.

Utrata reputacji

Nawet jeśli ostatecznie postępowanie dyscyplinarne nie prowadzi do nałożenia sankcji, sama jego obecność może negatywnie wpłynąć na reputację zawodową osoby poddanej takiemu procesowi. W przypadku publicznego ogłoszenia wszczęcia postępowania, mogą pojawić się plotki i spekulacje, które mogą zaszkodzić relacjom zawodowym i zaufaniu klientów czy pacjentów.

Wpływ na emocje

Zawód radcy prawnego z istoty swojej związany jest z ogromną odpowiedzialnością wobec klientów i – niejednokrotnie – pracą pod wysoką presją. Mogłoby się wydawać, że wdrożona wobec radcy prawnego dodatkowa procedura dyscyplinarna, nie będzie dla niego specjalnym wyzwaniem. Zwykle jednak nie pozostaje ona obojętna, a nawet może wywierać negatywny wpływ na emocje osób jej poddanych. Stres związany z niepewnością wyniku, strach

przed utratą pracy i reputacji mogą nawet prowadzić do pogorszenia jakości życia i innych problemów.

Efekt mrozący na zawód

Warto też dostrzec, że obawa przed postępowaniem dyscyplinarnym może prowadzić do tzw. efektu mrozącego, tj. sytuacji, w której radcy prawni stają się nadmiernie ostrożni i zachowawczy w swoich działaniach, obawiając się potencjalnych skarg. Może to hamować tworzenie oryginalnych rozwiązań dla klientów.

Prawa pokrzywdzonego w postępowaniu dyscyplinarnym

Jednym z kluczowych celów postępowania dyscyplinarnego jest ochrona praw osób pokrzywdzonych (czy też potencjalnie pokrzywdzonych) niewłaściwym wykonywaniem zawodu przez radców prawnych. Każde uchybienie w zakresie tej ochrony może prowadzić do fundamentalnych konsekwencji, które dotyczą nie tylko jednostki, ale również całe społeczeństwo i innych członków samorządu.

Utrata zaufania publicznego

Pokrzywdzeni coraz częściej, z dużą nieufnością, inicjują postępowanie dyscyplinarne. Dają jej wyraz już w treści zawiadomień o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, przez formułowanie w nim – obok

zarzutów dotyczących działania czy zaniechania konkretnego radcy prawnego – także przewidywań niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia i stronniczości organów dyscyplinarnych. Próbują także wzmocnić swoją pozycję przez zawiadomienie o postępowaniu innych instytucji, osób publicznych czy mediów. Niezależnie od tego czy jest to wyraz pewnej „taktyki procesowej”, czy rzeczywistej emocji społecznej – zjawisko to jest bardzo niepokojące. Uderza bowiem w kluczową dla wykonywania naszego zawodu wartość – tj. zaufanie społeczne. Niski poziom społecznego zaufania w skuteczność i sprawiedliwość procesów dyscyplinarnych, powinna stać się przedmiotem troski samorządu i celem działań edukacyjnych.

Pogłębienie traumy pokrzywdzonych

Brak dbałości o pokrzywdzonych i zapewnienia zrozumienia przez nich przyczyn i podstaw działania organów dyscyplinarnych może prowadzić do pogłębienia ich traumy. Pokrzywdzony powinien mieć zapewnioną możliwość przedstawienia swojego punktu widzenia i uzyskania informacji o przebiegu postępowania. Przede wszystkim powinien mieć też pewność, że jego skarga będzie rozpoznana i rozpatrzona we właściwym trybie, przy zachowaniu zasad i procedur oraz przez właściwe organy. W przeciwnym przypadku doświadcza dodatkowego stresu, poczucia bezsilności i osamotnienia. O tym, że nie jest to zagadnienie bagatelne świadczy interwencja Rzecznika Praw Obywatelskich dotycząca skarg na działania adwokatów, o której można przeczytać w artykule *Brakuje jasnych*

kryteriów klasyfikacji skarg obywateli na działania adwokatów – Rzecznik prosi Prezesa NRA o stanowisko¹.

Nieskuteczność postępowań dyscyplinarnych

Skuteczności postępowania dyscyplinarnego nie należy odnosić do ukarania radcy prawnego. Postępowanie to jest bowiem wówczas skuteczne, gdy pokrzywdzony uzyskuje pewność respektowania jego praw, niezależnie od tego, czy organy dyscyplinarne podzielią jego ocenę konkretnego działania lub zaniechania będącego przedmiotem sprawy. Bardzo istotna jest zatem rzetelność i staranność działania organów dyscyplinarnych, a także odpowiednia relacja z pokrzywdzonymi (uwzględniająca różnicę profesjonalizmu). Nieprawidłowe decyzje organów i przewlekłość postępowania, skutkujące brakiem odpowiedzialności za czyny stanowiące przewinienia dyscyplinarne – negatywnie wpływają na ich ocenę w opinii społecznej.

Escalacja konfliktów i skarg

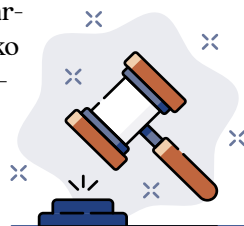
Niewłaściwe relacje organów dyscyplinarnych i pokrzywdzonych mogą prowadzić do eskalacji konfliktów i wzrostu liczby skarg. Pokrzywdzeni, mając poczucie niesprawiedliwego traktowania (niezależnie

od tego czy jest to uzasadnione), mogą szukać innych sposobów na dochodzenie swoich praw, co z reguły prowadzi do dodatkowych postępowań sądowych i obciążeń dla systemu prawnego.

Upadek standardów zawodowych

Kiedy system dyscyplinarny niewłaściwie dba o prawa pokrzywdzonych, standardy wykonywania zawodu radcy prawnego mogą zostać obniżone. Widząc, że nieetyczne działania nie spotykają się z reakcją dyscyplinarną – osoby wykonujące ten zawód mogą być mniej skłonne do przestrzegania standardów zawodowych. W konsekwencji obniżona zostanie ogólna uważność i jakość usług.

Postępowanie dyscyplinarne, mimo że nieodłącznie związane jest z ochroną standardów zawodowych i interesów publicznych, kryje w sobie wiele celów i niedostrzeganych skutków. Jego wpływ na życie zawodowe i osobiste radców prawnych, a z drugiej strony – realizacja jego celów społecznych, w tym ochrona praw pokrzywdzonych to aspekty, które wymagają naszej wzmocnionej uwagi i autorefleksji. Niewątpliwie duża rola może w tym zakresie zostać przypisana działaniom edukacyjnym samorządu. Zrozumienie tych ukrytych celów i skutków może pomóc w kształtowaniu bardziej sprawiedliwych i efektywnych postępowań dyscyplinarnych, które nie tylko chronią standardy zawodowe, ale także zadbają o dobro wszystkich uczestników tych procesów. ■

¹ K. Kaleta-Sennik, *Brakuje jasnych kryteriów klasyfikacji skarg obywateli na działania adwokatów – Rzecznik prosi Prezesa NRA o stanowisko*, <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-nra-skargi-obywateli-advokat-delikty-dyscyplinarne> [dostęp: 20 czerwca 2024 r.].

Egzamin zawodowy 2024

■ r. pr. **Krystyna Rogala**

W dniach 23–26 kwietnia 2024 r. odbył się egzamin radcowski. Jak co roku, był on zwieńczeniem wieloletniej drogi do zawodu radcy prawnego, również dla aplikantów z Izby wrocławskiej.

Egzamin odbył się w nowej lokalizacji w Centrum Konferencyjnym Terminal Event Center przy ul. Rakietowej we Wrocławiu. Do egzaminu przystąpiło 108 osób, w dwóch komisjach. Pomimo wrocławskich korków, wszystkim udało się dotrzeć na czas. Zdającym nie przeszkodziła nawet wymiana nawierzchni na wielu

głównych ulicach Wrocławia. Podkreślić należy również bardzo dobrą organizację całego przedsięwzięcia.

Dzięki ponad półrocznej pracy zespołu ds. aplikacji egzamin przebiegł bezproblemowo, a przystępujący do egzaminu zawodowego mogli skupić się na rozwiązywaniu zadań, nie martwiąc się o sam przebieg

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

egzaminu. Miłym zaskoczeniem okazał się przygotowany na każdy dzień egzaminu prowiant – woda, kanapka i batonik.

Egzamin składał się z pięciu części – dotyczącej prawa karnego, cywilnego, gospodarczego, zasad wykonywania zawodu radcy prawnego oraz prawa administracyjnego.

Każdy ze zdających miał swoje przewidywania, co może pojawić się na tegorocznym egzaminie, jednak nielicznym udało się trafić. Największym zaskoczeniem okazał się kazus z prawa cywilnego, który – już trzeci rok z rzędu – dotyczył tematyki

odszkodowawczej oraz pozew z prawa gospodarczego.

O świetnym przygotowaniu aplikantów przez Izbę wrocławską świadczą ogłoszone przez Izbę 20 maja 2024 r. wyniki egzaminu. Na 108 osób przystępujących do egzaminu, aż 92 osoby uzyskały pozytywny wynik, co stanowi zdawalność na poziomie 85,19 %.

Serdecznie gratuluję uzyskanych wyników wszystkim przystępującym do tegorocznego egzaminu zawodowego i zapraszam, w imieniu Izby wrocławskiej, na ślubowanie, które odbędzie się 27 lipca w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

VIII Forum Młodych Radców Prawnych

– Młodym radcą prawnym być...

■ r. pr. **Kinga Żydek**

W dniach 17–19 maja 2024 r. odbyło się VIII Forum Młodych Radców Prawnych. Tym razem w przepięknej i malowniczo położonej Bydgoszczy. To wydarzenie skierowane do radców prawnych, którzy nie ukończyli 35 roku życia i wykonują zawód nie dłużej niż 5 lat.

Wrocławską OIRP reprezentowała r. pr. Aleksandra Pakuła (która już kolejny raz brała udział w tym wydarzeniu) i r. pr. Kinga Żydek (debiutująca na Forum).

Wydarzenie, jak co roku, organizowała Krajowa Izba Radców Prawnych, a koordynowała Komisja Wspierania Rozwoju Zawodowego na czele z jej przewodniczącym – r. pr. Bartoszem Opalińskim. W Forum wzięł udział także Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych – Włodzimierz Chróścik.

Podczas forum pracowały trzy grupy robocze, w których młodzi radcowie próbowali wypracować rozwiązania w różnych zagadnieniach. Zmierzono się z dość aktualnymi tematami, o których rzeczywiście rozmawia się w izbach.

Pierwszy z obszarów obejmował propozycje zmian w ustawie o radcach prawnych. Uczestnicy zgodnie doszli do wniosku, że zmiany ustawowe w zakresie uregulowania pewnych problemów są zdecydowanie

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

potrzebne. Omówiono szereg luk prawnych i zaproponowano realne rozwiązania, które będą omawiane we władzach krajowych.

Dwa pozostałe zagadnienia, opracowywane przez grupy robocze, oscylowały wokół promocji zawodu, reklamy i zmian, jakie koniecznie należałoby wprowadzić, celem dostosowania możliwości wykonywania

zawodu do aktualnych realiów. Te tematy również zostały podsumowane i przekazane do KIRP.

Niewątpliwie był to także czas integracji, wymiany doświadczeń, a także nieco mniej formalnych rozmów. W sobotnie późne popołudnie uczestnicy wzięli udział w rejsie po urokliwej Brdzie, podczas którego rozkoszowali się lokalnymi smakołykami, wsłuchując się w historie miasta. W czasie wolnym uczestnicy wymieniali się spostrzeżeniami na temat wykonywania zawodu, a także – co ważne w czasie wyborczym – na temat funkcjonowania samorządów. Co więcej kilka osób dało się przekonać do kandydowania na delegatów w swoich izbach. Rozmowom nie było końca.

Bez wątpienia był to ciekawy i inspirujący weekend, który zaowocował wieloma nowymi znajomościami. Uczestnicy zgodnie obiecali, że chcą wrócić na wydarzenie za rok – pytanie tylko do którego miasta tym razem? Czekamy na wieści!

Do zobaczenia, mam nadzieję, za rok! ■

Marek Mikołajczyk

– sylwetka aplikanta

■ r. pr. **Milena Szostak-Kaluska**

Marek Mikołajczyk – aplikant radcowski I roku przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu oraz Członek Komisji ds. współpracy z samorządami i instytucjami. Absolwent prawa na Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu. Tytuł magistra prawa uzyskał w 2022 r., broniąc pracy magisterskiej pt. „Ramy prawne działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego rzeczy w Polsce”.

Podczas studiów aktywnie uczestniczył w życiu Uczelni i włączał się w wiele inicjatyw. Pełnił m.in. funkcję Prezesa Koła Naukowego Prawa, był prelegentem podczas konferencji naukowej „Mediacje w postępowaniu administracyjnym i sądowym” oraz wydarzenia pn. „Studia na horyzoncie”, współorganizował „Dzień Otwarty Kierunku Prawo” dla uczniów szkół średnich oraz seminarium „Regulacje prawne i dobre praktyki stosowania RODO”. Jest autorem publikacji naukowej pt. „Mediacje gospodarcze jako sposób rozwiązywania biznesowych konfliktów”.

Pierwsze doświadczenia zawodowe zdobywał jako ambasador UWSB we Wrocławiu, prowadząc szkolenia i warsztaty dla uczniów szkół średnich oraz jako ekspert rozwiązań Apple na Uczelni. Następnie podjął praktykę w jednej z kancelarii windykacyjnych we Wrocławiu. Obecnie pracuje

Fot. Archiwum prywatne

w jednej z renomowanych kancelarii prawnych we Wrocławiu, gdzie na co dzień zajmuje się obsługą prawną podmiotów gospodarczych. W kręgu jego zainteresowań zawodowych znajdują się prawo cywilne oraz handlowe. Aktywnie łączy praktykę zawodową z działalnością naukowo-dydaktyczną. Zdobyte doświadczenie oraz wiedzę przekazuje w ramach prowadzonych na Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu zajęć dla studentów.

W ramach działalności w Komisji ds. współpracy z samorządami i instytucjami w ostatnim czasie przeprowadził warsztaty z pisania pozwu w sprawie gospodarczej. Jak sam podkreśla, praca na Uczelni była jego wielkim marzeniem, a teraz może z pasją przekazywać wiedzę studentom.

W wolnych chwilach czyta kryminały, w szczególności te autorstwa Marka Krajewskiego. Uwielbia zdrowe odżywianie oraz aktywny wypoczynek. ■

Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Hotelu Zamek na Skale w Trzebieszowicach

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

W dniach 24–26 maja 2024 r. w murach hotelu Zamek na Skale w Trzebieszowicach odbyło się szkolenie wyjazdowe dla radców prawnych, zorganizowane przez Centrum Doskonalenia Zawodowego OIRP we Wrocławiu.

Piękne otoczenie sprzyjało wzmożonej koncentracji na merytorycznej części wydarzenia oraz stało się okazją do oderwania się od codziennych obowiązków. Niezwykle długa historia tego miejsca przyciąga co roku radców prawnych, którzy za każdym razem dowiadują się nowych informacji o obiekcie.

Poza miejscem do głównych atutów szkolenia należy zaliczyć także zaproszone do roli prelegentek wybitne specjalistki – SSO we Wrocławiu Katarzynę Wręczycką oraz SSO we Wrocławiu Katarzynę Ponirowską.

Szkolenie zostało podzielone na dwie części. Pierwszy wykład pt. „Postępowanie

Fot. OIRP we Wrocławiu

przed sądem II instancji po zmianach kodeksu postępowania cywilnego”, który poprowadziła SSO we Wrocławiu Katarzyna Wręczycka, było poświęcone najnowszym zmianom kodeksu postępowania cywilnego w zakresie postępowania przed sądem II instancji. Podczas drugiej części wydarzenia SSO we Wrocławiu Katarzyna Poniakowska, w wykładzie pt. „Sytuacja prawna małoletnich dzieci w postępowaniach sądowych, które ich dotyczą, w świetle ostatnich nowelizacji KPC i KRIO”, przedstawiła praktyczne aspekty wynikające z nowych regulacji.

Po zakończeniu merytorycznej części wydarzenia, która okazała się dla wszystkich uczestników szkolenia niezwykle ciekawa, nadszedł czas na uroczystą kolację. Podczas tej części spotkania radcowie prawni nie tylko wymieniali się swoimi refleksjami odnośnie wyjątkowo precyzyjnie i ciekawie omówionych tematów, ale także dzielili się swoimi doświadczeniami z prowadzonych postępowań

sądowych w tym zakresie. Należy podkreślić, że takie spotkania nie tylko przyczyniają się do kształtowania już i tak wysoce profesjonalnej wiedzy radców prawnych, ale są także doskonałym forum do zaprezentowania swoich doświadczeń oraz refleksji związanych z prowadzeniem poszczególnych spraw.

Szkolenie wyjazdowe dla radców prawnych z naszej Izby okazało się nie tylko okazją

Takie spotkania są doskonałym forum do zaprezentowania swoich doświadczeń oraz refleksji związanych z prowadzeniem spraw.

do ugruntowania wiedzy, ale także inspirującym wydarzeniem integrującym jego uczestników. Podkreślenia wymaga, że Hotel Zamek na Skale w Trzebieszowicach stał się zarówno miejscem intensywnego doskonalenia zawodowego członków wrocławskiego samorządu radcowskiego, jak i miejscem wymiany doświadczeń i budowania trwałych relacji wśród radców prawnych. ■

Women Leaders in Law Warsaw Summit

– czyli o wyzwaniach w zakresie równości płci z perspektywy lidererek

■ r. pr. **Izabela Konopacka**

Dnia kwietnia 2024 roku, w reprezentacyjnej Sali Kolumnowej polskiego sejmu, odbył się Women Leaders in Law Warsaw Summit. Patronem wydarzenia była OIRP we Wrocławiu, a w konferencji, jako moderatorki dyskusji, wzięły udział r. pr. dr Maria Dymitruk oraz wicedziekan Izby wrocławskiej Izabela Konopacka.

Wydarzenie zgromadziło liczne grono polskich i zagranicznych prawniczek zajmujących wysokie stanowiska w organizacjach prawnych, samorządach, administracji publicznej i sektorze prywatnym. Dyskutowano

o wyzwaniach, strategiach i możliwościach dla kobiet w branży prawniczej.

Szczyt otworzyły Izabela Konopacka, prezeska Federacji Adwokatów Europejskich (FBE), Catarina Sarmento e Castro, była minister sprawiedliwości Portugalii,

Fot. ORA w Warszawie

oraz wicedziekan ORA w Warszawie Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska. W swoich przemówieniach podkreśliły znaczenie wsparcia kobiet w prawniczym świecie i dążenia do równości.

Panele szczytu

Panel 1: Przełamywanie barier

Pierwszy panel, moderowany przez Izabelę Konopacką, skupił się na wyzwaniach, które napotykają prawniczki w trakcie swojej kariery zawodowej, oraz strategiach ich pokonania.

Marzena Korzonek, prezeska sądu rejonowego i wokalistka, opowiadała m.in. o tym, jak fizyczna atrakcyjność kobiety może być postrzegana jako przeszkoda w karierze sędziowskiej. Przywołała własne doświadczenia: niegdyś została zapytana przez dziennikarza, czy jako młoda atrakcyjna kobieta nie obawia się piastowania tak poważnej funkcji jak funkcja prezeski sądu. Odpowiedziała: „Czy zadałby pan to samo pytanie mężczyźnie?”. Maria Ejchart, wiceminister sprawiedliwości, mówiła o wewnętrznych barierach, które musiała pokonać, aby odnieść sukces w zdominowanej przez mężczyzn branży. Małgorzata Krzyżowska, adwokatka, zwróciła uwagę na to, że często to oczekiwania bliskich oraz rodziny stanowią największe bariery na drodze kariery zawodowej. Z kolei Małgorzata Surdek-Janicka, arbiterka z Międzynarodowego Trybunału Arbitrażowego przy Międzynarodowej Izbie Handlowej, dzieliła się doświadczeniem pokazującym, jak ważne dla kobiet w karierze zawodowej jest wsparcie mężczyzn – przełożonego, ojca, męża czy partnera.

Panel 2: Wzmacnianie kobiet w prawie

Drugi panel, moderowany przez Patrickę Dillena, sekretarza generalnego FBE, poświęcony był mentoringowi i strategiom wspierającym rozwój zawodowy kobiet w prawie.

Monika Włodarczyk, sędzia oraz wiceprezeska GEMME (Europejskiego Stowarzyszenia Sędziów na rzecz Mediacji), podkreślała, jak ważne jest mówienie o swoich osiągnięciach i otaczanie się wspierającymi ludźmi. Przedstawiła również książkę „Ask for More” autorstwa Alexandry Carter i przedstawiła wpływ, jaki książka ta miała na jej życie. Monika Dużyńska, adwokatka pracująca w dużej, międzynarodowej kancelarii prawnej, zwróciła uwagę na konieczność budowania sieci kontaktów, czyli tzw. networkingu kobiet. Kamila Kurkowska z fundacji Women in Law także mówiła o znaczeniu budowania zawodowych relacji, zwłaszcza przez kobiety pracujące w małych kancelariach lub jako niezależne prawniczki. Shannon Gawley, irlandzka adwokatka oraz wiceprezeska EYBA (European Young Bar Association), przedstawiła działania organizacji na rzecz jednoczenia młodych prawników w Europie, z naciskiem na wsparcie dla młodych prawniczek.

Panel 3: Inicjatywy samorządowe na rzecz różnorodności

Trzeci panel, moderowany przez dziekan OIRP w Gdańsku Magdalenę Witkowską, skupił się na inicjatywach promujących równość i reprezentację w samorządach prawniczych. Fernanda de Almeida Pinheiro, prezeska Portugalskiej Izby Adwokackiej, mówiła o konieczności zapewnienia

parytetów w wysokości przynajmniej 40% stanowisk w prezydiach, radach czy innych organach samorządów prawniczych.

Imbi Jürgen, prezeska Estońskiej Izby Adwokackiej, podkreśliła, że choć 70% absolwentów prawa w Estonii to kobiety, jedynie 20% z nich osiąga stanowiska kierownicze w dużych kancelariach. Joanna Wisła-Płońska, radczyni prawna i przewodnicząca Komitetu Europejskich Prawników przy CCBE, podkreśliła konieczność promocji kobiet w samorządach prawniczych celem osiągnięcia równowagę płci na stanowiskach kierowniczych. Jacqueline Scott, amerykańska adwokatka i prezeska Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawników (UIA), zaznaczyła, że promowanie interesów kobiet to kwestia uregulowana w statucie UIA.

Panel 4: Edukacja prawnicza i szkolenia z zakresu promowania równości płci

Czwarty panel, moderowany przez r. pr. dr Marię Dymitruk, skupił się na sposobach eliminowania uprzedzeń związanych z płcią w edukacji prawniczej oraz na promowaniu inkluzywności.

Katarzyna Bilewska, adwokatka, profesor prawa UW, zwróciła uwagę, że problem z równością płci pojawia się na wyższych szczeblach kariery, kiedy kobiety decydują się na założenie rodziny. Katarzyna Wąsowicz z UIA i adwokatka z Hiszpanii podkreśliła potrzebę dostosowania godzin pracy w kancelariach prawnych oraz wsparcia dla kobiet, aby mogły kontynuować i rozwijać swoją karierę. Barbara Skardzińska, doktor prawa i adwokatka, wspomniała o możliwościach uzyskania grantów na rzecz wsparcia kobiet w zawodzie. Tijana

Fot. ORA w Warszawie

Saldic, adwokatka z Vojudina Bar, podkreśliła znaczenie mentoringu, które jest kluczowe dla rozwoju kobiet w świecie prawniczym.

Panel zakończył się apelem do młodych prawniczek, aby śmiało podejmowały wyzwania i dążyły do swoich celów zawodowych.

Panel 5: Kobiety-prawniczki przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka

Panel, pod przewodnictwem Kamili Ferenc, poświęcony był doświadczeniom prawniczek, które reprezentowały klientów w sprawach o istotnym znaczeniu społecznym przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (ETPCz).

Sylwia Gregorczyk-Abram, adwokatka, założycielka inicjatywy Wolne Sądy, opowiedziała o przypadku transpłciowej kobiety

w więzieniu, której odmawiano leczenia hormonalnego, co naruszało jej prawa do ochrony zdrowia (art. 3 i 8 EKPCz). Agata Bzdyń, radczyni prawna, podkreśliła znaczenie wnoszenia roszczeń opartych na prawie europejskim już w pierwszej instancji lub w apelacji. Magdalena Krzyżanowska-Mierzewska, radczyni prawna, która

Panel piąty zakończył się dyskusją na temat skuteczności istniejących przepisów.

sprawowała stanowisko kierownicze w kancelarii ETPCz, mówiła o trudnościach związanych z formalistycznym podejściem polskich sądów do zmian systemowych. Kamila Ferenc, adwokatka, omówiła strategię obrony spraw fundamentalnych dla Polski, dotyczących m.in. praw osób LGBTQ+ oraz aborcji.

Panel 6: Ulepszanie przepisów prawnych: identyfikacja obszarów wymagających poprawy w zakresie gwarancji równości płci na stanowiskach kierowniczych

Szósty panel, moderowany przez Basa Martensa, byłego prezesa FBE, dotyczył identyfikacji obszarów w istniejącym prawodawstwie, które wymagają zmian, aby lepiej odpowiadać na potrzeby i wyzwania, przed którymi stoją kobiety w różnych kontekstach prawnych.

Zuzanna Rudzińska-Bluszcz, wiceminister sprawiedliwości, omówiła konieczność reform w zakresie praw socjalnych kobiet na rynku pracy oraz walki z przemocą domową. Sabine Fuhrmann, prezeska Saksońskiej Izby Adwokackiej, przedstawiła inicjatywę wspierającą młode prawniczki oraz

problemy związane z urlopem macierzyńskim dla samozatrudnionych w Niemczech. Monique Stengel, adwokatka z Paryża i skarbniczka FBE, opowiedziała o inicjatywach francuskiej palestry, takich jak stworzenie przedszkola dla dzieci adwokatów w izbie adwokackiej w Bordeaux oraz o wyzwaniach związanych z możliwością przeprowadzenia aborcji, która

to możliwość dopiero niedawno została wpisana do francuskiej konstytucji. Maria Śluzak, prezeska Europejskiego Stowarzyszenia Prawników AEA-EAL, omówiła m.in. unijną dyrektywę dotyczącą równości wynagrodzeń, która zobowiązuje pracodawców do informowania pracowników o zarobkach, co ma na celu zmniejszenie różnic płacowych między płciami. Sara Chandler, była prezeska FBE, przypomniała o ważnych przepisach brytyjskiego prawa dotyczących równości płac oraz o potrzebie wprowadzenia zmian wspierających samozatrudnione kobiety, zwłaszcza w kontekście urlopu macierzyńskiego i adopcyjnego.

Panel zakończył się dyskusją na temat skuteczności istniejących przepisów oraz potrzeby ich egzekwowania, aby rzeczywiście wspierały one równość płci w miejscu pracy i poza nim.

Wykład motywacyjny

Anna Jakubowski, współzałożycielka Life Healthcare Network i była CEO Coca Cola i Avon, zakończyła szczyt wykładem motywacyjnym. Podkreślała, że zmiany są nieuniknione, ale rozwój to wybór. Wskazała na wpływ mediów, religii, edukacji i środowiska domowego na postrzeganie ról

plciowych oraz zachęcała do rewizji własnych uprzedzeń. Opowiedziała również o swojej karierze, zachęcając do odwagi w podejmowaniu nowych wyzwań i ciągłego rozwoju.

Podsumowanie

Women Leaders in Law Warsaw Summit był inspirującym i pełnym merytorycznych dyskusji wydarzeniem. Uczestniczki podzieliły się swoimi doświadczeniami, wyzwaniami i sukcesami, pokazując, że kobiety w prawniczym świecie mają ogromny

Sukces Women Leaders in Law Warsaw Summit pokazuje, jak ważne są takie spotkania.

potencjał, który można w pełni wykorzystać dzięki wzajemnemu wsparciu, mentoringowi i otwartości na zmiany. Prelegentki i uczestniczki podkreśliły, że chociaż osiągnięto już znaczące postępy, to wciąż istnieje

wiele wyzwań, które wymagają wspólnego wysiłku.

Szczyt nie tylko dostarczył inspiracji, ale również zapoczątkował konkretne inicjatywy mające na celu wprowadzenie rzeczywistych zmian w praktykach zawodowych i legislacji na rzecz równości płci. Uczestniczki opuściły konferencję z nowymi pomysłami i energią do dalszego działania w swoich środowiskach zawodowych.

Sukces Women Leaders in Law Warsaw Summit, podobnie jak pierwszej edycji tego wydarzenia z Lizbony, to dowód na to, jak ważne są takie spotkania i dialog w kreowaniu bardziej sprawiedliwego i zróżnicowanego świata prawniczego, który docenia i wspiera potencjał kobiet. Na fali tego sukcesu prezydium FBE podjęło decyzję o kontynuacji tej inicjatywy zapoczątkowanej przez prezeskę FBE, r. pr. Izabelę Konopacką. W przyszłym roku w Barcelonie do grona prelegentek i uczestniczek dołączą kobiety – liderki biznesu, a szczyt przyjmie nazwę Women Leaders in Law and Business Summit. ■

Sztuczna inteligencja, cyfryzacja i ochrona danych na rzecz rozwoju gospodarczego – sprawozdanie z „Assisses de la Méditerranée”

- r. pr. **Maria Dymitruk**
- r. pr. **Izabela Konopacka**
- r. pr. **Sławomir Szczerba**

Kongres śródziemnomorski („Assisses de la Méditerranée”) Federacji Adwokatur Europejskich (FBE) to coroczna konferencja łącząca europejskie i afrykańskie środowiska prawnicze, stanowiąc odzwierciedlenie obopólnego zaangażowania w kształtowanie wspólnej przyszłości naszego zawodu.

Tegoroczna edycja odbyła się w Algierze, stolicy Algierii, w dniach 9–11 maja, a naszą Izbę reprezentował r. pr. Sławomir Szczerba.

Wspólne wydarzenie algierskiej izby adwokackiej oraz FBE otworzył Marc Labbe, pierwszy wiceprezydent FBE, reprezentujący prezydentkę r. pr. Izabelę Konopacką. Przemówienie to podkreśliło znaczenie międzynarodowej współpracy w radzeniu sobie z współczesnymi wyzwaniami prawnymi i stanowiło doskonałe wprowadzenie do dalszych obrad międzynarodowego grona ekspertów.

W ramach ambitnego programu wydarzenia, obejmującego tematy takie jak zagadnienia prawne sztucznej inteligencji, cyfryzacja i ochrona danych, nasz reprezentant (a jednocześnie członek Komisji Nowych Technologii FBE) r. pr. Sławomir Szczerba wystąpił jako mówca w panelu poświęconym ochronie danych osobowych

Fot. FBE

w świetle prawa europejskiego i algierskiego. Jego współprelegentami byli: Valerie Hayek, Nacima Lamalchi-Elkilani i Nadjet Saci. W ramach swojej prezentacji na temat

bezpieczeństwa informatycznego i cyberprzestępczości w kontekście cyfryzacji sprawiedliwości przedstawił on swoje doświadczenia w tym obszarze z punktu widzenia prawnika praktykującego i w Polsce, i w Niemczech.

Konferencja pokazała, że po obu stronach Morza Śródziemnego stajemy przed tymi samymi problemami, jeśli chodzi o digitalizację sfery prawnej, zastosowanie AI i ryzyka związane z przetwarzaniem danych osobowych. Podkreśla to doniosłość dzielenia się doświadczeniami i współpracy na arenie międzynarodowej.

Cieszy nas, że dzięki obecności r. pr. Sławomira Szczerby na „Assises de la Méditerranée” Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu mogła przyczynić się do sukcesu kongresu, torując drogę odpowiedzialnym innowacjom w praktyce prawniczej i budowaniu wspólnej odpowiedzi na dynamicznie zmieniający się globalny krajobraz prawny i technologiczny. ■

Fot. FBE

The Lawyer of the Future: Kongres Generalny Federacji Adwokatur Europejskich

■ r. pr. **Maria Dymitruk**

Prawnik przyszłości – pod tym tematem przewodnim w dniach 6–8 czerwca 2024 r. w Maladze (Hiszpania) odbył się Kongres Generalny Federacji Adwokatur Europejskich (FBE), organizacji zrzeszającej ponad 200 europejskich izb członkowskich, w której nasza izba działa już od lat.

Dzięki gościnności izby adwokackiej w Maladze przedstawiciele europejskich samorządów zawodowych oraz zaproszeni goście mogli prowadzić cenne dyskusje na temat kierunków rozwoju naszego zawodu oraz samego prawa, ze szczególnym naciskiem na wpływ postępu technologicznego, rosnące znaczenie mediacji oraz zagadnienia równość płci.

Pierwszy dzień wydarzenia poświęcony był posiedzeniom roboczym Prezydium FBE z przewodniczącymi Komisji FBE oraz spotkaniom samych Komisji. Następnego dnia kongres otworzyli Salvador González (Dziekan izby adwokackiej w Maladze), Izabela Konopacka (Prezydentka FBE, a jednocześnie Wicedziekan naszej Izby) oraz Joao Negroa (Dyrektor Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej, EUIPO). Podczas pierwszej sesji plenarnej omówione zostały przewidywane zmiany w prawie i praktyce prawnej związane ze rozwojem sztucznej inteligencji, wpływ innowacji

technologicznych na własność intelektualną, rola mediacji w poszerzaniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz kwestie równości w zawodach prawniczych. Ogół tych tematów był kontynuowany w toku dalszych paneli specjalistycznych:

- Własność intelektualna i innowacje w Unii Europejskiej,
- Proces czy mediacja? Oto jest pytanie,
- Równość płci w sferze prawnej,

Fot. FBE

- Sztuczna inteligencja w praktyce prawnej

z udziałem międzynarodowych ekspertów: sędziów, radców prawnych, adwokatów, przedstawicieli organów unijnych, dostawców technologii czy przedstawicieli irańskiego ruchu oporu.

Oprócz sesji plenarnej, którą moderowała r. pr. Izabela Konopacka, nasza Izba była zaangażowana również w dwa panele konferencyjne. Przewodnicząca Komisji Nowych Technologii FBE, r. pr. dr Maria Dymitruk, miała przyjemność moderować:

- dyskusję o styku własności intelektualnej i nowych technologii z udziałem Nicolasa Vignerona z EUIPO, dr Jakuba Michalika z Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz dr Jonasa Wehleita z Niemieckiego Stowarzyszenia na rzecz Ochrony Prawa Autorskiego i Prawa Własności Przemysłowej,
- panel warsztatowy na temat przyszłości praktyki prawniczej w kontekście rozwoju generatywnej sztucznej inteligencji z udziałem Alby Marquez Canalejo z Google, Ludmily Glembotzky Goya z izby adwokackiej w Bilbao, Flavii Betti Tonini z izby adwokackiej w Trydencie, Francesco Spiny z izby adwokackiej w Luce oraz Christopha Munza z saksońskiej izby adwokackiej.

Warto podkreślić, że kongres w Maladze był z co najmniej dwóch powodów niezwykle ważny dla naszej Izby. Po pierwsze dlatego, że kończył on roczny okres sprawowania przez reprezentantkę naszej Izby r. pr. Izabelę Konopacką funkcji Prezydentki Federacji. Była to kadencja wypełniona działaniami na rzecz umocnienia pozycji Izb europejskich na arenie międzynarodowej, zawierania kluczowych partnerstw z instytucjami unijnymi oraz interesariuszami

Fot. FBE

z krajów członkowskich UE i Rady Europy, a także zacieśniania więzi między członkami FBE. Podsumowanie roku prezesury, prezentowane przez r. pr. Izabelę Konopacką, nagrodzone zostało owacją na stojąco. Drugim powodem do dumy pozostaje docenienie przez Prezydium FBE i całą społeczność reprezentantów izb europejskich aktywności naszej Izby w obszarze prawa nowych technologii, co znalazło wyraz w przekazaniu na ręce r. pr. dr Marii Dymitruk, przewodniczącej Komisji Nowych Technologii FBE, specjalnego certyfikatu uznania. Pozostaje dla nas zaszczytem liderować w obszarze nowych technologii pośród izb europejskich. ■

Odsetki za opóźnienie a Verzugszinsen

■ r. pr. **Leszek Chmura**
tłumacz przysięgły języka niemieckiego

W wielu polsko-niemieckich słownikach internetowych polskojęzyczny termin odsetki za opóźnienie tłumaczony jest jako Verzugszinsen.

Przykładowo serwis internetowy Reverso¹ podaje następujące propozycje przekładów zdań zawierających ten termin:

- Przy opóźnieniu w zapłacie za dostarczony towar sprzedawca będzie naliczał odsetki za opóźnienie w wysokości jednej dziesiątej procenta za każdy dzień opóźnienia.

Bei einem Zahlungsverzug für die gelieferte Ware, wird der Verkäufer Verzugszinsen in Höhe von einem Zehntel Prozent für jeden Verzugstag berechnen.

- Tytułem roszczenia głównego zasądza się od *Implants (International) Ltd* na rzecz Komisji Wspólnot Europejskich kwotę 284 000 Euro, powiększoną o odsetki za opóźnienie.

Die Implants (International) Ltd wird verurteilt, an die Kommission der Europäischen Gemeinschaften den in der Hauptsache geschuldeten Betrag von 284 000 Euro zu zahlen, zuzüglich folgender Verzugszinsen.

Wydaje się jednak, że termin *Verzugszinsen* nie jest idealnym odpowiednikiem instytucji prawa cywilnego opisanej m.in. w art. 481 Kodeksu cywilnego. Artykuł ten w § 1 stanowi: *Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.*

W serwisie internetowym Lex.pl (Wolters Kluwer) przepis ten został przetłumaczony w następujący sposób: *Gerät der Schuldner mit der Erbringung einer Geldleistung in Verzug, so kann der Gläubiger für die Dauer des Verzugs Zinsen verlangen, auch wenn er keinen Schaden erlitten hat und der Verzug die Folge von Umständen gewesen ist, die vom Schuldner nicht zu vertreten sind.*

Natomiast w niemieckim kodeksie cywilnym (BGB), a konkretnie w § 280 ust. 1, znajdziemy następujący przepis: *Verletzt der Schuldner eine Pflicht aus dem Schuldverhältnis, so kann der Gläubiger Ersatz des hierdurch entstehenden Schadens verlangen. Dies gilt nicht,*

¹ <http://context.reverso.net> [dostęp: 20 czerwca 2024 r.].

wenn der Schuldner die Pflichtverletzung nicht zu vertreten hat.

Polskojęzyczny przekład powyższego zdania brzmi następująco: Jeżeli dłużnik naruszy zobowiązanie wynikające ze stosunku umownego, wierzyciel może żądać naprawienia wynikłej z tego szkody. Nie dotyczy to sytuacji, gdy dłużnik nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie obowiązku.

W tym miejscu zwrócić należy uwagę na różnicę między polskimi a niemieckimi regulacjami dotyczącymi odsetek. Według prawa polskiego uprawnienie do żądania odsetek za opóźnienie ma charakter bezwzględny i przysługuje nawet wówczas, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, zaś według prawa niemieckiego, naprawienia szkody (a zatem również zapłaty odsetek) nie można żądać, gdy dłużnik nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie obowiązku wynikającego ze stosunku umownego.

Różnica jest ewidentna i sprowadza się do analizy zakresów znaczeniowych pojęć opóźnienie (*Verspätung*) i zwłoka (*Verzug*) w obu językach. Niemiecki kodeks cywilny w § 286 ust. 4 stanowi: *Der Schuldner kommt nicht in Verzug, solange die Leistung infolge eines Umstands unterbleibt, den er nicht zu vertreten hat*, co w polskim przekładzie brzmi: Dłużnik nie pozostaje w zwłoce, dopóki świadczenie nie zostanie spełnione z powodu okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności.

Opóźnienie to każde niewykonanie we właściwym czasie zobowiązania przez dłużnika. Nieistotne są przyczyny powstania opóźnienia, albowiem stan ten ma charakter obiektywny i zachodzi zawsze, gdy dłużnik – z dowolnych powodów – nie spełnia w terminie świadczenia, do którego był obowiązany, a jeżeli termin nie był oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Zwłoka zaś stanowi kwalifikowaną poznać opóźnienia w dokonaniu określonej czynności faktycznej lub prawnej, albowiem występuje wówczas gdy opóźnienie zostało wywołane przyczynami leżącymi po stronie osoby uprawnionej lub obowiązanej do dokonania tej czynności. Aby opóźnienie można było zakwalifikować jako zwłokę, konieczne jest, by przyczyny opóźnienia wynikały z niedochowania należytej staranności przez osobę opóźniającą się z podjęciem działania.

Wydaje się zatem zasadne, aby w niemieckojęzycznych przekładach tekstów prawnych i prawniczych redagowanych w języku polskim, do których zastosowanie ma prawo polskie, termin *odsetki za opóźnienie* był tłumaczony jako *Verspätungszinsen*, zaś w polskojęzycznych przekładach analogicznych teksów zredagowanych w języku niemieckim, do których zastosowanie ma prawo niemieckie, termin *Verzugszinsen* był tłumaczony jako *odsetki za zwłokę*.

Jak widać z przytoczonych wyżej fragmentów przekładów, praktyka translatorska jest jednak odmienna. Sprowadza się ona do bezkrytycznego stawiania znaku równości między instytucjami, które istotnie się od siebie różnią. Tej istotnej różnicy czytelnik przekładu nie jest w stanie dostrzec.

Na zakończenie chciałbym zwrócić uwagę na polsko- i niemieckojęzyczną wersję tekstu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE w sprawie zwalczania opóźnień w transakcjach handlowych, w której terminy *opóźnienie* i *Verzug* również stanowią ekwiwalenty. Ocenę wyboru takiej strategii tłumaczeniowej pozostawiam Państwu. ■

Nowe odcinki podcastu „Prawo a nowe technologie”

■ r. pr. **Wojciech Lamik**

W kolejnym kwartale 2024 r. pojawiły się nowe odcinki trzeciego sezonu podcastu „Prawo a nowe technologie”, który jest prowadzony przez Komisję ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej przy OIRP we Wrocławiu.

Wtych epizodach poruszano tematy nowotechnologiczne zarówno z perspektywy prawnej, jak i biznesowej. Podcast przekroczył granicę ponad 8 tysięcy odsłuchań na Spotify.

Dalej przedstawiamy odcinki, jakie w ostatnim czasie zostały opublikowane w podcaście, wraz z sylwetkami gości.

Odcinek 41

W tym odcinku wystąpiło dwóch gości:

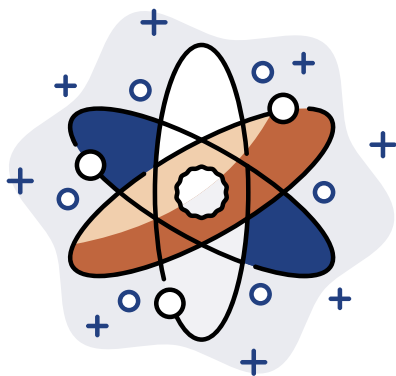
- **Roman Bieda** – radca prawny i rzecznik patentowy. Od prawie 20 lat specjalizuje się w szeroko rozumianym prawie nowych technologii, w tym umowach IT, prawie własności intelektualnej, RODO,

prawnych aspektach AI. Prezes zarządu fundacji AI LAW TECH. Wykłada przedmioty związane z prawem własności intelektualnej oraz prawem nowych technologii w Akademii Leona Koźmińskiego, Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości, Szkole Głównej Handlowej oraz na Uniwersytecie Wrocławskim;

- **Włodzimierz Nowak** – gen. bryg. (rez.) Wojska Polskiego, posiadający bogate doświadczenie w zakresie cyberbezpieczeństwa i telekomunikacji, wynikające ze służby w MON, SG WP oraz strukturach NATO, gdzie zajmował różne stanowiska kierownicze, w tym między innymi: dyrektora Departamentu Informatyki i Telekomunikacji MON, dyrektora NCSA. Po zakończeniu służby wojskowej był pełnomocnikiem Ministra Cyfryzacji ds. Cyberbezpieczeństwa i członkiem zarządu T-Mobile ds. Prawnych, Bezpieczeństwa i Zachowania Zgodności. Obecnie niezależny ekspert cyberbezpieczeństwa i telekomunikacji zaangażowany w projekty związane z technologiami kwantowymi.

Tematem odcinka była technologia kwantowa zarówno z perspektywy prawnej, biznesowej, ale także cyberbezpieczeństwa. Jak przekonaliśmy się podczas rozmowy, ten temat dotyczy już teraźniejszości, a nie przyszłości.

Odcinek 42

Rafał Tomasz Prabucki – doktor nauk prawnych i inżynier. Audytor wiodący ISO 27001:2022 oraz posiadacz tytułu Certified in Cybersecurity (CC) wydanym przez ISC. Adiunkt na Uniwersytecie Śląskim. Członek CYBER SCIENCE. Założyciel LegalHackers Katowice. Alumn stypendiów w Polsce, Hiszpani i Niemczech. Prowadzący wykłady na uczelniach w Polsce i we Włoszech. Kierownik studiów podyplomowych „Tokenizacja i automatyzacja procesów w gospodarce cyfrowej” na Uniwersytecie Śląskim. W odcinku skoncentrowaliśmy się na dwóch technologiach – Pegasusie oraz Hermesie; ta pierwsza służy do szeroko pojętej inwigilacji, ta druga z kolei – do pogłębionej analityki.

Odcinek 43

Ligia Kornowska – lekarz, dyrektor zarządzająca Polskiej Federacji Szpitali, liderka Koalicji AI w zdrowiu. Prezes Fundacji Podaruj Dane i Data Lake. Ten epizod

poświęciliśmy możliwości zastosowania sztucznej inteligencji w sektorze ochrony zdrowia. Nowe rozwiązania technologiczne przynoszą szereg korzyści, ale także wiele zagrożeń dla człowieka.

Posiada kilkunastoletnie doświadczenie w obsłudze projektów IT. Ekspertka Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji w obszarze prawa ICT. Zaangażowana w prace grup roboczych, działających przy prezesie Urzędu Zamówień Publicznych. Członek-założyciel Stowarzyszenia Prawa Nowych Technologii, gdzie zasiada w prezydium grupy roboczej ds. IT. Przewodnicząca Komisji ds. LegalTech, działającej przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Członkini międzynarodowego stowarzyszenia ITech Law. Wyróżniona indywidualnie w prestiżowych rankingach prawniczych w dziedzinie TMT: Chambers and Partners oraz Legal 500. Tematem odcinka była unijna dyrektywa NIS-2, która dotyczy cyberbezpieczeństwa. Regulacje zawarte w tym akcie prawnym mogą dotyczyć tysięcy podmiotów polskich.

Odcinek 44

Agnieszka Wachowska – radczyni prawna, partner współzarządzająca w kancelarii Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy.

Odcinek 45

Iga Małobęcka-Szwast – doktor nauk prawnych, adiunktka w Katedrze Prawa Europejskiego na Wydziale Prawa i Administracji

Uniwersytetu Warszawskiego. Radczyni prawna specjalizująca się w szeroko pojętym prawie nowych technologii, prawie ochrony danych osobowych, prawie ochrony konkurencji i konsumentów oraz regulacji usług i rynków cyfrowych. Współautorka komentarza do Aktu o usługach cyfrowych (DSA) oraz Aktu o rynkach cyfrowych (DMA). Odcinek był poświęcony unijnemu rozporządzeniu Akt o rynkach cyfrowych (DMA), który razem z Aktem o usługach cyfrowych (DSA) nazywane są konstytucją internetu. Jest to bardzo istotny akt prawny, który oddziałuje na wielu przedsiębiorców funkcjonujących w internecie.

Odcinek 46

Tomasz Scheffler – radca prawny, dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Członek Krajowej Rady Radców Prawnych. Doktor habilitowany zajmujący się badaniami nad totalitaryzmem, szczególnie w kontekście prawa karnego, myślą polityczną feminizmu i myślą

polityczno-prawną Kościoła katolickiego. Prowadzi również badania nad samorządami zawodów zaufania publicznego. W tym odcinku skupiliśmy się na zagadnieniu sztucznej inteligencji, ale z perspektywy filozoficznej, jak np. czy istnieje moralność AI lub czy jesteśmy w stanie zaufać maszynie.

Wszystkich odcinków możecie odsłuchać na Spotify¹ oraz na portalu e-learningowym OIRP we Wrocławiu.

Co ważne, OIRP we Wrocławiu uruchomił kanał na Youtube, gdzie można zapoznać się ze starszymi epizodami podcastu².

Jeżeli macie propozycje co do tematów kolejnych odcinków, dajcie nam znać, np. poprzez wysłanie do nas wiadomości w mediach społecznościowych (Facebook i LinkedIn) Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej OIRP we Wrocławiu lub poprzez e-mail wlamik@oirp.wroclaw.pl.

Do usłyszenia! ■

- 1 Spotify podcast, <https://open.spotify.com/show/5h-UJdOY2VfxpUcCAsH6Lg8?si=5a307d1e23e24c3b> [dostęp: 20 czerwca 2024].
- 2 Kanał YouTube OIRP we Wrocławiu, <https://www.youtube.com/@wroclawoirp>.

Jubileuszowe 10. Forum Prawa Mediów Elektronicznych za nami!

■ mgr. **Laura Słocka**
Doktorantka CBKE, WPAiE, UW

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, w dniach 20–22 marca 2024 roku, stał się przestrzenią akademickiej dyskusji nad Aktem w sprawie sztucznej inteligencji za sprawą 10. Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Forum Prawa Mediów Elektronicznych.

Jubileuszowa edycja konferencji naukowej organizowanej od 10 lat z inicjatywy Pani dr hab. Kingi Flagi-Gieruszyńskiej, prof. USz (Uniwersytet Szczeciński), Pana prof. dr. hab. Jacka Gołaczyńskiego (Uniwersytet Wrocławski) oraz Pana dr. hab. Dariusza Szostka, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach), co roku porusza tematy z obszaru najbardziej aktualnych wyzwań stawianych prawu przez nowe technologie. Konferencja cieszy się

ogromnym zainteresowaniem nie tylko Uczestników, ale również instytucji mających niebagatelne znaczenie dla kształtowania systemu prawnego w Polsce. Krajowa Izba Radców Prawnych oraz Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu od lat obejmują swoim Patronatem Honorowym to wydarzenie, co nie tylko przyczynia się do zwiększenia rangi wydarzenia, ale także stanowi zaproszenie do uczestnictwa dla aplikantów radcowskich i radców prawnych.

Fot. SKN – BPK LegalNet

Fot. SKN – BPK LegalNet

Forum Prawa Mediów Elektronicznych obejmowało dwa niezwykle wydarzenia naukowe. Pierwszego dnia Konferencji odbyło się młode Forum Prawa Mediów Elektronicznych, podczas którego swoje badania naukowe zaprezentowali młodzi naukowcy. W tym roku mieliśmy przyjemność posłuchać o innowacyjnych rozwiązaniach prawnych z całej Europy z perspektywy m.in. prawa antidyskryminacyjnego, odpowiedzialności cywilnej, prawa podatkowego, prawa finansowego, ochrony danych osobowych czy usług cyfrowych. Wystąpienia doktorantów, aplikantów, prawników i studentów podsumowały warsztaty współorganizowane przez Federację Adwokatów Europejskich i kancelarię prawną dotlaw Skrzywanek Stępniewski i Wspólnicy sp. z o.o. Pan r. pr. Michał Skrzywanek, wspólnie z Panem mgr. Damianem Klimasem – w formie *case study* – wprowadzili młodych prawników w czasy LLM, omawiając wytyczne Federacji Adwokatów Europejskich na praktycznych przykładach.

Kolejne dwa dni należały do wybitnych Ekspertów prawa nowych technologii. Dyskusje były tym żywsze, że równo tydzień przed Forum Prawa Mediów Elektronicznych Komisja Europejska przyjęła pierwszy akt normatywny wprowadzający ramy

prawne stosowania systemów sztucznej inteligencji. Wykład otwarcia na temat orzecznictwa TSUE dotyczącego sztucznej inteligencji wygłosił Pan dr hab. Maciej Szpunar, prof. UŚ (pierwszy rzecznik generalny Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej).

Po niezwykle inspirującym i pozostawiającym wiele ciekawych wniosków i przemysłów wprowadzeniu w tematykę sztucznej inteligencji, rozpoczął się pierwszy panel dotyczący ochrony danych osobowych. Pani prof. dr hab. Grażyna Szpor – jako moderator – zaprosiła Uczestników Konferencji do wysłuchania wystąpienia Pana dr hab. Wojciecha Wiewiórowskiego (Europejski Inspektor Ochrony Danych Osobowych), który kolejny raz zaskoczył wszystkich nieszablonową prezentacją, rozpoczętą przez sztuczną inteligencję, i na której zakończenie Uczestnicy musieli poczekać do końca panelu. Pan dr hab. Grzegorz Sibiga, prof. INP PAN, poruszył aktualny problem uprawnień osób, których dane osobowe dotyczą w Akcie w sprawie danych i ich realizacji w systemach teleinformatycznych. Pan adw. Xawery Konarski natomiast skupił się na wyjaśnieniu relacji między RODO a AI Act, podkreślając, że AI Act nie jest *lex specialis* w stosunku do

Fot. SKN – BPK LegalNet

Fot. SKN – BPK LegalNet

Fot. SKN – BPK LegalNet

RODO, co jednocześnie implikuje ryzyko tzw. *overlappingu* legislacyjnego, który może oznaczać nałożenie „podwójnej kary” za ten sam incydent, w ramach którego doszło do naruszenia obu rozporządzeń. W konsekwencji przedstawiony postulat *de lege ferenda*, aby organem nadzoru nad AI Act i RODO był ten sam podmiot, rozwiązywałby wiele zasygnalizowanych problemów. Kolejne wystąpienie Pana dr. Krzysztofa Wygody przeniosło nas do danych osobowych szczególnej kategorii, a dokładniej do kontrowersji wokół użycia sztucznej inteligencji przy przetwarzaniu danych biometrycznych, profilowaniu i zautomatyzowanych decyzjach. Na koniec problematykę cyfrowych archiwów prasowych w kontekście wyjątku dziennikarskiego w RODO i ustawie o ochronie danych osobowych rozłożył na czynniki pierwsze Pan dr Dominik Lubasz.

Po ożywionych dyskusjach o ochronie danych osobowych w kuluarach w czasie przerwy, rozpoczął się kolejny panel – Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w wyniku użycia sztucznej inteligencji pod moderacją Pana prof. dr. hab. Piotra Machnikowskiego. Odpowiedzialność odszkodowawcza za naruszenie prawa do danych osobowych przez sztuczną inteligencję

została omówiona bardzo szczegółowo przez Pana dr. hab. Radosława Strugałę, prof. UW. Z kolei Pani dr hab. Magdalena Wilejczyk, prof. UW. podczas swojego wystąpienia odpowiedziała na pytanie, dlaczego zasada ryzyka powinna rządzić odpowiedzialnością za systemy sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka. Na koniec poruszony został temat odpowiedzialności deliktowej za szkody wyrządzone przez pojazdy autonomiczne przez Panią dr hab. Joannę Kuźmicką-Sulikowską, prof. UW. W tym miejscu warto również wspomnieć, że Prelegenci tego Panelu zostali docenieni przez Kapitułę Konkursu na Monografię 10. Forum Prawa Mediów Elektronicznych. „Prawo deliktowe wobec nowych technologii”, pod red. Pana prof. dr. hab. Piotra Machnikowskiego, można zatem uznać za obowiązkową lekturę dla wszystkich prawników zajmujących się nowymi technologiami.

Sztuczna inteligencja w sądownictwie, zdaniem Prelegentów Panelu 3, moderowanego przez Pana prof. dr. hab. Jacka Gołaczyńskiego, stanowi remedium na niewydolność sądów. Pani Sędzia dr Karolina Rokita, Pani dr Maria Dymitruk, Pan dr hab. Dariusz Szostek, prof. UŚ, oraz Pan prof. dr hab. Mariusz Jabłoński przybliżyli obecne problemy wymiaru sprawiedliwości

i możliwości rozwiązania ich dzięki sztucznej inteligencji. Na szczególną uwagę zasługiwały wnioski dotyczące niezależności i niezawisłości w dobie automatyzacji sądownictwa. Prelegenci nie byli do końca zgodni w zakresie odpowiedzi na pytanie czy algorytmy zastąpią sędziego, co wywołało twórczą wymianę zdań, której Uczestnicy przysłuchiwali się z zaciekawieniem. Niestety, na jednoznaczną odpowiedź na to pytanie z pewnością będziemy musieli jeszcze poczekać.

Ostatni panel tego dnia poruszał kwestie wykorzystania sztucznej inteligencji w sektorze finansowym. Pan dr Tadeusz Białek przedstawił problemy związane z wykorzystaniem algorytmów w bankowości do m.in. ulepszania *customer interaction* czy *experience*, generowania nowych źródeł dochodu, zwiększania bezpieczeństwa i kontroli ryzyka, zwiększenia wydajności procesów bankowych czy optymalizacji kosztów. Wyzwania stawiane przed sektorem finansowym będą wymagały szczególnych rozwiązań, dlatego też z pewnością warto śledzić prace Grupy Roboczej ds. Sztucznej Inteligencji, Grupy Roboczo-Prawnej Związku Banków Polskich ds. AI oraz Grupy Roboczej FTB/RBE Związku Banków Polskich

ds. AI. Następnie Pan mgr Damian Klimas przybliżył uczestnikom trudne, specjalistyczne zagadnienia związane z cyberbezpieczeństwem (Dyrektywa NIS 2) oraz bezpieczeństwem cyfrowym sektora finansowego, fintechów oraz dostawców ICT funkcjonujących na terenie UE (Rozporządzenie DORA). Pani r. pr. Aleksandra Kraśnicka – w swoim wystąpieniu – poruszyła natomiast praktyczne aspekty doradztwa prawnego w zakresie wykorzystania systemów sztucznej inteligencji w podmiotach finansowych w kontekście systemów wysokiego ryzyka. Odpowiedzialność cywilnoprawna za szkody spowodowane zastosowaniem systemów sztucznej inteligencji w działalności bankowej, omówiona przez Pana dr. Kamila Szpyta, zamknęła obrady drugiego dnia Forum Prawa Mediów Elektronicznych, aczkolwiek dyskusje nad sztuczną inteligencją trwały wręcz do nocy, za sprawą Uroczystego Bankietu zorganizowanego z okazji jubileuszu wydarzenia.

Ostatni dzień 10. Forum Prawa Mediów Elektronicznych rozpoczął ważny panel o wykorzystaniu sztucznej inteligencji w pracy prawnika, a dokładniej w postępowaniu dowodowym, w sądownictwie oraz w egzekucji sądowej, moderowany przez

Fot. SKN – BPK LegalNet

Fot. SKN – BPK LegalNet

Pana dr. Rafała Skibickiego. O problemach natury prawnej, z którymi spotykamy się jako prawnicy, wykorzystując sztuczną inteligencję w codziennej pracy, opowiedzieli Pani dr hab. Joanna Studzińska, prof. ALK Pan dr Zbigniew Więckowski, Pani Komornik Monika Janus oraz Pan Sebastian Szczyński (Prezes Currenda sp. z o.o.).

Następnie Pani dr hab. Marlena Sakowska-Baryła, prof. UŁ, przeniosła Uczestników Konferencji w świat zdrowia, otwierając panel „Sztuczna inteligencja w sektorze medycznym”. Pani dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. USz, poruszyła problem ochrony prawa do prywatności pacjenta wobec zastosowania sztucznej inteligencji w medycynie. Warte przypomnienia są z pewnością wymienione przez Panią Profesor kontrowersyjne, a jednocześnie bardzo przydatne, zastosowania sztucznej inteligencji w medycynie, a dokładniej rozwiązania takie jak japońska e3-skin (czujniki biochemiczne i biofizyczne), Digital Twin (wirtualny bliźniak pacjenta, na którym lekarz może przetestować plan leczenia i obserwować ewentualne niepożądane reakcje), Visibly (samodiagnoza online wad wzroku) czy AWS HealthScribe (tworzenie notatek, transkrypcji i analiza rozmów pacjenta z lekarzem). Następnie Pani prof. dr hab. Joanna Haberko przedstawiła zagadnienie wykorzystywania algorytmów sztucznej inteligencji w rozpoznawaniu twarzy w celu określenia podobieństwa fenotypowego w procedurach medycznie wspomaganey prokreacji. Społeczeństwo podświadomie ocenia pokrewieństwo w oparciu o wygląd, a dotychczas stosowane ankiety dotyczące cech wyglądu nie zapewniają tak wysokiego podobieństwa dziecka do rodziców, jak wykorzystanie algorytmów sztucznej inteligencji do analizy wyglądu rodziców i predykcji wyglądu

dziecka. Oba wystąpienia stanowiły świetne wprowadzenie w temat autonomii pacjenta. Pani dr hab. Agata Wnukiewicz-Kozłowska, prof. UW, w oparciu o różne akty normatywne prawa międzynarodowego i polskiego, przedstawiła rozwiązania w zakresie zapewnienia autonomii pacjenta przy jednoczesnym wykorzystaniu algorytmów sztucznej inteligencji. Panel zakończyło wystąpienie mgr Laury Słockiej, dotyczące sztucznej inteligencji w neurotechnologii i kontrowersji wokół przyznania neurodanym ochrony analogicznej do ochrony zagwarantowanej narządom ludzkim.

Po tych niezwykle interesujących panelach, przyszedł czas na Ekspertów z zakresu prawa autorskiego, których dyskusję moderował Pan mgr Damian Klimas. Prelegenci Pan dr Zbigniew Okoń, Pani dr Gabriela Bar oraz Pani dr Aleksandra Bar omówili kolejno problemy naruszeń prawa autorskiego w wytworach generatywnej sztucznej inteligencji czy koncepcję autora w erze sztucznej inteligencji, wytwory AI generowane bez twórczego udziału człowieka na tle uwag *de lege ferenda* dot. ochrony wytworów AI z wykorzystaniem narzędzi ekonomicznej analizy prawa. Panel i jednocześnie całe wydarzenie zakończyło praktyczne spojrzenie Pani adw. Małgorzaty Paji na zarządzanie ryzykiem prawnym związanym z wykorzystaniem przez przedsiębiorcę treści generowanych przez sztuczną inteligencję.

10. Forum Prawa Mediów Elektronicznych można podsumować na wiele sposobów, ale spójrzmy może na liczby: 54 Prelegentów, 370 Uczestników oraz 21 godzin wystąpień i dyskusji. Jubileuszowa edycja tego niezwykłego wydarzenia przeszła co prawda do historii, ale już odliczamy dni do kolejnej edycji, która – tym razem – gościć będzie na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. ■

FPME oczami Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej

■ r. pr. **Aleksandra Kraśnicka**

W dniach 20–22 marca 2024 r. na Uniwersytecie Wrocławskim odbyło się jubileuszowe – 10. Forum Prawa Mediów Elektronicznych. Tegorocznym motywem przewodnim konferencji był temat „Sztuczna inteligencja a prawo”.

FPMME to konferencja organizowana przez naukowców oraz przedstawicieli praktyki zainteresowanych prawem mediów elektronicznych. W tym roku uczestnicy rozmawiali o wyzwaniach, jakie rozwój sztucznej inteligencji stawia przed społeczeństwem i prawem. Podczas konferencji swoje wystąpienia prezentowali specjaliści z zakresu prawa i nowych technologii. Forum Prawa Mediów Elektronicznych jest cyklicznym wydarzeniem, podczas którego naukowcy i praktycy zainteresowani zagadnieniami dotyczącymi prawa mediów elektronicznych, mogą porozmawiać oraz wymienić myśli i doświadczenia z tego obszaru. Konferencja organizowana jest co roku, w różnych miastach w Polsce – Wrocławiu, Opolu, Szczecinie i Katowicach – w tym roku gospodarzem FPME był Wrocław.

10. edycja FPME była dwudniową konferencją, a całe wydarzenie uzupełniało i poprzedzało Młode Forum Prawa Mediów Elektronicznych, które odbyło się dzień

wcześniej, 20 marca 2024 r. Młode Forum Prawa Mediów Elektronicznych to wydarzenie podczas którego swoje referaty wygłaszają studenci, aplikanci i doktoranci. W tym roku członek OIRP we Wrocławiu oraz Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej – apl. radcowski Maciej Białas zajął drugie miejsce w konkursie prelegentów. Tematem jego referatu były rozwiązania regulacyjne dotyczące sztucznej inteligencji w Wielkiej Brytanii i ich zestawienie z regulacjami unijnymi. W swoim referacie Maciej przedstawił różnice i ogromny kontrast pomiędzy uchwalonym 13 marca br. unijnym AI Act, a propozycjami rozwiązań regulacyjnych dla tego obszaru opracowanych przez Wielką Brytanię.

Dzień drugi konferencji rozpoczął się od wykładu otwarcia – wygłoszonego przez dr. hab. Macieja Szpunara, który podjął temat orzecznictwa TSUE w kontekście sztucznej inteligencji. Wykład ten otworzył drogę do serii paneli dyskusyjnych, na

których eksperci z różnych dziedzin – od ochrony danych osobowych, przez odpowiedzialność za szkody, aż po AI w sądownictwie – dzielili się swoją wiedzą, doświadczeniem i przemyśleniami na temat wyzwań i możliwości, jakie niesie za sobą postęp technologiczny.

Dyskusje na temat RODO i Aktu o sztucznej inteligencji, odpowiedzialności odszkodowawczej i deliktowej, czy roli AI w sądownictwie ukazały złożoność zagadnień prawnych związanych z technologią. Prelegenci, wykorzystując swoje bogate doświadczenie, niejednokrotnie podkreślali potrzebę interdyscyplinarnej współpracy w kształtowaniu przyszłości prawa.

Dzień drugi konferencji zamykał panel poświęcony Sztucznej inteligencji w sektorze finansowym, podczas którego członkini naszej Komisji – r. pr. Aleksandra Kraśnicka omówiła problematykę wykorzystywania systemów sztucznej inteligencji przez podmioty z sektora finansowego. W swoim referacie Aleksandra omówiła główne obowiązki, jakie AI Act nakłada na podmioty finansowe, w związku z wykorzystaniem systemów sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka i podkreślała korelację pomiędzy AI

Act, a innymi obowiązującymi w sektorze finansowym regulacjami oraz ich znaczenie dla poprawnego pod względem regulacyjnym wdrożenia systemu AI w przedsiębiorstwie.

Dzień trzeci skierował uwagę na praktyczne zastosowania AI, omawiając jej wpływ na pracę prawnika, sektor medyczny i prawo autorskie. Debata na temat wykorzystania AI w postępowaniu dowodowym, ochronie prywatności pacjenta, czy wyzwaniach prawnych generowanych przez AI pokazała, jak technologia kształtuje każdy aspekt naszego życia. Tego dnia swoimi spostrzeżeniami na temat roli autora w erze sztucznej inteligencji podzieliła się kolejna członkini Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej przy OIRP we Wrocławiu – dr Gabriela Bar.

10. Forum Prawa Mediów Elektronicznych to konferencja, która po raz kolejny udowodniła, że interdyscyplinarna współpraca pomiędzy światem nauki, praktyki prawniczej i technologii jest niezbędna do zrozumienia otaczającej nas cyfrowej rzeczywistości i kształtowania prawa, które będzie stawiać nowe wyzwania związane z rozwojem technologii. ■

Fot. SKN – BPK LegalNet

Sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Finanse i Nowe Technologie – aspekty prawne”

■ r. pr. **Tomasz Tomczak**

W dniu 26 kwietnia 2024 r. na Uniwersytecie Opolskim odbyła się I edycja Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Finanse i Nowe Technologie – aspekty prawne i ekonomiczne”.

Byla to już czwarta edycja konferencji, ale pierwsza o wymiarze międzynarodowym. Tematami przewodnimi konferencji były kwestie związane z: walutą wirtualną banku centralnego, rozporządzeniem MiCA, robo-doradztwem oraz podatkami i nowymi technologiami.

Organizatorami wydarzenia była Katedra Prawa Gospodarczego i Finansowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego (UO), Koło Naukowe Rynków Finansowych działające na Uniwersytecie Opolskim, Fundacja Uniwersytetu Opolskiego, Stowarzyszenie Prawa Finansowego „AUREUS” z siedzibą w Opolu, Wydział Prawa i Administracji UO, Wydział Ekonomiczny UO, Studenckie Koło Naukowe AURUM. Partnerem Konferencji był Bank Gospodarstwa Krajowego. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Rektor Uniwersytetu Opolskiego, Rzecznik Finansowy, Finax, Opolska Izba Gospodarcza oraz Okręgowa Izba Radców Prawnych w Opolu. Patronat nad konferencją objęli także Okręgowa Izba Radców Prawnych

we Wrocławiu, Adwokatura Polska oraz Park Naukowo-Technologiczny. Patronat medialny nad konferencją sprawowali Monitor Prawa Bankowego, Wydawnictwo C.H. Beck oraz Radio Park. W skład Komitetu Organizacyjnego konferencji wchodził dr Tomasz Tomczak (r. pr. w OIRP we Wrocławiu), sędzia dr Andrzej Michór, dr Robert Poskart, dr Sabina Wyrwich-Płotka oraz studenci z Koła Naukowego Rynków Finansowych, tj. Hanna Salera (przewodnicząca), Michał Naszkiewicz (wiceprzewodniczący), Alan Fabian (skarbnik), Błażej Szuc (sekretarz), Edyta Gonsior, jak również studenci z Koła Naukowego AURUM (Krzysztof Rzeszut, Olaf Miler, Natalia Miler oraz Sara Muraszczyk).

Celem Konferencji było propagowanie specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa rynków finansowych oraz nowych technologii. Konferencję uroczystie otworzył prof. Piotr Stec oraz przedstawiciele Koła Naukowego Rynków Finansowych.

Pierwszy panel Konferencji był prowadzony w języku angielskim i poświęcony

był walucie wirtualnej banku centralnego (Central Bank Digital Currency, CBDC), a jego moderatorem był dr Tomasz Tomczak. Pierwszym prelegentem był Panagiotis Papapaschalis z Europejskiego Banku Centralnego, który wygłosił referat pt. „The Digital Euro: what, why, how, when?” Następnie wystąpił profesor Muharem Kiani-ef z University of Windsor (Kanada), a jego przemówienie było zatytułowane: „CBDC Plus: Why CBDC Proposals Need to Become More Comprehensive to Succeed”. Trzecim prelegentem był dr Matthieu Llorca z University of Burgundy (Francja), który wygłosił referat pt. „Opportunities and threats posed by CBDCs”. Jako czwarta wystąpiła dr Anne Marie-Weber z Uniwersytetu Warszawskiego, a jej wystąpienie było zatytułowane: „Beyond Financial Inclusion: Reevaluating the Case for the Digital Euro”. Panel pozwolił kompleksowo spojrzeć na CBDC z różnych perspektyw, tym samym zapewniając słuchaczom pełny obraz tej innowacji finansowej (jej zalety i wady).

Po pierwszym panelu wystąpił Dyrektor Michał Sas, który wygłosił referat pt. „Pozytkowanie danych biometrycznych, a ochrona prywatności klientów podmiotów rynku finansowego”.

Tematem przewodnim drugiego panelu było Rozporządzenia MiCA. Moderatorem tego panelu był dr Andrzej Michór. Prof. Witold Srokosz z Uniwersytetu Wrocławskiego, jako pierwszy prelegent, wygłosił referat pt. „Nadzór KNF nad dostawcami usług w zakresie kryptoaktywów”. Następnie dr hab. Ewa Kowalewska z Uniwersytetu Szczecińskiego, w ramach swojego wystąpienia, zwróciła uwagę na różnice pomiędzy tokenem, będącym e-pieniądzem,

a pieniądzem elektronicznym. Trzecim prelegentem była adw. Anna Czerkawska z firmy into Compliance, która przedstawiła referat pt. „Best execution na gruncie MiCAR”. Następnie adw. dr Adrian Rycerski z Uniwersytetu SWPS przyjrzał się bliżej doradztwu w zakresie kryptoaktywów. Ostatni prelegent w tym panelu, dr Kacper Wosiak (radca prawny w OIRP we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski) wygłosił referat pt. „Definicja tokenów powiązanych z aktywami oraz tokenów użytkowych według MiCA – wątpliwości interpretacyjne na przykładzie wrapped tokens”. Przedstawiony panel pozwolił Słuchaczom lepiej

Panel pozwolił kompleksowo spojrzeć na CBDC z różnych perspektyw zapewniając słuchaczom pełny obraz tej innowacji finansowej.

zrozumieć funkcjonowanie rynku kryptoaktywów i dostrzec wiele wątpliwości interpretacyjnych, które wiążą się z rozporządzeniem MiCA.

Trzeci panel poświęcony był robodoradztwu inwestycyjnemu, a jego moderatorem był dr Robert Poskart z Uniwersytetu Opolskiego (Wydział Ekonomiczny). Panel otworzyło wystąpienie Przemysława Barankiewicza z Finax, który powiedział kilka słów o robodoradztwie z perspektywy przedsiębiorcy zajmującego się tego typu usługami. Następnie wystąpiła adw. dr Beata Paxford, która reprezentowała Naczelną Radę Adwokacką, a jej wystąpienie było zatytułowane „Robodoradztwo – wyzwania faktyczne i prawne/projektowanie algorytmiczne/ryzyka missellingu”. Jako trzecie było przewidziane wystąpienie r. pr. Bartłomieja Ofierskiego z Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu (Komisja ds.

Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej), niestety z przyczyn osobistych musiało ono zostać w ostatniej chwili odwołane. Jako czwarty wystąpił dr Mateusz Pszczyński (Uniwersytet Opolski), który omówił problem Social Scoringu w usługach finansowych. Panel zamknął Bartek Dajer z Credit Agricole Bank S.A., a w swoim wystąpieniu zwrócił on uwagę na możliwości, szanse i zagrożenia związane ze sztuczną inteligencją.

Ostatnie dwa panele były równoległe. Panel IV był zatytułowany Podatki & Nowe Technologie. Jego moderatorem był dr sędzia Piotr Stanisławiszyn (Uniwersytet Opolski). Jako pierwszy wystąpił adw. dr Grzegorz Keler (Uniwersytet Warszawski), który wygłosił referat pt. „Big data jako narzędzie organów podatkowych – szanse, zagrożenia i wyzwania”. Drugim prelegentem był dr Rafał Chybiński (Uniwersytet Opolski) i przyjrzał się on kwestii przejęcia praw i obowiązków podatkowych banku w wyniku zastosowania instrumentu przymusowej restrukturyzacji. Doradca podatkowy Tomasz Wilk z Sendero Tax & Legal rozważył: „Czy roboty powinny płacić podatki? Jak wykorzystanie robotów w biznesie wpływa na podatki dziś (i jak może wpływać w przyszłości)?” Ostatnim prelegentem był apl. adw. Jan Janukowicz z Kancelarii Kochański & Partners, który z perspektywy porównawczej przeanalizował instytucję Krajowego Systemu e-Faktur. Panel zamknęła dyskusja i jego podsumowanie przez moderatora.

Ostatni panel był panelem studenckim, podczas którego młodzi adepci prawa i ekonomii mogli podzielić się swoimi spostrzeżeniami odnośnie prawa rynków finansowych i nowych technologii. Moderatorem panelu był dr Zbigniew Witczak (Uniwersytet Opolski). Pierwszym prelegentem była

doktorantka Aleksandra Szczęsna (Uniwersytet Warszawski), która wygłosiła referat pt. „Crowdfunding inwestycyjny a ochrona prawna inwestora”. Jako drugi wystąpił Szymon Bogucki z Uniwersytetu Szczecińskiego, który podzielił się swoimi poglądami na temat „Wpływu nowych technologii na rozwój przestępczości kar noskarbowej”. Następnie wystąpili członkowie studenckiego Koła Naukowego AURUM (Uniwersytet Opolski), którzy rozważyli, na podstawie badań empirycznych, jak wygląda zaufanie społeczeństwa do kryptowalut, walut fiducjarnych, gotówki oraz CBDC. Panel zwieńczyła doktorantka Justyna Meszka z Uniwersytetu Łódzkiego wystąpieniem pt. „Prawna regulacja sektora kryptowalut na poziomie unijnym w aspekcie rozporządzenia MiCA”. Na koniec panelu prof. dr hab. Paweł Frącz (Dyrektor Oddziału NBP w Opolu) wręczył studentom Koła Naukowego AURUM srebrne monety kolekcjonerskie NBP i zachęcił studentów do dalszej ciężkiej pracy.

Konferencję zamknął jeden z jej organizatorów, tj. dr Robert Poskart oraz sędzia dr Piotr Stanisławiszyn (Kierownik Katedry Prawa Gospodarczego i Finansowego UO, Prezes Stowarzyszenia Prawa Finansowego „AUREUS”). Podziękowano organizatorom konferencji, sponsorom, patronom oraz prelegentom, a następnie zaproszono prelegentów oraz gości honorowych na uroczystą kolację.

Podsumowując, należy stwierdzić, że wydarzenie spotkało się z ogromnym zainteresowaniem, poruszono podczas niego wiele ciekawych i nowatorskich zagadnień, a w samej konferencji wzięło udział łącznie ponad 200 osób (wliczając uczestników online). Event stanowił doskonałe forum do wymiany poglądów pomiędzy praktykami i teoretykami prawa. ■

III Ogólnopolska Konferencja Naukowa Prawa Własności Intelektualnej

■ r. pr. **Anna Augustyn**

W dniu 26 kwietnia 2024 r. obchodziliśmy Światowy Dzień Własności Intelektualnej. Święto to ustanowiono w 2000 roku, na pamiątkę wejścia w życie konwencji powołującej w 1970 roku Światową Organizację Własności Intelektualnej (WIPO).

Wtym roku członkowie naszej Izby uczcili ten dzień w sposób szczególnie – uczestnicząc, jako eksperci i moderatorzy, podczas III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Prawa Własności Intelektualnej, która odbyła się na Uniwersytecie Wrocławskim.

Organizatorem trzeciej już edycji konferencji było Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Wrocław, przy wsparciu firmy doradczej Olesiński i Wspólnicy, Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu oraz Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. W tym roku wydarzenie zgromadziło ponad 100 uczestników!

Konferencja przypomniała, jak ważne i wciąż niewyczerpane jest zagadnienie prawa własności intelektualnej, w szczególności w kontekście dynamicznie rozwijających się technologii. Tegoroczną edycję, w ramach paneli eksperckich i studencko-doktoranckich, poświęcono dwóm niezwykle ciekawym i aktualnym tematom, takim jak:

- Wytwory sztucznej inteligencji, a prawo własności intelektualnej,
- Granice domeny publicznej, a prawo własności intelektualnej.

W pierwszym panelu, moderowanym przez prof. dr. hab. Piotra Machnikowskiego (Uniwersytet Wrocławski), a dotyczącym sztucznej inteligencji, w roli eksperta, reprezentowała naszą Izbę mec. Katarzyna Załęska. W debacie uczestniczyli także dr Jacek Markowski (Pomorska Izba Adwokacka w Gdańsku), dr Łukasz Goździaszek (Uniwersytet Wrocławski), dr Marcin Stępień (Uniwersytet Szczeciński), dr Aleksandra Bar (Uniwersytet Wrocławski) oraz dr Aleksandra Sewerynik (Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina). Poruszono wiele bieżących kwestii związanych z prawami autorskimi i AI, jak również wpływie, przyszłości i wyzwaniach jakie stoją wobec prawa własności intelektualnej – w dobie tak szybkiego rozwoju sztucznej inteligencji. Podczas panelu drugiego (studencko-doktoranckiego), który moderowała dr Agnieszka

Kwiecień-Madej (Uniwersytet Wrocławski), uczestnicy wygłosili prelekcje na temat ochrony stylów malarskich w erze sztucznej inteligencji, czy zagadnień związanych z autorstwem w stosunku do dzieł wygenerowanych przy pomocy AI.

Panel trzeci moderowany był przez członkinię naszej Izby dr Marię Dymitruk, a dotyczył domeny publicznej w prawie własności intelektualnej. Wśród ekspertów znaleźli się prof. Jakub Kępiński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr Bohdan Widła (Uniwersytet Jagielloński), a także członkinie naszej Izby – mec. Anna Augustyn oraz mec. Dominika Fikus-Graf. W ramach tego panelu eksperci rozmawiali o domenie publicznej – jej istocie, granicach i przyszłości (w tym w kontekście rozwoju AI). Nawiązano również do tematów związanych z domeną i znakami towarowymi czy prawem patentowym. W panelu czwartym (studencko-doktoranckim), moderowanym przez członka naszej Izby – dr. Wojciecha Lamika, prelegenci poruszyli kwestie m.in.: paying public domain,

rejestracji zabytków w postaci znaków towarowych, standardów technologiczne dostępnych w domenie publicznej, czy temat znaku towarowego „Solidarność”.

Konferencja pokazała, jak bardzo – w dobie cyfryzacji – ochrona praw autorskich staje się skomplikowana, ze względu na łatwość kopiowania i dystrybucji treści. AI potrafi generować nowe dzieła, co rodzi kolejne pytania o to, kto jest ich autorem – twórca algorytmu, użytkownik, czy sama „maszyna”? Jednocześnie, domena publiczna, do której trafiają utwory po wygaśnięciu ochrony praw autorskich, zyskuje na znaczeniu jako zasób dostępny do swobodnego wykorzystania i rozwijania, w tym przez twórców AI. W erze cyfrowej konieczne stało się dostosowanie prawa własności intelektualnej, aby równoważyć interesy twórców, użytkowników oraz społeczeństwa, przy jednoczesnym zachowaniu standardów etycznych – co wydaje się obecnie zadaniem szczególnie trudnym.

Czekamy z niecierpliwością na kolejną edycję wydarzenia! ■

Przeniesienie autorskich praw majątkowych na inny podmiot (następcę prawnego licencjodawcy) vs udzielona dotychczas licencja

■ r. pr. **Bartosz Radusiewicz**

W obrocie prawnym wyróżniamy autorskie prawa osobiste i majątkowe. Możliwe jest jedynie przeniesienie autorskich praw majątkowych, natomiast prawa osobiste są nieograniczone w czasie i niezbywalne.

Przykładem prawa osobistego jest m.in. oznaczanie utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem, nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania, a także decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności. Praktyką stosowaną w umowach jest upoważnianie nabywcy do wykonywania ich w imieniu twórcy lub zobowiązanie twórcy do niewykonywania autorskich praw osobistych.

Twórca utworu może zdecydować o przeniesieniu autorskich praw majątkowych na inny podmiot, na podstawie zawartej umowy. W przedmiotowej umowie należy określić pola eksploatacyjne w zakresie przenoszonych praw. Przeniesienie autorskich praw majątkowych oznacza trwale zbycie praw do określonego utworu.

Jeżeli twórcy zależy na pozostawieniu przy sobie uprawnień do utworu, może zdecydować się na zawarcie umowy licencji, czyli np. umowy na korzystanie z programu komputerowego. Licencja może

zostać zawarta na czas nieoznaczony lub na czas oznaczony (do 5 lat, a po tym czasie zostaje uznana za zawartą na czas nieokreślony). Ponadto wyróżniamy licencję wyłączną oraz niewyłączną. Licencja wyłączna upoważnia do wyłącznego korzystania z utworu przez jedynego licencjobiorcę, natomiast w ramach licencji niewyłącznej, licencjobiorców może być wielu.

Problem pojawia się kiedy twórca postanawia przenieść autorskie prawa majątkowe do utworu na inny podmiot, a uprzednio dokonał udzielenia licencji do zbywanego utworu. Aby móc stwierdzić, czy dojdzie wówczas do wygaśnięcia uprzednio udzielonej licencji, należy określić charakter prawny tej licencji. Doktryna wyróżnia następujące rozwiązania: uznanie licencji za czynność upoważniającą, zobowiązującą lub zobowiązująco – rozporządzającą oraz rozporządzającą. Wyłącznie przyjęcie charakteru licencji, jako czynności rozporządzającej, może stanowić uznanie, że licencja wciąż obowiązuje.

Fot. Iurimotov – Freepik.com

Opierając się na poglądzie podzielonym przez J. Barta i R. Markiewicza należałoby uznać, że brak jest podstaw do przyjęcia rozporządzającego charakteru umowy licencji. Taki pogląd możliwy jest w oparciu o art. 78 ustawy prawo własności przemysłowej: „W razie przejścia patentu obciążonego licencją, umowa licencyjna jest skuteczna wobec następcy prawnego”. Jednak w świetle licencji opisanej na gruncie prawa autorskiego należałoby się dopatrywać czynności zbieżnej z najmem lub dzierżawą. Mając na uwadze powyższe, zależnie od sposobu rozumienia umów zobowiązujących, zarówno najem, jak i umowę licencji (w świetle prawa autorskiego) należy traktować jako umowy zobowiązujące, albo jako umowy zobowiązująco-upoważniające. J. Barta i R. Markiewicz wskazują, że brak jest podstaw, aby w kwestii skuteczności umowy licencyjnej względem następcy prawnego licencjodawcy można było powoływać się na analogię zarówno do cytowanego wyżej art. 78 PWP, jak i do art. 678 KC.

Podobny pogląd wyraził T. Targosz wskazując, że więcej argumentów przemawia za zobowiązującym charakterem licencji, albowiem żaden przepis ustawy nie

wskazuje wprost na rozporządzający charakter umowy licencji tak niewyłącznej, jak i wyłącznej. W ustawach nie znajdziemy żadnego przepisu mówiącego wprost, że umowa licencji miałaby być skuteczna w stosunku do następcy prawnego licencjodawcy. Dodatkowo charakter rozporządzający licencji zacieralby różnicę pomiędzy umową przeniesienia autorskich praw majątkowych, a umową licencji.

Również inne prawodawstwa krajowe nie nadają umowie licencji charakteru rozporządzającego.

Warto zwrócić uwagę na Uchwałę Sądu Najwyższego, I KZP 18/03, zgodnie z którą „Umowa licencyjna jest ze swej istoty stosunkiem zobowiązaniowym, który z jednej strony określa uprawnienia udzielane na rzecz licencjobiorcy, z drugiej zaś strony statuuje obowiązek zapłaty (prawo do wynagrodzenia) na rzecz uprawnionego podmiotu, tj. licencjodawcy. W związku z tym, użyte w art. 116 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 z późn. zm.) określenie "wbrew warunkom uprawnienia" odnosi się tylko i wyłącznie do udzielonych mocą licencji uprawnień do

rozpowszechniania utworu, nie zaś do obowiązków wynikających z umowy licencyjnej (np. prawo do wynagrodzenia, czy obowiązek przedstawiania rozliczeń finansowych). Tak rozumiane pojęcie „uprawnienia” odnosi się także do istniejącej przed nowelizacją „licencji ustawowej”, z tą jednak różnicą, że źródłem „uprawnienia” nie była umowa, a jedynie ustawa.”

W doktrynie poglądem dominującym jest uznanie licencji za umowę zobowiązującą, albowiem licencjodawca zobowiązany jest do tolerowania korzystania z utworu przez licencjobiorcę, a licencjobiorca – do korzystania właśnie z tego utworu. Literalna wykładnia art. 17 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wskazuje na prawo twórcy do „korzystania z utworu i rozporządzania nim”. Natomiast art. 41 ww. ustawy określa licencję jako umowę o korzystaniu z utworu, co sugeruje, że licencja odnosi się wyłącznie do uprawnienia twórcy, którym jest korzystanie. Przychylenie się do takiego poglądu skutkuje przyjęciem m.in., że uprawnienia licencjobiorcy nie są skuteczne względem następcy prawnego licencjodawcy.

Istotny pogląd w przedmiotowym zakresie wyraził Z. Okoń wskazując, że bez

upoważnienia ustawowego nie można tworzyć względnych praw podmiotowych skutecznych wobec osób, które nie brały udziału w czynności prawnej. Z uwagi na legalną definicję umowy licencji w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych, niezasadne jest odpowiednie stosowanie art. 78 ustawy prawo własności przemysłowej w celu ujednolicenia prawnego charakteru umowy. Jak podaje Z. Okoń, takie podejście, z perspektywy potrzeb rynkowych, zapewnia elastyczność licencji oraz wystarczający poziom bezpieczeństwa obrotu.

Podsumowując...

W oparciu o pogląd doktryny, w ocenie autora tekstu, bezpieczniejsze jest przyjęcie na ten moment, że licencja wygasa w przypadku przeniesienia przez licencjodawcę praw autorskich majątkowych na inny podmiot. Szczególnie stawiając się w roli licencjobiorcy, pomimo że takie podejście będzie mniej bezpieczne dla niego, jednak będzie zapewniało pewną stabilność, przede wszystkim w przypadku ewentualnego sporu z następcą prawnym licencjodawcy. Jedyną ewentualnością jest „zaczepienie się” o art. 78 ustawy prawo własności przemysłowej, który mówi, że w razie przejścia patentu obciążonego licencją, umowa licencyjna jest skuteczna wobec następcy prawnego. Jednak i w tym przypadku musimy liczyć się z tym, że druga strona może podnieść argument, że jeśli ustawodawca chciałby podobny zabieg zastosować w przypadku licencji na oprogramowanie, to zamieściłby analogiczny przepis w ustawie o prawach autorskich i prawach pokrewnych, a sam pogląd wyrażony w doktrynie również jest dla niego przychylniejszy. ■

Wdrożenie DSA w Polsce

- r. pr. **Adrianna Jędrzejewska**
- r. pr. **Łukasz Otfinowski**

Spotkanie w Ministerstwie Cyfryzacji

W dniu 26 kwietnia 2024 r. w Ministerstwie Cyfryzacji odbyło się spotkanie podsumowujące konsultacje publiczne dotyczące krajowych przepisów, których celem jest wdrożenie do polskiego porządku prawnego Digital Services Act (DSA), czyli rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych)¹. Przypomnijmy, że DSA, w odniesieniu do bardzo dużych platform i wyszukiwarek internetowych, obowiązuje już od 25 sierpnia 2023 r., a od 17 lutego 2024 r. także w odniesieniu do innych dostawców tzw. usług pośrednich. Przepisy te mają m.in. poprawić bezpieczeństwo użytkowników w internecie, wspierać walkę z nielegalnymi treściami w internecie, a także doprecyzować kwestie dotyczące moderowania treści.

Krajowe przepisy, których celem jest zapewnienie stosowania DSA w Polsce, to znowelizowana ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną – przedmiotem konsultacji publicznych był więc projekt **ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw** (nr projektu w Rządowym Centrum Legislacji: UC21)².

W imieniu Krajowej Izby Radców Prawnych uwagi do projektu ustawy opracował r. pr. dr Wojciech Lamik, Przewodniczący Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu³. Natomiast w spotkaniu podsumowującym konsultacje publiczne uczestniczyli – jako przedstawiciele Krajowej Izby Radców Prawnych: r. pr. Adrianna Jędrzejewska i r. pr. Łukasz

¹ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L nr 277 z 27 października 2022 r., s. 1 i n., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32022R2065> [dostęp: 20 czerwca 2024].

² Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw, <https://legislacja.gov.pl/projekt/12383101/katalog/13045607#13045607> [dostęp: 20 czerwca 2024].

³ Opinia Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie Projektu z dnia 14 marca 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw, <https://legislacja.gov.pl/docs//2/12383101/13045607-13045610/dokument665641.pdf> [dostęp: 20 czerwca 2024].

Fot. OIRP we Wrocławiu

Otfinowski, członkowie wspomnianej Komisji. W spotkaniu tym licznie uczestniczyli także przedstawiciele większości organizacji (izby gospodarcze, organizacje pozarządowe, ośrodki naukowe), które zgłosiły uwagi do projektu ustawy.

Najistotniejsze uwagi

Zgłoszone uwagi zaprezentował podczas spotkania Wiceminister Cyfryzacji Dariusz Standerski wraz ze współpracownikami. Dużo uwag powtórzyło się, co pozwoliło na wspólne zreferowanie najistotniejszych i zaprezentowanie stanowiska odnośnie do każdej z nich. Zdecydowana większość uwag zostanie uwzględniona, co oznacza konieczność wprowadzenia zmian do projektu ustawy⁴.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 DSA każde państwo członkowskie powinno wyznaczyć co najmniej jeden właściwy organ odpowiedzialny za nadzorowanie dostawców usług pośrednich i egzekwowanie przepisów DSA. Ponieważ projekt ustawy (art. 22a ust. 1 projektu) przewiduje ustanowienie dwóch takich organów: Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) oraz Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE), to powtórzyła się uwaga o konieczności precyzyjnego rozgraniczenia kompetencji i odpowiedzialności pomiędzy tymi organami w zakresie egzekwowania przepisów DSA. Jednym ze sposobów na takie precyzyjne rozgraniczenie kompetencji i odpowiedzialności jest „przypisanie” każdemu z tych organów konkretnych przepisów DSA, za których nadzorowanie dany organ będzie odpowiedzialny. Według informacji udzielonej podczas dyskusji przez adw. Xawerego Konarskiego, takie rozwiązanie przyjęto np. we Włoszech. Ministerstwo zadeklarowało sprawdzenie, jak kwestia kompetencji została rozgraniczona w innych krajach UE, które także wyznaczyły więcej, niż jeden

⁴ *Bezpieczniejsi w sieci – podsumowanie konsultacji społecznych wdrożenia DSA w Polsce*, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/bezpieczniejsi-w-sieci--podsumowanie-konsultacji-spoecznych-wdrozenia-dsa-w-polsce> [dostęp: 20 czerwca 2024].

organ właściwy do egzekwowania przepisów DSA.

Ostatecznie, według informacji przekazanych na konferencji uzgodnieniowej, która odbyła się w Ministerstwie Cyfryzacji w dniu 28 maja 2024 r., zdecydowano o doprecyzowaniu kompetencji Prezesa UOKiK. Określający te kompetencje art. 22a ust. 1 pkt 1 ustawy zostanie dookreślony w ten sposób, że właściwość Prezesa UOKiK, oprócz spraw wynikających z rozdziału III sekcji 4 rozporządzenia 2022/2065 (DSA), będzie dotyczyła spraw objętych zakresem wyznaczonym przez art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Obecny na konferencji uzgodnieniowej przedstawiciel UOKiK nie wniósł uwag do tego rozwiązania. Projekt ustawy ponownie zostanie przekazany do konsultacji publicznych, dających możliwość podniesienia dalszych uwag, także w tym zakresie.

Warto również wspomnieć o uwzględnieniu innej ważnej uwagi zgłoszonej przez UOKiK i zmianie definicji usługobiorcy w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Mianowicie, zmianie ulegnie pojęcie „usługobiorcy”, które uwzględni rozróżnienie

pomiędzy konsumentami, a osobami fizycznymi niebędącymi konsumentami i innymi użytkownikami.

Kolejną z uwag było rozszerzenie organów właściwych do egzekwowania przepisów DSA o Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO). Akurat ta uwaga nie zostanie uwzględniona, ponieważ uznano, po konsultacji z Prezesem UODO, że wystarczające dla właściwej ochrony danych osobowych, także po wejściu w życie DSA, są obecnie obowiązujące przepisy regulujące status i kompetencje Prezesa UODO.

Pojawiała się uwaga o konieczności zapewnienia należytego finansowania organów właściwych do egzekwowania przepisów DSA, organów do pozasądowego rozstrzygania sporów i podmiotów sygnalizujących. Stosowne rozwiązanie będzie wypracowywane wspólnie z Ministrem Finansów, a jedną z propozycji jest to, aby kary za naruszanie DSA nie wpływały do budżetu państwa, ale by zasilały fundusz szerokopasmowy, z którego to funduszu byłyby finansowane podmioty sygnalizujące i organy do pozasądowego rozstrzygania sporów.

Intensywne prace nad wdrożeniem DSA w Polsce trwają. ■

Zdjęcie: gov.pl

Legal Design: nowe podejście do komunikacji prawniczej

■ r. pr. **Dominika Fikus-Graf**

W dzisiejszych czasach, kiedy ludzie codziennie otrzymują setki nowych informacji, skuteczna i prosta komunikacja staje się kluczowym elementem w relacji między radcami prawnymi, a ich klientami.

Stosowanie zasad prostej komunikacji nie tylko ułatwia zrozumienie skomplikowanych zagadnień prawnych, ale także zwiększa zaufanie klientów do usług prawnych. W odpowiedzi na potrzeby dzisiejszego świata pojawiła koncepcja Legal Design.

Historia Legal Design

Pojęcie Legal Design wywodzi się z ruchu design thinking, który zyskał popularność w latach 60. XX wieku. Design thinking, oparty na empatii, definiowaniu problemów, prototypowaniu i testowaniu, został zaadoptowany przez różne dziedziny, w tym także przez prawo. Margaret Hagan z Uniwersytetu Stanforda założyła Stanford Legal Design Lab, który do dziś jest jednym z wiodących ośrodków badawczych w tej dziedzinie.

Czym jest Legal Design?

Legal Design to nowoczesne podejście do usług prawnych. Powstało jako odpowiedź na rosnącą potrzebę uproszczenia i uczynienia prawa bardziej dostępnym dla wszystkich użytkowników. Legal Design opiera się na zasadach myślenia projektowego. Legal Design dąży do tworzenia dokumentów i usług prawnych, które są nie tylko prawidłowe pod względem prawnym, ale także zrozumiałe i użyteczne dla użytkowników. Pozwala na tworzenie dokumentów i usług bardziej intuicyjnych, klarownych i w konsekwencji bardziej efektywnych. Stosowanie zasad Legal Design czyni teksty prawne bardziej zrozumiałymi dla odbiorców, niezależnie od ich wiedzy prawniczej.

Legal Design nie jest jedynie upraszczaniem tekstów prawnych, nie jest także wyłącznie zmianą szaty graficznej dokumentów. Legal Design to kompleksowe podejście

do komunikacji. Polega na zrozumieniu potrzeb i doświadczeń użytkowników końcowych, a następnie na doborze odpowiedniej formy przekazu. W ruchu tym ważny jest efekt pozytywnej komunikacji, tzn. osiągnięcie stanu, w którym odbiorca – po zapoznaniu się z tekstem – znajduje poszukiwaną informację, rozumie jej treść i może wykorzystać pozyskaną wiedzę do podjęcia konkretnego działania.

Podstawowe założenia Legal Design obejmują:

- **zrozumiałość:** tworzenie treści prawniczych w sposób jasny i przystępny,
- **dostępność:** projektowanie dokumentów i interfejsów prawnych tak, aby były one łatwe w nawigacji i intuicyjne w użyciu,
- **estetyka:** wykorzystanie elementów graficznych, takich jak ikony, infografiki i diagramy, które pomagają w lepszym zrozumieniu treści,
- **empatia:** uwzględnienie potrzeb i doświadczeń użytkowników końcowych,
- **efektywność:** optymalizacja procesów prawniczych w celu zwiększenia ich skuteczności.

Legal Design odpowiada na kilka kluczowych potrzeb współczesnego systemu prawnego. Tradycyjne dokumenty prawne często są skomplikowane i trudne do zrozumienia dla osób bez wykształcenia prawniczego.

Legal Design dąży do maksymalnej przejrzystości i zrozumiałości. Dzięki zastosowaniu technologii i przyjaznych interfejsów, usługi prawne stają się bardziej dostępne dla szerszego grona odbiorców.

Korzyści dla radców prawnych

W świecie, w którym skuteczna komunikacja jest kluczowa, Legal Design staje się nieocenionym narzędziem dla prawników. Radcowie prawni, którzy wdrażają zasady Legal Design, mogą czerpać z tego wiele korzyści:

- **lepsza komunikacja z klientami:** uproszczone i bardziej przejrzyste dokumenty prawne pomagają w lepszym komunikowaniu się z klientami, co zwiększa ich zaufanie;
- **efektywność:** uproszczenie procesów prawnych pozwala na szybsze i bardziej efektywne świadczenie usług, co jest korzystne zarówno dla prawników, jak i ich klientów;
- **konkurencyjność:** prawnicy oferujący usługi oparte na zasadach Legal Design mogą wyróżniać się na rynku jako innowacyjni i skoncentrowani na potrzebach klienta;

- **zwiększanie świadomości prawnej:** poprzez zrozumiałe komunikaty radcowie mogą również edukować swoich klientów, co prowadzi do bardziej świadomego korzystania z usług prawnych.

Wymogi prawne dotyczące prostej komunikacji

Warto wspomnieć, że przepisy prawa coraz częściej wymagają tworzenia jasnych i przejrzystych dokumentów. Artykuł 12 RODO nakłada obowiązek przekazywania informacji dotyczących przetwarzania danych osobowych w zrozumiałej i łatwo dostępnej formie, używając jasnego i prostego języka. Dotyczy to m.in. polityk prywatności, klauzul informacyjnych czy zgód na przetwarzanie danych osobowych. Podobne wymagania stawia Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE w sprawie praw konsumentów: Dyrektywa ta wymaga, aby informacje przekazywane konsumentom były przedstawiane w jasny i zrozumiały sposób, co ma na celu

zapewnienie przejrzystości i umożliwienie konsumentom podejmowania świadomych decyzji. Oznacza to, że stosowanie zasad zrozumiałej komunikacji jest nie tylko jedną z możliwości, lecz – w odniesieniu do niektórych dokumentów – jest wręcz wymogiem prawnym.

Podsumowanie

Legal Design to innowacyjne podejście, które rewolucjonizuje sposób świadczenia usług prawnych. Dzięki swoim założeniom i koncentracji na potrzebach użytkownika, przynosi liczne korzyści zarówno dla klientów, jak i dla samych prawników. Implementacja tych zasad może prowadzić do bardziej przejrzystych, dostępnych i efektywnych usług prawnych, co jest niezbędne w dzisiejszym dynamicznie zmieniającym się świecie.

Zespół Legal Design przy OIRP

W ramach Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu powstał zespół dedykowany Legal Design. Koordynatorkami projektu są r. pr. Anna Augustyn i r. pr. Dominika Fikus-Graf. W skład zespołu wchodzi także: przewodniczący Komisji i pomysłodawca projektu r. pr. dr Wojciech Lamik oraz r. pr. Dorota Jarzębowska, r. pr. Katarzyna Załęska, r. pr. Łukasz Otfinowski, r. pr. Hanna Kalinowska-Krawiec, r. pr. Adrianna Jędrzejewska oraz apl. radc. Maciej Białas i apl. radc. Alicja Cegielska-Rola. Już wkrótce pojawią się pierwsze efekty prac zespołu. ■

Europejska przestrzeń danych zdrowotnych: rozwiązanie regulacyjnego chaosu w komercyjnym wykorzystaniu danych medycznych dla AI

■ Apl. radc. **Alicja Cegielska-Rola**

Zagadnienie wtórnego użycia danych medycznych na potrzeby narzędzi opartych o systemy sztucznej inteligencji jest kolejnym przykładem trywialnego już stwierdzenia, że prawo nie nadąża za rozwojem technologicznym.

Olbrzymi potencjał związany z danymi medycznymi dotyczy możliwości ich udostępniania w celach prowadzenia badań naukowych oraz prac badawczo-rozwojowych, w tym rozwijania algorytmów sztucznej inteligencji. Obecny stan prawny nie wprowadza jednak ułatwień dla przedsiębiorców rozwijających narzędzia AI do celów komercyjnych. Wątpliwości interpretacyjne powstają na gruncie braku spójności terminologicznej i wynikającymi z tego różnymi zasadami dostępu do danych medycznych.

Tymczasem, na bazie europejskiej strategii w zakresie danych¹, której celem jest stworzenie uniwersalnych środowisk wymiany informacji w kluczowych dla rozwoju

gospodarki cyfrowej, powstała Europejska Przestrzeń Danych Zdrowotnych (ang. European Health Data Space – dalej „EHDS”)². Dokument ten określa ramy wymiany danych zdrowotnych, ustanawiając precyzyjne zasady, wspólne standardy i procedury, infrastrukturę oraz struktury zarządzania związane z wykorzystaniem elektronicznych danych medycznych. W odniesieniu do panującego chaosu regulacyjnego związanego z wtórnym wykorzystaniem danych

Europejska Przestrzeń Danych Zdrowotnych określa ramy wymiany danych zdrowotnych.

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Europejska strategia w zakresie danych z dnia 19 lutego 2020 r. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0066> [dostęp: 20 czerwca 2024].

² Parlament Europejski na posiedzeniu 24 kwietnia 2024r. przyjął Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia z dnia 3 maja 2022 r., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52022PC0197> [dostęp: 20 czerwca 2024]. Rozporządzenie ma wejść w życie jesienią 2024 r.

medycznych w Polsce, EHDS zdaje się być odpowiedzią na wszystkie dotychczasowe wątpliwości interpretacyjne i praktyczne.

Pojęcie danych medycznych i zasady dostępu – jak jest, a jak będzie?

Sformułowanie „dane medyczne” nie posiada definicji legalnej. W jego skład wchodzi cały szereg danych, w tym danych prowadzonych w sformalizowanej formie dokumentacji medycznej. Przepisy prawa zawierają różne definicje, które kształtują ramy tego pojęcia.

I tak, ustawa o prawach pacjenta³ określa minimalną treść oraz charakterystykę dokumentacji medycznej. Przy czym zaznaczam, że „dokumentacja medyczna” w tym rozumieniu to dokumentacja w postaci papierowej, obejmująca

- 1) oznaczenie pacjenta;
- 2) oznaczenie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych ze wskazaniem komórki organizacyjnej, w której udzielono świadczeń zdrowotnych;
- 3) opis stanu zdrowia pacjenta lub udzielonych mu świadczeń zdrowotnych;
- 4) datę sporządzenia.

Czym innym jest „elektroniczna dokumentacja medyczna”, zdefiniowana w ustawie o systemie informacji w ochronie zdrowia⁴, w art. 2 pkt 6, jako dokumenty

wytworzone w postaci elektronicznej, opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym lub podpisane z wykorzystaniem sposobu potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych dostępnego w systemie teleinformatycznym, udostępnionym bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Recepty, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 13a, skierowania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 59aa ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Dodatkowo, ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia wprowadza pojęcie „jednostkowych danych medycznych” stanowiące dane osoby fizycznej o udzielonych, udzielanych i planowanych świadczeniach opieki zdrowotnej oraz dotyczące jej stanu zdrowia, w tym profilaktyki zdrowotnej i realizacji programów zdrowotnych.

RODO wprowadza natomiast, w ramach szczególnych kategorii danych osobowych, pojęcie „dane dotyczące zdrowia”. Zgodnie z art. 4 pkt 15 RODO są to dane o zdrowiu fizycznym lub psychicznym osoby fizycznej – w tym o korzystaniu z usług opieki zdrowotnej – ujawniające informacje o stanie jej zdrowia⁵.

³ Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20090520417/U/D20-090417Lj.pdf> [dostęp: 20 czerwca 2024].

⁴ Ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU2011130657/U/D20110657Lj.pdf> [dostęp: 20 czerwca 2024].

⁵ RODO, motyw 35 Preambuły – „Do danych osobowych dotyczących zdrowia należy zaliczyć wszystkie dane o stanie zdrowia osoby, której dane dotyczą, ujawniające informacje o przeszłym, obecnym lub przyszłym stanie fizycznego lub psychicznego zdrowia osoby, której dane dotyczą. Do danych takich należą informacje o danej osobie fizycznej zbierane podczas jej rejestracji do usług opieki zdrowotnej lub podczas świadczenia jej usług opieki zdrowotnej, jak to określa dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE; numer, symbol lub oznaczenie przypisane danej osobie fizycznej w celu jednoznaczniego zidentyfikowania tej osoby fizycznej do celów

Zasady dostępu do danych medycznych do celów badań naukowych. Czym są i jakie podmioty mogą prowadzić badania naukowe?

Już na wstępie chcę zwrócić uwagę podstawową wątpliwością dla wykorzystania danych medycznych do celów nauczania algorytmów sztucznej inteligencji na gruncie obecnego stanu prawnego, tj. brak spójności w definicji badań naukowych. Ma to ten znaczący skutek, że określenie kręgu podmiotów uprawnionych do dostępu do danych medycznych do celów komercyjnych jest utrudnione. Co prawda, w motywie 159 RODO wskazane jest, że przetwarzanie danych osobowych do celów badań naukowych „należy interpretować szeroko” i powinno obejmować także „badania prowadzone w interesie publicznym w dziedzinie zdrowia publicznego”, to jednak definicja ta zawarta jest w motywie rozporządzenia, który nie ma charakteru normatywnego⁶. Opierając się zatem na definicjach w obowiązującym prawie europejskim⁷,

zdrowotnych; informacje pochodzące z badań laboratoryjnych lub lekarskich części ciała lub płynów ustrojowych, w tym danych genetycznych i próbek biologicznych; oraz wszelkie informacje, na przykład o chorobie, niepełnosprawności, ryzyku choroby, historii medycznej, leczeniu klinicznym lub stanie fizjologicznym lub biomedycznym osoby, której dane dotyczą, niezależnie od ich źródła, którym może być na przykład lekarz lub inny pracownik służby zdrowia, szpital, urządzenie medyczne lub badanie diagnostyczne in vitro”

- 6 Jak wskazywał wielokrotnie Trybunał Sprawiedliwości, motywy aktów prawnych nie mają wiążącej mocy prawnej i w szczególności nie mogą wprowadzać derogacji od przepisów w części normatywnej aktów prawnych.
- 7 Rozporządzenie Komisji Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

badaniami naukowymi są zgodnie z Rozporządzeniem 651/2014 m.in. eksperymentalne prace rozwojowe rozumiane jako zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług.

Definicja podmiotów prowadzących badania naukowe w powołanym wyżej rozporządzeniu określa je jako „organizacje prowadzące badania i upowszechniające wiedzę”. Organizacją taką jest podmiot „niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy”. W przypadku prawa krajowego należy wskazać, że możliwość prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych przewiduje wprost Polska Klasyfikacja Działalności (PKD), która wyróżnia dział 72 Badania naukowe i prace rozwojowe. Można wnioskować, że wykorzystanie danych medycznych do nauki algorytmów sztucznej inteligencji do celów komercyjnych mieści się w definicji prac rozwojowych na gruncie prawa europejskiego oraz prowadzącego działalność gospodarczą określoną w dziale 72 Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Biorąc pod uwagę art. 26 ust. 4 ustawy o prawach pacjenta, dostęp do danych anonimizowanych, pochodzących z dokumentacji medycznej, do celów naukowych

mają jedynie szkoły wyższe i instytuty badawcze. Zatem podmiot komercyjny prowadzący badania rozwojowe, nie będący szkołą wyższą czy instytutem badawczym, nie jest podmiotem uprawnionym.

Przepisy dalej wprowadzają inne zasady dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach medycznych w celach badań naukowych. Zgodnie z art. 19 ust. 7 ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia, dane zawarte w rejestrach medycznych mogą być udostępniane w celu prowadzenia badań naukowych i do celów statystycznych w formie uniemożliwiającej ich powiązanie z konkretną osobą fizyczną. Ustawodawca zapewnił więc stosunkowo szeroki dostęp do danych, nie ograniczając go do określonej kategorii podmiotów, jak ma to miejsce w przypadku dostępu do dokumentacji medycznej.

Chcę jednak wskazać, że w obu przypadkach (art. 26 ust. 4 o prawach pacjenta i art. 19 ust. 7 ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia) ustawodawca nie przesądził, czy chodzi tu o anonimizację czy pseudonimizację.

Ujednolicenie terminologii i zasad dostępu do danych medycznych na potrzeby trenowania, testowania i oceny algorytmów na gruncie EHDS

Jednym z kluczowych obszarów normowanych przez EHDS jest wtórne wykorzystywanie elektronicznych danych dotyczących

Fot. Ufabizphoto - Freepik.com

zdrowia. EHDS zakłada wdrożenie mechanizmów, które pozwolą na anonimizację lub pseudoanonimizację danych, pierwotnie zbieranych w celu świadczenia opieki zdrowotnej dla pojedynczych pacjentów, a następnie na ich ponowne wykorzystanie w celu poprawy jakości systemu opieki zdrowotnej. Przepisy EHDS wskazują wprost, że elektroniczne dane dotyczące zdrowia mogą być wykorzystywane wtórnie do celów nauczania algorytmów sztucznej inteligencji. Cel ten jest wskazany w rozporządzeniu jako trenowanie, testowanie i ocena algorytmów, w tym systemów sztucznej inteligencji, wyrobów medycznych oraz aplikacji z zakresu e-zdrowia. Wykorzystywanie danych do wtórnego przetwarzania wymaga uzyskania zezwolenia na dostęp do danych od organu ds. dostępu do danych dotyczących zdrowia lub od posiadacza danych.

EHDS, w art. 33 wprost wskazuje, że organy ds. dostępu do danych dotyczących zdrowia udzielają dostępu do elektronicznych danych dotyczących zdrowia wyłącznie w przypadku, gdy zamierzony cel przetwarzania realizowany przez wnioskodawcę jest zgodny m.in. w zakresie trenowania, testowania i oceny algorytmów, w tym

w wyrobach medycznych, systemach sztucznej inteligencji i aplikacjach z zakresu e-zdrowia, przyczyniających się do ochrony zdrowia publicznego lub zabezpieczenia społecznego lub zapewniających wysoki poziom jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej, produktów leczniczych lub wyrobów medycznych. Tym samym, w kontekście przyznania dostępu do danych, odchodzi się od kryterium podmiotowego na rzecz kryterium celu – kluczowy jest cel wykorzystania danych, a nie forma prawna lub charakter wnioskującego o nie podmiotu, w szczególności w zakresie dostępu do danych anonimowych.

Zastosowanie terminologii używanej przez EHDS pomoże wyeliminować zbędne niejasności interpretacyjne dotyczące zasad postępowania z określonymi zbiorami danych lub dokumentów, zwłaszcza w kontekście ich wtórnego udostępniania. Klaryfikacja i przejrzystość w tym zakresie są kluczowe dla efektywnego przepływu danych, których użycie, w tym przekazywanie do innych podmiotów, powinno odbywać się bez obaw o ewentualne naruszenie prawa wynikające z jego niejasności lub niedostosowania do obecnych realiów.

Ponadto program rozwoju e-zdrowia w Polsce do 2027 r. przewiduje przygotowanie ustawy o danych medycznych regulującej cały obszar danych medycznych i dokumentacji medycznej w jednym akcie prawnym. Przyjęcie tej regulacji jest doskonałą okazją do dokonania weryfikacji oraz uporządkowania siatki pojęciowej z tego obszaru. Postuluje się zachowanie spójności i oparcie o rozwiązania przewidziane w EHDS, które wyraźnie odróżnia dane od dokumentu, definiując „elektroniczną dokumentację medyczną” jako zbiór elektronicznych danych dotyczących zdrowia, odnoszących się do osoby fizycznej

Fot. Octawa – Freepik.com

i zgromadzonych w systemie opieki zdrowotnej, przetwarzanych do celów opieki zdrowotnej⁸.

Przyjęcie rozporządzenia w sprawie europejskiej przestrzeni danych zdrowotnych ma kluczowe znaczenie dla przedsiębiorców tworzących narzędzia oparte na algorytmach sztucznej inteligencji. Nowe regulacje wyeliminują istniejący chaos prawny, umożliwiając jednoznaczne i spójne zasady dostępu do danych medycznych, które są niezbędne do trenowania, testowania i oceny tych algorytmów. Dzięki EHDS, dostęp do danych zdrowotnych będzie oparty na jasno określonych kryteriach celów, a nie na statusie prawnym wnioskodawcy, co ułatwi przedsiębiorcom prowadzenie badań i rozwój nowych technologii w dziedzinie zdrowia. Ponadto, ujednoczenie terminologii i procedur przyczyni się do zwiększenia pewności prawnej i efektywności w obiegu danych, co jest kluczowe dla dynamicznego rozwoju e-zdrowia w Europie.

⁸ Raport Dane Medyczne w Pracy Lekarza, raport Sieci Lekarzy Innowatorów Naczelnej Izby Lekarskiej 2023 rok, https://nil.org.pl/uploaded_files/art_1707132900_report-dane-medyczne-w-pracy-lekarza.pdf [dostęp: 20 czerwca 2024].

Relacja Aktu o zarządzaniu danymi i europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia

Aby przepisy EHDS mogły być efektywnie stosowane w Polsce, konieczne jest wprowadzenie mechanizmów umożliwiających stosowanie instytucji przewidzianych w uchwalonym 30 maja 2022 r. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2022/868 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie europejskiego zarządzania danymi i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (akt w sprawie zarządzania danymi, Data Governance Act – DGA). DGA wprowadza horyzontalne ramy zarządzania danymi, obejmujące szerokie spektrum kategorii danych, w tym dane zdrowotne, które są szczegółowo regulowane przez EHDS. Wdrożenie DGA w Polsce, poprzez ustanowienie instytucji odpowiedzialnych za realizację przepisów oraz harmonizację przepisów krajowych, stworzy fundamenty pod skuteczne funkcjonowanie EHDS. Powstał już projekt ustawy, jednak prace nad nim są znacznie opóźnione⁹.

Konieczne jest wyznaczenie organów ds. dostępu do danych zdrowotnych, które będą koordynować i monitorować dostęp do danych oraz zapewniać zgodność z przepisami EHDS. Harmonizacja przepisów krajowych z unijnymi standardami i zasadami jest kluczowa dla eliminacji wątpliwości interpretacyjnych i praktycznych, które obecnie utrudniają przedsiębiorcom korzystanie z danych medycznych.

EHDS i DGA są wzajemnie powiązane i uzupełniają się w ramach europejskiej strategii zarządzania danymi. Wdrożenie EHDS w Polsce będzie wymagało dostosowania przepisów krajowych do nowych standardów, stworzenia odpowiedniego otoczenia instytucjonalnego i technicznego oraz przyjęcia ustawy o zarządzaniu danymi. Te kroki pozwolą na efektywne i zgodne z prawem wykorzystanie danych zdrowotnych w Polsce, co przyczyni się do rozwoju innowacyjnych technologii i poprawy jakości opieki zdrowotnej.

EHDS i DGA są wzajemnie powiązane i uzupełniają się w ramach europejskiej strategii zarządzania danymi.

Podsumowanie

Podsumowując, wprowadzenie Rozporządzenia w sprawie europejskiej przestrzeni danych zdrowotnych ma kluczowe znaczenie dla przedsiębiorców tworzących narzędzia oparte na algorytmach sztucznej inteligencji. Nowe regulacje wyeliminują istniejący chaos prawny, umożliwiając jednolite i spójne zasady dostępu do danych medycznych, które są niezbędne do trenowania, testowania i oceny tych algorytmów. Dzięki EHDS, dostęp do danych zdrowotnych będzie oparty na jasno określonych kryteriach celów, a nie na statusie prawnym wnioskodawcy, co ułatwi przedsiębiorcom prowadzenie badań i rozwój nowych technologii w dziedzinie zdrowia. Ponadto, ujednoczenie terminologii i procedur przyczyni się do zwiększenia pewności prawnej i efektywności w obiegu danych, co jest kluczowe dla dynamicznego rozwoju e-zdrowia w Europie. ■

⁹ Projekt ustawy o zarządzaniu danymi, <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zarzadzaniu-danymi> [dostęp: 20 czerwca 2024].

Relacja z warsztatu „Pozew o zapłatę w sprawie gospodarczej”

■ apl. radc. **Marek Mikołajczyk**

Dnia 11 marca 2024 r. rozpoczęła się XIX edycja Ogólnopolskich Dni Praktyk Prawniczych zorganizowana przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA.

Wydarzenie odbywało się jednocześnie we wszystkich grupach lokalnych ELSA. W ramach tegorocznej edycji wydarzenia Członek Komisji ds. współpracy z samorządami i instytucjami apl. radc. Marek Mikołajczyk – autor niniejszego artykułu – przeprowadził dla studentów prawa Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego warsztat z przygotowania pozwu o zapłatę w sprawie gospodarczej.

W warsztacie wzięło udział 13 osób: Natalia Buras, Marcel Kiszka, Filip Kujawski, Hubert Nowak, Wiktoria Pawlik, Milena Polczyńska, Mikołaj Poletek, Jakub Skoczke, Jakub Szweci, Katarzyna Świerzy, Martyna Urbaniak, Angelika Zdun, Dominika Zduniak.

Wydarzenie rozpoczęło się od powitania i przedstawienia prelegenta. Wstęp do merytorycznej części wydarzenia stanowiło wręczenie uczestnikom warsztatu wyciągu

Fot. ELSA Wrocław

Apl. radc. Marek Mikołajczyk
Fot. ELSA Wrocław

z przepisów pomocnych przy konstruowaniu tego rodzaju pozwu oraz treści kazusu. W założeniu zarówno organizatorów wydarzenia, jak i samego prowadzącego było przedstawienie tego zagadnienia w sposób jak najbardziej praktyczny. Po omówieniu stanu faktycznego oraz krótkim wstępie dotyczącym roli i zasad przygotowywania pism procesowych, prowadzący wraz ze studentami zabrali się do konstruowania pozwu o zapłatę w sprawie gospodarczej. W trakcie pisania prowadzący omawiał poszczególne przepisy procedury cywilnej przydatne przy konstruowaniu tego rodzaju powództwa. Studenci mogli skorzystać z przygotowanego wyciągu z przepisów i tym samym – nie tylko utrwalić sobie poszczególne przepisy, ale przede wszystkim nauczyć się je stosować w praktyce. Dodatkowo, cenne wskazówki oraz omawianie poszczególnych etapów pozwu

przyczyniły się do lepszego zrozumienia tej materii. Podczas spotkania padło wiele ciekawych pytań, na które prowadzący chętnie

Podczas spotkania padło wiele ciekawych pytań, na które prowadzący odpowiadał.

odpowiadał. Całość zakończyła się wspólnym, pamiątkowym zdjęciem oraz wręczeniem podziękowań dla prowadzącego.

Należy odnotować, że prelekcja spotkała się z ciepłym przyjęciem ze strony studentów, którzy mogli poznać praktyczne aspekty związane z przygotowaniem pozwu o zapłatę w sprawie gospodarczej. Dziękuję przedstawicielom Stowarzyszenia Studentów Prawa ELSA Wrocław za zaproszenie. Cieszę się, że poprzez takie spotkania studenci mają okazję rozwijać swoją wiedzę oraz umiejętności w stosowaniu prawa w praktyce! ■

Święto przed Świętami

– czyli jak Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu uroczysto celebrował swój dzień

■ r. pr. **Natalia Piotrowska**

W dniu 14 marca 2024 r., w ramach współpracy Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z Uniwersytetem Ekonomicznym, przedstawiciele naszej Izby zostali zaproszeni – nie tylko jako interesariusze zewnętrzni, ale również jako przyjaciele – do udziału w Święcie Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentowali Wicedziekan Rady, Przewodniczący Komisji ds. Współpracy z Samorządami i Instytucjami Krystian Mularczyk, r. pr. dr Natalia Piotrowska, Członek tejże Komisji. Była to idealna okazja do refleksji na temat konkretnych działań Uczelni podjętych w ostatnich 8 latach jej istnienia. Kalendarium Uniwersytetu Ekonomicznego dwóch minionych kadencji (lata 2016–2024) składało się z następujących wydarzeń:

- w kwietniu 2016 r. wyboru władz,
- w październiku 2018 r. uchwalenia ustawy 2.0,
- w czerwcu 2019 r. reformy systemu finansowania i uchwalenie statutu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu,
- od marca 2019 r. reformy struktury organizacyjnej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu,
- w lipcu 2019 r. pierwszego regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu,
- w maju 2023 r. pandemii COVID-19,
- w maju 2020 r. wyboru władz na kadencję 2022–2024,
- w marcu 2021 r. uchwalenia strategii 2030,
- od lutego 2022 r. wojny w Ukrainie,
- od 2022 r. kryzysu gospodarczego.

Jak widać, samo wyliczenie powyższych zdarzeń podkreśla intensywność tego czasu, na którą dodatkowo wpływa doniosłość tych działań, stanowiących niejednokrotnie swoje wyzwanie dla władz UE we Wrocławiu. W sposób imponujący jawi się reforma struktury organizacyjnej UE we Wrocławiu, na którą składa się Statut uczelni, wprowadzenie pierwszego Regulaminu Organizacyjnego, stworzenie nowej struktury naukowo-dydaktycznej w tym uniknięcie powielania

wydziałów i kierunków studiów, stworzenie dydaktyki niezależnej od struktury katedr, nadanie nowej funkcji filii w Jeleniej Górze. W ramach Centrum Obsługi Badań Naukowych stworzono wsparcie działalności naukowo-badawczej, pozyskano środki finansowe zewnętrzne na ponad 14 milionów złotych dla 27 projektów, uzyskano granty naukowe w wysokości ponad 8 milionów złotych, przeznaczonych na realizację 52 projektów, stworzono systemy motywacyjne. Biblioteka Główna została wykorzystana do wsparcia badań, dydaktyki, popularyzacji i upowszechniania nauki; zmieniono również organizację i funkcjonowanie przestrzeni samej biblioteki. W ramach reformy procesu kształcenia na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu powołano menedżerów kierunków, uniezależniono dydaktykę od katedr, uatrakcyjniono samą dydaktykę (exemplum Szkoła Liderów, Business Challenger, DTthony). Wzbogacona została również oferta kształcenia; na chwilę obecną istnieje na uczelni 27 kierunków studiów I i II stopnia (w tym 9 nowych kierunków) oraz 80 kierunków studiów podyplomowych. UEW uzyskał międzynarodowe akredytacje w ramach współpracy międzynarodowej, zarówno o charakterze instytucjonalnym, jak i dla poszczególnych kierunków studiów. Rzeczona współpraca międzynarodowa zapewniła również mobilność studentom i pracownikom uczelni, a na powyższe aktywności uzyskano ponad 4 miliony euro, co sprawiło, że 905 osób

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu prof. dr hab. Andrzej Kaleta, Członek Komisji ds. współpracy z samorządami i instytucjami r. pr. dr Natalia Piotrowska, Rektor Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu prof. dr hab. Krystian Kiełb, r. pr. Patryk Hebrowski
Fot. OIRP we Wrocławiu

zostało wysłanych za granicę, 2184 osoby przyjechały uczyć się na uczelni ekonomicznej we Wrocławiu, natomiast mobilnością pracowników zostało objętych 814 osób. W latach 2016–2024 pozyskano środki finansowe zewnętrzne na kwotę ponad 130 milionów złotych (środki bezzwrotne), z których zrealizowano 109 projektów. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu poczynił również inwestycje infrastrukturalne na kwotę ponad 54 milionów złotych. W ramach tych inwestycji, między innymi, powstało Centrum Symulacji Procesów Biznesowych, które stanowi innowacyjny ośrodek dydaktyczno-badawczy, w ramach którego realizowane są wirtualne gry decyzyjne, stworzono strefę projektowania procesów, strefę VR. w Centrum przeprowadzane są regularne zajęcia dydaktyczne, prace badawcze, spotkania z gośćmi. Centrum Symulacji Procesów Biznesowych prowadzi również działania wizerunkowe.

zostało wysłanych za granicę, 2184 osoby przyjechały uczyć się na uczelni ekonomicznej we Wrocławiu, natomiast mobilnością pracowników zostało objętych 814 osób. W latach 2016–2024 pozyskano środki finansowe zewnętrzne na kwotę ponad 130 milionów złotych (środki bezzwrotne), z których zrealizowano 109 projektów. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu poczynił również inwestycje infrastrukturalne na kwotę ponad 54 milionów złotych. W ramach tych inwestycji, między innymi, powstało Centrum Symulacji Procesów Biznesowych, które stanowi innowacyjny ośrodek dydaktyczno-badawczy, w ramach którego realizowane są wirtualne gry decyzyjne, stworzono strefę projektowania procesów, strefę VR. w Centrum przeprowadzane są regularne zajęcia dydaktyczne, prace badawcze, spotkania z gośćmi. Centrum Symulacji Procesów Biznesowych prowadzi również działania wizerunkowe.

Fot. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

W ramach współpracy z otoczeniem Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu zrealizował 3 projekty grantowe, obejmujące 160 wniosków, w których brało udział 100 grantobiorców, a wysokość dotacji wyniosła prawie 5 milionów złotych. Nadto, uczelnia realizowała wsparcie w ramach trzech tarcz antykryzysowych, będących realną pomocą dla przedsiębiorców w okresie pandemii, w związku z którą zrealizowano 28 wydarzeń stacjonarnych, w których brało udział 435 uczestników oraz 68 wydarzeń on-line, w których wzięło udział 1567 uczestników. Kluczowymi inicjatywami uczelni, w ramach współpracy z otoczeniem, są:

- inQUBE Summer Startup School,
- Światowy Tydzień Przedsiębiorczości,
- Design Your Future,
- Akademia Fintech,
- Śniadanie networkingowe inQUBE,
- Wolves Summit 2022,
- Incredibles S. Kulczyka,
- PitchMeetUp.University for Startups.

Startupy, korzystające ze wsparcia poza infrastrukturalnego, to między innymi: PlayMarker.pro, PillUp, Sober, WroDebt, LinkRoom, Fun4Art, Medu, Oppa. W ramach współpracy z otoczeniem istotną rolę odgrywa Centrum Współpracy z Biznesem, które zawarło 33 porozumienia o współpracy z firmami, zrealizowało 11 edycji Targów Pracy, nawiązało ścisłą współpracę z 253 przedstawicielami biznesu, a z 1207 nawiązało dalszą współpracę, przeprowadziło 2 edycje Business Partnership Review – Przegląd Współpracy z Biznesem, zrealizowało 6 edycji programu Kompetencje Społeczne + Przedmiot Społeczne Kompetencje, 47 499 osób skorzystało z usług Centrum Współpracy z Biznesem, między innymi w ramach wsparcia doradczego, Targów Pracy, Programu Mentoringowego oraz szkoleń. Centrum Projektowania Innowacyjnych Rozwiązań DT Hub przeprowadziło 22 warsztaty DT Project Team, 25 warsztatów DT Tools, 10 warsztatów DT Workshop, 4 Warsztaty DT Facilitation,

Fot. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

6 edycji DTthorn, w których razem udział wzięło 789 osób. W ramach strategii 2030 Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu planuje być uniwersytetem biznesu, czyli liderem zmian, ma zamiar kreować ekspertów i liderów biznesu, tworząc środowisko rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłości. Uczelnia planuje prowadzić badania inspirowane praktyką i uznawane w środowisku biznesu, stawiając na zaangażowanych pracowników, nowoczesną organizację. Podstawą działania Strategii 2030 są następujące założenia:

- wspólnota,
- prawda,
- wolność,
- odpowiedzialność,
- nowoczesność,
- doskonałość,
- przedsiębiorczość.

W ramach Święta Uczelni został nadany tytuł profesora honorowego prof. dr. hab. Józefowi Dziechciarzowi. Laudacje wygłosił promotor prof. dr. hab. Krzysztof Jajuga.

Wydarzenie obejmowało również wręczenie odznaczeń państwowych i resortowych, jak również podziękowań i wyróżnień dla pracowników Uczelni.

Oficjalna część imprezy została uświetniona recytałem Bogny Woźniak-Joostberens¹.

Spotkanie zostało dopełnione rozmowami w kularach, przy smacznym poczęstunku, dobrej kawie i herbacie; każdy mógł poczuć się jak na prawdziwym Święcie, wśród prawdziwych przyjaciół. Atmosfera bowiem nastrojała do refleksji o tym co minione, ale również o tym co przed nami. Spotkanie stanowiło swoiste preludium do zbliżających się Świąt Wielkanocnych, których spędzenia w przemyłej atmosferze prawdziwego Święta życzyć każdemu z nas. ■

¹ Aktorka i wokalistka, absolwentka Wydziału Aktorskiego filii krakowskiej Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego we Wrocławiu (2002) oraz Państwowej Szkoły Muzycznej II st. w klasie śpiewu solowego; więcej na Bogna Woźniak, https://dubbingpedia.pl/wiki/Bogna_Wo%C5%BAniak [dostęp: 20 czerwca 2024].

Sprawozdanie z X Konkursu Krasomówczego w Wyższej Szkole Prawa we Wrocławiu

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

Dnia 15 marca 2024 r. odbył się X Konkurs Krasomówczy zorganizowany przez Wyższą Szkołę Prawa we Wrocławiu oraz Koło Nauk Penalnych „Liberum”.

Wydarzenie swoim patronatem objęła Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu. Naszą Izbę reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzysztof Mularczyk, który zasiadł w jury konkursu z ramienia wrocławskiej Izby.

Do uczestnictwa w konkursie zaproszono studentów, aplikantów, doktorantów oraz absolwentów prawa. Udział w wydarzeniu

jest nie tylko świetnym sposobem na zaprezentowanie swoich zdolności krasomówczych, lecz także możliwością zmierzenia się z wewnętrznym strachem czy treścią. Przemawianie do ludzi, w sposób zrozumiały i przekonujący, jest jednym z przejawów pracy prawnika, natomiast umiejętność przekonywania do własnych racji daje możliwość wpłynięcia na ostateczną decyzję składu orzekającego.

Fot. Wyższa Szkoła Prawa we Wrocławiu

Od lewej: Filip Kukuć – zwycięzca X Konkursu Krasomówczego, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk
Fot. Wyższa Szkoła Prawa we Wrocławiu

Zadaniem uczestników konkursu było wcielenie się w jedną z ról procesowych i wygłoszenie, na podstawie przyznanego przypadku z prawa karnego lub prawa cywilnego, mowy końcowej przed sądem. Przyszli prawnicy, na konkretnym stanie faktycznym, podejmowali próbę wpłynięcia na skład orzekający za pomocą własnych umiejętności oratorskich. Dodatkową zaletą było wykorzystanie w przypadkach faktycznych sytuacji, które tak naprawdę są procedowane na salach sądowych, co dało przyszłym prawnikom możliwość poczucia napięcia i odpowiedzialności, jaką czują profesjonalni pełnomocnicy w trakcie wykonywania czynności zawodowych. Należy przyznać, że uczestnicy konkursu byli wzorowo przygotowani, a wygłoszone przez nich mowy stały na wysokim poziomie.

W konkursie wzięło udział 10 uczestników – Daria Sadowińska, Karolina Rogowska, Gabriela Wołoszyn, Igor Białecki, Miłosz Janowski, Maciej Kryżar, Filip Kukuć, Mateusz Matuszczyk, Maurycy Walkowiak, Jerzy Żembrowski.

Uczestnicy konkursu oceniani byli przez komisję, w skład której weszli doświadczeni prawnicy oraz przedstawiciele świata nauki, tj.:

- Tomasz Krawczyk – SSO we Wrocławiu,
- dr Anna Supranowicz – SSR w Głogowie,
- dr Magdalena Kornak – adwokat,
- dr hab. Tomasz Chłopecki – prof. WSP, radca prawny,
- Krystian Mularczyk – Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu.

Po wysłuchaniu wszystkich mów sądowych oraz długiej naradzie członkowie komisji wyłonili zwycięzców konkursu:

- I miejsce – Filip Kukuć;
- II miejsce – Mateusz Matuszczyk;
- III miejsce – Karolina Rogowska.

Dodatkowe wyróżnienie jury przyznało Darii Sadowińskiej.

Uczestnicy konkursu byli wzorowo przygotowani.

Z całą pewnością, ważnym należy uznać udział naszego przedstawiciela podczas tego niezwykłego dla młodych prawników wydarzenia, gdyż to właśnie tego rodzaju przedsięwzięcia, w sposób całkowicie praktyczny i wartościowy, są w stanie pokazać prawdziwe oblicze zawodów prawniczych. Samo przekazywanie wiedzy merytorycznej jest niewystarczające, aby przedstawić studentom kierunków prawniczych praktyczny wymiar wykonywanego w przyszłości przez nich zawodu. ■

Sprawozdanie

z IV Seminarium Procesowego „Tajemnica zawodowa (radcy prawnego, adwokata i notariusza) w postępowaniach sądowych”

- prof. dr hab. **Łukasz Błaszczak**
- r. pr. **Krzysztof Mularczyk**
- r. pr. **Anna Zalesińska**

W dniu 20 marca 2024 r., w sali im. M. Filipowicza w siedzibie Sądu Okręgowego we Wrocławiu, odbyło się IV Seminarium Procesowe pt. „Tajemnica zawodowa (radcy prawnego, adwokata i notariusza) w postępowaniach sądowych”.

Organizatorami wydarzenia była OIRP we Wrocławiu, ORA we Wrocławiu, Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Centrum Mediacji i Arbitrażu, IUSTITIA Oddział Wrocław, Izba Notarialna we Wrocławiu oraz Redakcja czasopisma „Palestra”. Głównym koordynatorem wydarzenia był pomysłodawca Seminarium Procesowego – r. pr. prof. dr hab. Łukasz Błaszczak. Warto wspomnieć, że w tym roku miała miejsce już czwarta edycja tego wydarzenia, które – mimo trudnych, pandemicznych początków – cały czas cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem środowiska prawniczego. Z punktu widzenia działalności Izby, jest to już swoistego rodzaju tradycja wspierania seminariów procesowych organizowanych przez r. pr. prof. dr hab. Łukasza Błaszczaka. Zarówno w tym, jak i w poprzednich seminariach, Izba aktywnie – za pośrednictwem członków samorządu – w tym, m.in. Wicedziekana Rady OIRP we Wrocławiu Krystiana

Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu
dr hab. Tomasz Scheffler
Fot. OIRP we Wrocławiu

Od lewej: Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu SSO Wojciech Łukowski, SSO Katarzyna Wręczycka, Dziekan ORA we Wrocławiu Sławomir Krześ, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Redaktor Naczelny „Palestry” adw. dr Michał Bieniak, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler, r. pr. prof. dr hab. Łukasz Błaszczak, r. pr. dr hab. Arkadiusz Bereza, prof. UMCS Fot. OIRP we Wrocławiu

Mularczyk wspierała i popierała w pełni tę inicjatywę. W IV Seminarium Procesowym wzięli udział sędziowie, radcowie prawni, adwokaci oraz naukowcy, m. in. z Uniwersytetu Wrocławskiego. O niewątpliwym sukcesie Seminarium świadczy nie tylko duże zainteresowanie środowiska, ale przede wszystkim fakt, że każdy panel wywoływał dyskusję wśród uczestników, która nawet po zakończeniu wydarzenia, była równie żywa. Jak wiadomo, każda dyskusja niesie w sobie istotny czynnik dla praktyki i niewątpliwie ją wzbogaca. Zgromadzeni na seminarium radcowie prawni mieli bowiem możliwość wymiany poglądów z reprezentującymi środowisko sędziowskie przedstawicielami wrocławskiego i świdnickiego wymiaru sprawiedliwości. Dyskusja była bardzo owocna i czasami przybierała wręcz charakter „kłótni naukowej”, ale oczywiście w pozytywnym tego słowa znaczeniu.

IV Seminarium Procesowe otworzył r. pr. prof. dr hab. Łukasz Błaszczak. Uczestników powitali przedstawiciele organizatorów.

W imieniu Sądu Okręgowego we Wrocławiu wystąpił Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu SSO Wojciech Łukowski, w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej Redaktor Naczelny „Palestry” adw. dr Michał Bieniak, w imieniu Okręgowej Rady Adwokackiej Dziekan Sławomir Krześ, zaś w imieniu Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu Dziekan Rady Tomasz Scheffler. W imieniu Iustitii, zgromadzonych uczestników powitała Wiceprezes Zarządu Iustitii Oddział we Wrocławiu SSO Katarzyna Wręczycka, a w imieniu Izby Notarialnej we Wrocławiu – Pani Prezes Jolanta Olpińska.

Pierwszy panel poświęcony był tajemnicy radcowskiej w postępowaniu cywilnym. Moderatorem był r. pr. prof. dr hab. Łukasz Błaszczak. Przedstawił pokrótce referentów oraz zaprezentował problematykę, która będzie poruszana w panelu. Jako pierwszy zabrał głos Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu – dr hab. Tomasz Scheffler, który wygłosił referat poświęcony odpowiedzialności

Od lewej: Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu SSO Wojciech Łukowski, r. pr. prof. dr hab. Łukasz Błaszczak, SSO Katarzyna Wręczycka, Redaktor Naczelny „Palestry” adw. dr Michał Bieniak, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler, r. pr. dr hab. Arkadiusz Bereza, prof. UMCS
Fot. OIRP we Wrocławiu

sędziego za dopuszczenie dowodu na okoliczność objętą tajemnicą zawodową profesjonalnego pełnomocnika zawodowego. Podkreślił on priorytet ochrony zaufania istniejącego pomiędzy klientem a pełnomocnikiem, czego elementem jest właśnie tajemnica zawodowa. Państwo powinno zapewnić ochronę tajemnicy zawodowej, gdyż jest ona podstawą rzetelnego procesu. W ustawie o radcach prawnych jest uregulowana ochrona tajemnicy radcowskiej, której odpowiadają gwarancje kodeksowe (art. 266 k.k.). Jak wskazał prelegent, istnieje potencjalna odpowiedzialność sędziego (zarówno karna, jak i dyscyplinarna) za przesłuchanie obejmujące tajemnice zawodowe.

Kolejny referat poświęcony został tajemnicy zawodowej (adwokata, radcy prawnego) w postępowaniu cywilnym i wygłosił go adw. dr Michał Bieniak, redaktor naczelny Palestry. Mec. dr Michał Bieniak

podkreślił, że tajemnica adwokacka ma charakter bezwzględny, a odmowa odpowiedzi na pytanie jest ostateczna i nie podlega kontroli sądu. W jego ocenie sąd powinien pominąć dowód z zeznań świadka w zakresie tajemnicy adwokackiej, a dopuszczony dowód, jako taki, jest dowodem bezprawnym i narusza spójność prawa. W tym duchu wypowiedział się również r. pr. dr hab. Arkadiusz Bereza w ramach kolejnego wystąpienia, gdzie zajął się dylematem adwokata/radcy prawnego związanym z zapewnieniem równowagi pomiędzy obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej, a koniecznością (możliwością) ujawnienia okoliczności nią objętych. Prelegent w osobie r. pr. dr hab. Arkadiusza Berezy wskazał, że zakres tajemnicy zawodowej obejmuje wszystko, o czym dowiedział się radca prawny/adwokat w związku z udzieleniem pomocy prawnej. Jest to fundament zawodu zaufania publicznego, gwarancja

poufności, a także obowiązek stania na straży interesów klienta. Wyjątkiem od wspomnianej zasady jest spór adwokata/radcy prawnego z klientem, dotyczący należnego honorarium, czy też konieczność podjęcia obrony w postępowaniu karnym lub dyscyplinarnym. Takie okoliczności – w ocenie prelegenta – stanowią stan wyższej konieczności. Wyższą wartością jest konstytucyjne prawo do sądu oraz prawo do obrony. W jego ocenie niezbędna jest zmiana przepisów, by wprost wskazać że nie stanowi przestępstwa ujawnienie pewnych okoliczności w zakresie niezbędnym, by chronić interes radcy prawnego w sprawie cywilnej i karnej, jeżeli dotyczy on wykonywania zawodu.

Natomiast SSO Katarzyna Wręczycka w swoim wystąpieniu poświęconym kwestii tajemnicy zawodowej radcy prawnego, adwokata i notariusza w procesie cywilnym, a ograniczeniu dowodzenia przedstawiła szerszą perspektywę w porównaniu do swoich poprzedników, ponieważ zaprezentowała spojrzenie sędziowskie na tę

kwestię i postrzegania tajemnicy w ramach prowadzonych postępowań sądowych. Prelegentka w osobie SSO Katarzyny Wręczyckiej podkreśliła, że za ochroną tajemnicy zawodowej w postępowaniu karnym przemawia interes społeczny, a w procesie cywilnym priorytetem jest zaufanie do prawnika. I to jest najistotniejsza kwestia. Sąd – jako organ procesowy prowadzący postępowanie – nie ma narzędzi, by oceniać odmowę odpowiedzi na pytania, bowiem wkraczałby już w obszar chroniony tajemnicą zawodową. SSO Katarzyna Wręczycka zgłosiła również postulat *de lege ferenda*, by istniała możliwość, aby klient mógł zwolnić radcę prawnego z konieczności ochrony tajemnicy zawodowej.

Drugi panel był poświęcony ochronie tajemnicy zawodowej radcy prawnego/adwokata w postępowaniu karnym. Moderatorem był Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu SSO Wojciech Łukowski. Pierwszy wykład wygłosił SSA Andrzej Kot. Wskazał on na różnicę pomiędzy ochroną tajemnicy radcowskiej/adwokackiej w sytuacji, gdy adwokat lub radca prawny jest pełnomocnikiem, obrońcą, a także gdy jest podejrzanym/oskarżonym lub obwinionym. Procedura karna różnicuje te stany, przy czym posiada ona pewne ułomności – na co wskazał SSA Andrzej Kot. Zadał także pytanie retoryczne: Jeżeli radca prawny jest podejrzanym, to jaki sens ma w tym zakresie art. 266 k.k.? W konkluzji wskazał, że zakres ochrony tajemnicy radcowskiej/adwokackiej jest uwarunkowany statusem radcy prawnego/adwokata w procesie.

W kolejnym wykładzie adv. dr Kamila Mrozek również skoncentrowała się na zakresie tajemnicy zawodowej i możliwości dysponowania pozyskanymi informacjami. Tajemnica zawodowa istnieje tylko w kontekście świadczenia pomocy prawnej (nie

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, not. Paweł Kubal, SSA dr Zbigniew Woźniak, SSO Dorota Nowińska
Fot. OIRP we Wrocławiu

obejmuje sytuacji, gdy radca prawny/adwokat kontaktuje się z klientem w innej roli). Powstaje tylko w związku z udzieleniem pomocy prawnej. Tajemnica zawodowa chroni zaufanie klienta, a źródło powzięcia informacji nie ma tu znaczenia – wskazała w konkluzji. Ostatni referent w tym panelu omówił zagadnienia związane z pozycją notariusza w postępowaniu karnym oraz zakresem podmiotowym i przedmiotowym ochrony tajemnicy notarialnej.

Ostatni panel był poświęcony zagadnieniom aksjologicznym tajemnicy zawodowej. Moderatorem był Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Tradycyjnie przedstawił referentów i zaprezentował pokrótce problematykę, która miała być poruszona w ramach trzeciego panelu. Jako pierwsza zabrała głos SSO Dorota Nowińska. Referentka skupiła uwagę na kwestii odpowiedzialności karnej za naruszenie tajemnicy zawodowej. SSO Dorota Nowińska podkreśliła, że ochrona tajemnicy zawodowej jest obowiązkiem, a nie prawem, powiązaniem z przepisem art. 266 k.k., który penalizuje każde naruszenie tego obowiązku. Przedmiotem ochrony jest poufność informacji oraz stosunek zaufania pomiędzy klientem, a jego prawnikiem. Przepięstwo ma charakter skutkowy i umyślny.

Kolejny referat zaprezentował SSA dr Zbigniew Woźniak, który skoncentrował się na bardzo istotnym zagadnieniu, zresztą wielokrotnie pomijanym, a mianowicie na tajemnicy mediatora i arbitra sądu polubownego, w kontekście potrzeby dokonania przez sąd ustaleń faktycznych. SSA dr Zbigniew Woźniak omówił tajemnicę mediatora i wskazał, że ma ona podstawy ustawowe, chociażby wynikające z art. 259¹ k.p.c., natomiast w przypadku arbitrów brak jest

takiej regulacji. Po omówieniu aspektów cywilnoprawnych, dr Zbigniew Woźniak skupił uwagę także na bardzo istotnej kwestii, a mianowicie co w sytuacji, gdy mediator usłyszałby od strony informację dotyczącą popełnienia przestępstwa, czy wówczas zobowiązany byłby do zgłoszenia tej okoliczności, czy też mimo wszystko powinien się powstrzymać, ponieważ wiązałaby go tajemnica zawodowa. Kwestia ta, z oczywistych względów, wywołała ożywioną dyskusję.

Ostatnim prelegentem był not. Paweł Kubal, który omówił tajemnicę zawodową notariusza z perspektywy obowiązujących regulacji. Prelegent nawiązał do regulacji ustawowych oraz do aspektów związanych z odpowiedzialnością dyscyplinarną. Referat ten był niejako zwieńczeniem dotychczasowej dyskusji, ponieważ prelegent nawiązał także do swoich poprzedników i zwrócił uwagę, że zagadnienie tajemnicy zawodowej jest niezwykle doniosłe, a w praktyce może wywołać liczne problemy.

Podsumowując, należy jednoznacznie podkreślić, że organizacja IV Seminarium Procesowego wypadła znakomicie. Można sobie jedynie życzyć, aby w przyszłości zostało zorganizowane V Seminarium, ponieważ jak pokazuje doświadczenie z tego, jak i również z poprzednich seminariów, jest to wydarzenie ze wszech miar istotne dla praktyki i dla środowiska radców prawnych. Wymiana poglądów pomiędzy przedstawicielami wolnych zawodów a sędziami daje więcej korzyści, aniżeli niejedno szkolenie czy nauka z komentarzy. Owocem tej dyskusji jest zawsze ugruntowanie się pewnej praktyki, która – jakby na to nie patrzeć – jest dla nas bardzo istotna.

Na zakończenie trzeba zaznaczyć, że czekamy na kolejną odsłonę Seminarium Procesowego!!! ■

II edycja Dolnośląskiego Forum Gospodarczego pod hasłem „Samorząd jako siła rozwoju gospodarczego”

■ r. pr. **Kamil Hupajło**

W dniu 20 marca 2024 roku odbyła się II edycja Dolnośląskiego Forum Gospodarczego (DFOG) pod hasłem „Samorząd jako siła rozwoju gospodarczego”, jednego z najważniejszych wydarzeń biznesowych w regionie, na którym Patronat objęła Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu.

Forum to, znane z przyciągania kluczowych graczy gospodarczych, naukowych i politycznych, kolejny rok stanowiło platformę do wymiany myśli, budowania relacji biznesowych i promowania innowacyjnych rozwiązań. To wydarzenie,

skupiające liderów myśli z różnorodnych dziedzin, stworzyło przestrzeń dla wymiany pomysłów i doświadczeń, które mają na celu kreowanie nowych dróg dla dynamiki gospodarczej regionu. Tegoroczna edycja Forum Gospodarczego skupiała się na

Fot. DFOG

promowaniu współpracy między samorządami a lokalnym biznesem, dążąc do zwiększenia efektywności działań na rzecz rozwoju gospodarczego Dolnego Śląska. W tegorocznym Forum wzięło udział ok. 250 uczestników.

Partnerzy i Patroni DFOG II

Partnerem Głównym DFOG była spółka Pre-Fabrykat Sp. z o.o. – generalny wykonawca robót budowlanych z Dolnego Śląska, firma wdrażająca w firmie przemysłowe i nowoczesne rozwiązania, które nieustannie wpływają na rozwój dolnośląskiej infrastruktury.

Partnerem Merytorycznym wydarzenia była kancelaria KHG Hupajło Grzegorzcyk i Partnerzy Kancelaria Prawno-Podatkowa, w ramach której działa radca prawny Kamil Hupajło, członek wrocławskiej Izby. Mec. Kamil Hupajło poprowadził debatę „Współpraca Biznesu z Samorządem”, a wśród zaproszonych uczestników wspomnianej debaty zasiedli: Jan Zyngier – Dyrektor ds. Pozyskiwania Kontraktów

w firmie Pre-Fabrykat Sp. z o.o., Cezariusz Lesisz – Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., Małgorzata Szumska – „Kopalnia Złota” w Złotym Stoku oraz Justyna Hubiak – Dyrektor Departamentu Obsługi Przedsiębiorców, Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.

Partnerem Naukowym DFOG został natomiast Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, a **Partnerem Organizacyjnym** – Rzeczpospolita Samorządna.

Patronatami Honorowymi Forum objęli, poza Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu, Marszałek Województwa Dolnośląskiego oraz Burmistrz Szczawna-Zdroju.

Pozostali Partnerzy wydarzenia to m.in. Aurora Company, Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Kamiennogórska Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości, Dolnośląski Fundusz Rozwoju, Agencja Rozwoju Przemysłu, Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej, Dolnośląski Park Innowacji i Nauki, Pracodawcy RP, Wrocław Airport, Koleje Dolnośląskie, Ośrodek Debaty Międzynarodowej, Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Młody Dolny Śląski, Dziennik Wałbrzych oraz Gazeta Wałbrzyska.

Organizatorzy

Za organizację wydarzenia odpowiedzialni byli Instytut Piastów Śląskich oraz Fundacja Wspólnota Pokoleń, które nie tylko pielęgnują historię regionu, ale także wspierają lokalne inicjatywy gospodarcze i społeczne.

Fot. DFOG

Program Forum

Głównymi tematami dyskusji była rola samorządów w rozwoju gospodarczym regionu, innowacyjne rozwiązania dla biznesu oraz strategię na przyszłość. Stanowiło to doskonałą okazję do zgłębienia tematów zrównoważonego rozwoju, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz integracji społeczno-gospodarczej.

W ramach forum przewidziano 8 debat, do których zaproszono ok. 50 gości. Debaty obejmowały następującą tematykę:

1) Efektywny rozwój regionalny

- **Moderator:** prof. dr hab. Piotr Rogala – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- **Paneliści:**
  - » Cezary Przybylski – Marszałek Województwa Dolnośląskiego
  - » Robert Raczyński – Prezydent Miasta Lubina
  - » Tadeusz Krzakowski – Prezydent Miasta Legnicy
  - » Rafał Dutkiewicz – Prezes Zarządu Pracodawców RP, były Prezydent Wrocławia
  - » Roman Potocki – Starosta Powiatu Wrocławskiego

2) Współpraca biznesu z samorządem

- **Moderator:** Kamil Hupajło – radca prawny, Partner Zarządzający KHG Hupajło Grzegorzcyk i Partnerzy Kancelaria Prawno-Podatkowa, autor portalu prawnikbuduje.pl
- **Paneliści:**
  - » Cezariusz Lesisz – Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.
  - » Elżbieta Szumska – Właścicielka „Kopalnia Złota” w Złotym Stoku
  - » Jan Zyngier – Dyrektor ds. Pozyskiwania Kontraktów w firmie Prefabrykat Sp. z o.o.

- » Justyna Hubiak – Dyrektor Departamentu Obsługi Przedsiębiorców, Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.

3) Decentralizacja kluczem do sukcesu samorządów?

- **Moderator:** dr Marek Obrębalski – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- **Paneliści:**
  - » dr Piotr Sebastian Kozdrowicki – Wicewojewoda Dolnośląski
  - » Beata Moskal-Staniewska – Prezydent Miasta Świdnicy
  - » Jarosław Dudkowiak – Starosta Powiatu Głogowskiego
  - » Wojciech Dobrołowicz – Burmistrz Miasta i Gminy Bogatynia
  - » Szymon Surmacz – Burmistrz Miasta i Gminy Leśna

4) Rozwój infrastrukturalny Dolnego Śląska

- **Moderator:** Piotr Piss – Instytut Piastów Śląskich
- **Paneliści:**
  - » Łukasz Gałczyński – Wiceprezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.
  - » Damian Stawikowski – Prezes Zarządu Koleje Dolnośląskie S.A.
  - » Radosław Radziszewski – Autor kanału Autostrady Polska
  - » Artur Ordon – Dyrektor ds. Handlowych Trans-Dan Sp. z o.o.

5) Finansowanie samorządów – Współczesne wyzwania

- **Moderator:** Michał Rado – Prezes Zarządu Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej Sp. z o.o.
- **Paneliści:**
  - » Dariusz Maniak – Burmistrz Miasta i Gminy Syców
  - » Milan Ušák – Burmistrz Miasta i Gminy Siechnice

- » Rafał Kufieta – Prezes Zarządu KHG Podatki & Księgowość Sp. z o.o.
- » dr Robert Koszut – Prezes Dolnośląskiego Funduszu Rozwoju

6) Samorząd jako główny partner w promocji gospodarki, kultury i turystyki

- **Moderator:** Piotr Piss – Instytut Piastów Śląskich
- **Paneliści:**
  - » Mateusz Jellin – Burmistrz Miasta Polanicy-Zdrój
  - » Marek Długozima – Burmistrz Miasta i Gminy Trzebnica
  - » Bartłomiej Kubicz – Dyrektor Departamentu Kultury, Turystyki i Promocji UMWD
  - » Grzegorz Sanik – Przewodnik Sudecki
  - » Dagmara Płoszajska – Kotler Awards Poland

7) Samorząd a edukacja

- **Moderator:** prof. dr hab. Beata Baldomańska – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- **Paneliści:**
  - » Ewa Skrzywanek – Dolnośląski Kurator Oświaty
  - » Anna Horodyska – Starosta Powiatu Strzelińskiego
  - » Bartosz Kotecki – Dyrektor Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy
  - » Jerzy Michalak – Prezes Dolnośląskiego Parku Innowacji i Nauki
  - » Grzegorz Kowal – Naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu

8) Współpraca między samorządem a NGO's

- **Moderator:** Laurynas Vaičiūnas – Prezes Zarządu Kolegium Europy Wschodniej

■ Paneliści:

- » Dariusz Chmura – Burmistrz Gminy Wołów
- » Mateusz Zajdel – Zastępca Burmistrza Miasta Lubań
- » Maria Lewandowska-Mika – Prezes Zarządu Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych
- » dr Małgorzata Koronkiewicz-Hupajło – Wiceprezes Zarządu Fundacji Wspólnota Pokoleń

II edycję Dolnośląskiego Forum Gospodarczego zakończyła uroczysta gala VIP, w ramach której przyznano Nagrody Specjalne DFOG dla osób, które wniosły istotny wkład w rozwój samorządności oraz gospodarki Dolnego Śląska. Jedną z nagród wręczył Dziekan OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler, a wśród uczestników gali był też Wicedziekan Rady Krystian Mularczyk. ■

Fot. DFOG

XXVI Lokalny Konkurs Krasomówczy za nami

■ r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniu 22 marca 2024 r. miał miejsce XXVI Lokalny Konkurs Krasomówczy. P Wydarzenie to zostało zorganizowane przez wrocławski oddział Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa ELSA Wrocław.

Dla naszego samorządu było to szczególnie wydarzenie, gdyż Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu objęła konkurs swoim patronatem. Naszą Izbę reprezentowali Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler oraz Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk, którzy zasiedli – z ramienia wrocławskiej Izby – w jury konkursu.

Konkurs krasomówczy to wyjątkowe wydarzenie dla studentów kierunków prawniczych, chcących spróbować swoich sił przed szeroką publicznością. Jego uczestnicy mieli możliwość zaprezentowania swoich umiejętności krasomówczych, przy jednoczesnym zmierzeniu się z wewnętrznym strachem, który może towarzyszyć wystąpieniom publicznym. Konkurs krasomówczy był zatem doskonałą okazją

Fot. OIRP we Wrocławiu

Od lewej: Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler, Tomasz Białynicki-Birula – zwycięzca XXVI Lokalnego Konkursu Krasomówczego, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk
Fot. OIRP we Wrocławiu

dla przyszłych prawników do wystąpienia w roli pełnomocnika lub obrońcy stron procesowych i wygłoszenia mowy końcowej.

Przyszli prawnicy mieli okazję poczuć się jak radcowie prawni, adwokaci, czy prokuratorzy i na konkretnym stanie faktycznym podjąć próbę wpłynięcia na skład orzekający w podsumowującej przebieg postępowania mowie końcowej. To właśnie tutaj znajduje się swoistego rodzaju furтка dla pełnomocnika procesowego, który swoją elokwencją może przechylić szalę zwycięstwa na korzyść swojego Klienta. Dodatkowym walorem było oparcie kazuśów na konkretnych faktach, które w rzeczywistości są procedowane na salach sądowych, co szczególnie dało możliwość uczestnikom, chociaż w jakimś stopniu, poczucia tego napięcia i odpowiedzialności, jakie czują profesjonalni pełnomocnicy podczas wykonywania czynności zawodowych.

Warto nadmienić, że zmagania uczestników konkursu miały miejsce w Sądzie Apelacyjnym, co również nadało dodatkowego znaczenia i powagi całemu wydarzeniu.

Uczestnicy konkursu oceniani byli przez komisję, w skład której weszli doświadczeni prawnicy oraz przedstawiciele świata nauki, tj.:

- prof. Jan Miodek,
- dr hab. Artur Tomanek, prof. UWr – Sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu,
- Dziekan ORA we Wrocławiu Sławomir Krześ,
- Sekretarz ORA we Wrocławiu dr Kamila Mrozek,
- Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler,
- Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk,
- mec. Alex Miśko z Kancelarii Wiewiórski Legal.

Warto dodać, że Kancelaria Wiewiórski Legal, oprócz wsparcia organizacji wydarzenia, jak co roku obdarowała zwycięzcę konkursu 3-miesięcznymi płatnymi praktykami w kancelarii.

Po wysłuchaniu wszystkich mów sądowych oraz długiej naradzie, członkowie komisji wyłonili zwycięzców konkursu:

- I miejsce – Tomasz Białynicki-Birula,
- II miejsce – Szymon Gliga,
- III miejsce – Jakub Nowicki.

Nasz samorząd radcowski regularnie współpracuje z ELSA Wrocław, dlatego udział przedstawicieli Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu w tym wydarzeniu nie był przypadkowy. Natomiast organizacja konkursu krasomówczego to kolejne wydarzenie, które wskazuje, że nasza Izba aktywnie włącza się w wiele organizowanych inicjatyw, przyczyniając się tym samym do promocji zawodu radcy prawnego oraz samorządu radcowskiego. ■

Sprawozdanie z XLIII Zjazdu Delegatów Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu

■ r. pr. **Krzystian Mularczyk**

Dnia 23 marca 2024 r. w siedzibie Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu odbył się XLIII Zjazd Delegatów Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk.

Po uroczystym otwarciu wydarzenia, którego dokonał Prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej dr n. med. Paweł Wróblewski, nastąpiło odśpiewanie hymnu państwowego oraz uczczenie pamięci zmarłych w minionym roku lekarzy. Kolejnym punktem uroczystości było wystąpienie Prezesa DRL dr. n. med. Pawła Wróblewskiego, podczas którego podziękował wszystkim za tak liczne przybycie. Po

ciepłych słowach powitania głos zabrali zaproszeni goście, w tym Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk, który podziękował przedstawicielom Dolnośląskiej Izby Lekarskiej za dotychczasową współpracę i wyraził nadzieję na organizację kolejnych, wspólnych przedsięwzięć. Coroczny Zjazd Delegatów DIL jest także doskonałą okazją do wyróżnienia najbardziej zasłużonych. To bardzo wyjątkowa

Fot. DIL

chwila podczas takich wydarzeń. Wręczono odznaczenia są nie tylko dowodem ciężkiej pracy, ale także szczególnego wkładu w rozwój Dolnośląskiej Izby Lekarskiej. Kolejnym punktem agendy posiedzenia był wybór władz Zjazdu – przewodniczącego, zastępców i sekretarzy oraz przyjęcie porządku obrad. Po ukonstytuowaniu się władz Zjazdu, dokonano wyboru Komisji Uchwał i Wniosków oraz Komisji Mandatowej, która ogłosiła komunikat.

Kolejna część wydarzenia została poświęcona przedstawieniu sprawozdań z działalności za rok 2023. Rozpoczął Prezes DRL dr n. med. Paweł Wróblewski, który przedstawił sprawozdanie z działalności Dolnośląskiej Rady Lekarskiej. Następnie Skarbnik DRL lek. Janusz Wróbel przedstawił sprawozdanie finansowe za rok 2023. Podczas kolejnego wystąpienia Przewodnicząca Okręgowej Komisji Rewizyjnej DIL lek. Ewa Krawiecka-Jaworska przedstawiła sprawozdanie z działalności Okręgowej Komisji Rewizyjnej. Sprawozdanie ze swojej działalności przedstawił także Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej DIL dr n. med. Marek Kaźmierczyk. Jako ostatni, w tej części spotkania, głos zabrał

Przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego DIL dr n. med. Jan Spodzieja, który w swoim wystąpieniu przedstawił sprawozdanie z działalności Okręgowego Sądu Lekarskiego, działającego przy Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej.

Po wysłuchaniu wszystkich sprawozdań Zgromadzeni wzięli udział w dyskusji nad ich przyjęciem. W następnym punkcie spotkania przeprowadzono głosowanie i XLIII Zjazd Delegatów DIL przyjął sprawozdanie z działalności Dolnośląskiej Rady Lekarskiej, udzielając jej absolutorium. Ponadto przyjęto budżet Dolnośląskiej Izby Lekarskiej na rok 2024. Na zakończenie nastąpiło podjęcie pozostałych uchwał i wniosków.

Udział w takim wyjątkowym wydarzeniu napawa nas dumą oraz optymizmem. Jako Członkowie Dolnośląskiego Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego, a przede wszystkim jako Członkowie wrocławskiego samorządu radcowskiego gratulujemy owocnych obrad i dziękujemy za zaproszenie. Udział przedstawiciela naszej Izby, a także innych instytucji doskonale pokazuje, jak silne są tradycje samorządowe oraz jak ważna jest współpraca łącząca nasze instytucje. ■

Prezes DRL dr n. med. Paweł Wróblewski
Fot. OIRP we Wrocławiu

Prezes ORA DIA we Wrocławiu Marcin Repelewicz
Fot. OIRP we Wrocławiu

Sprawozdanie

z XXXVIII Okręgowego Zjazdu Delegatów Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

W dniu 23 marca 2024 r. odbył się XXXVIII Okręgowy Zjazd Delegatów Dolnośląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu.

Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentowała Członkini Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska. Z ramienia Krajowej Izby Fizjoterapeutów w posiedzeniu uczestniczyła dr Marzena Kobyłańska – koordynator wojewódzki. Dolnośląską Izbę Aptekarską reprezentowała dr n. farm. Olga Fedorowicz – Członek Prezydium DIA. Natomiast Izbę Komorniczą we Wrocławiu reprezentowała – komornik Emilia Matlak.

Wydarzenie rozpoczęło się od uroczystego otwarcia, wprowadzenia sztandaru oraz powitania zaproszonych gości. Następnie głos zabrała Przewodnicząca Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu Anna Szafran. Po ciepłych słowach powitania głos zabrali zaproszeni goście, którzy podziękowali przedstawicielom Dolnośląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu za zaproszenie oraz dotychczasową współpracę, podkreślając, że wartości takie jak samorządność, wzajemnie wsparcie czy

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

wola pomocy to cechy, które spajają ludzi ze sobą i pokazują, że w ramach zrzeszenia w samorządzie zawodowym możemy czuć się członkami większej całości.

Podczas Zjazdu dokonano przedstawienia i przyjęcia sprawozdania z działalności DORPiP. Ponadto Delegaci przyjęli sprawozdania z realizacji planu finansowego

Fot. OIRP we Wrocławiu

i udzielił Dolnośląskiej Okręgowej Radzie Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu absolutorium. Przyjęto także budżet na rok 2024.

Gratulujemy wszystkim Członkom Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych owocnych obrad i dziękujemy za zaproszenie! ■

Fot. DOIPiP

Fot. DOIPiP

Rozwijamy współpracę z Ośrodkiem Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy oraz Okręgowym Inspektoratem Pracy we Wrocławiu

■ r. pr. **Krystian Mularczyk**

W dniu 3 kwietnia 2024 r. odbyło się spotkanie przedstawiciela Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z przedstawicielami Ośrodka Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy we Wrocławiu.

Naszą Izbę reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Ośrodek Szkolenia PIP reprezentował Dyrektor Łukasz Paroń, a OIP we Wrocławiu – koordynator sekcji prewencji i promocji Marek Choczaj.

Motywnym przewodnim spotkania była współorganizacja „debaty oxfordzkiej” uświetniającej 50-lecie Kodeksu pracy. Podczas posiedzenia poruszono również wiele istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem obu instytucji, w tym zasad współpracy. Spotkanie zakończyło się owocną we wnioski i postulaty na przyszłość debatą zgromadzonych, która przebiegła w atmosferze bardzo sympatycznej, acz wciąż profesjonalnej.

Udział przedstawiciela naszej Izby podkreśla rangę prowadzonej z Okręgowym Inspektoratem Pracy we Wrocławiu oraz Ośrodkiem Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy współpracy. ■

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Dyrektor Ośrodka Szkolenia PIP Łukasz Paroń, Koordynator sekcji prewencji i promocji OIP we Wrocławiu Marek Choczaj, Fot. OIP we Wrocławiu

Drzwi Otwarte Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu

■ r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniu 10 kwietnia 2024 r. odbyło się wydarzenie Drzwi Otwarte Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu zorganizowane wspólnie przez naszą Izbę i Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Wrocław.

Podczas spotkania studenci mieli okazję zapoznać się z zasadami rekrutacji i odbywania aplikacji radcowskiej, a także ze specyfiką pracy w zawodzie radcy prawnego czy funkcjonowania samorządu radcowskiego. Uczestnicy mogli również zadać najbardziej nurtujące pytania dotyczące tej ścieżki kariery.

Prelegentami ze strony Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu byli:

- Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler,
- Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk,
- Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski,

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Od lewej: Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Członkini Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski,
Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

- Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki,
- Członkini Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska.

Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród studentów prawa, którzy swoją przyszłość widzą na aplikacji radcowskiej. W trakcie spotkania padło wiele merytorycznych i celnych pytań z zakresu struktury samorządu radcowskiego, praw i obowiązków Dziekana Izby oraz Rady. Przedstawiciele naszego samorządu odpowiadali także na pytania dotyczące zasad rekrutacji i odbywania aplikacji radcowskiej, patronatu, kryteriów, jakie muszą spełniać radcowie prawni, aby móc zostać patronem aplikanta, sposobu prowadzenia zajęć na aplikacji oraz kwestii związanych z zaliczeniami poszczególnych bloków zajęciowych. Ponadto uczestnicy mieli okazję zgłębić swoją wiedzę na temat przebiegu oraz zasad przystąpienia do egzaminu radcowskiego,

prowadzenia działalności doradczej w trakcie trwania aplikacji, możliwości zarobkowania w sektorach niezwiązanych z prawem, obowiązkowi pracy podczas trwania aplikacji, kwestii finansowych, takich jak opłaty za egzamin wstępny na aplikację, opłaty roczne, opłaty za egzamin zawodowy, staży zagranicznych organizowanych w ramach międzynarodowej współpracy, a także różnic pomiędzy samorządem radcowskim a adwokackim.

Warto podkreślić, że zarówno prowadzący, jak i słuchacze byli świetnie przygotowani do wydarzenia.

Drzwi Otwarte Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu co roku są dla studentów prawa bardzo ciekawym doświadczeniem dającym im ogromną wiedzę związaną z aplikacją radcowską oraz specyfiką zawodu radcy prawnego. Zadawane pytania stały na bardzo wysokim poziomie, co napawa optymizmem i pozwala stwierdzić, że aplikacja radcowska w dalszym ciągu cieszy się dużym zainteresowaniem wśród młodych prawników. Po tak meryto-

Drzwi Otwarte dają studentom ogromną wiedzę związaną z aplikacją radcowską oraz specyfiką zawodu radcy prawnego.

rycznie wyczerpującym spotkaniu wydaje się, że ścieżka kariery dla przyszłych adeptów prawa jest stosunkowo jasno nakreślona, zważywszy na pozytywny odbiór całego przedsięwzięcia. ■

Relacja z 33. Targów Pracy na UE we Wrocławiu

■ r. pr. **Krystian Mularczyk**

Dnia 10 kwietnia 2024 r. przedstawiciele Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu wzięli udział w 33. Targach Pracy Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Naszą Izbę reprezentowali Wicedzielnicy Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski oraz Krystian Mularczyk.

Targi pracy to cykliczne wydarzenie, organizowane na terenie kampusu UEW, podczas których studenci mają okazję spotkać się z przedstawicielami pracodawców, porozmawiać o dostępnych ofertach pracy i staży, a także skonsultować swoje CV ze specjalistami z Biura Karier UEW.

Co roku w wydarzeniu biorą udział m.in. przedstawiciele branż controllingu, rachunkowości, finansów, logistyki, HR, IT. Udział przedstawicieli Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu podczas tegorocznych Targów Pracy był doskonałą okazją do promocji samorządu radcowskiego oraz zawodu radcy prawnego.

Na zgromadzonych, oprócz ciekawych spotkań i rozmów z potencjalnymi pracodawcami, czekały również prelekcje wystawców, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Dziękujemy uczestnikom za tak liczną obecność, a organizatorom za przygotowanie tego ważnego wydarzenia, którego częścią była również Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Sprawozdanie z II Konkursu Krasomówczego na Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu

■ r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniu 19 kwietnia 2024 r. na Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu odbył się II Konkurs Krasomówczy. Współorganizatorem wydarzenia była Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, którą reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk, zasiadając jednocześnie w jury konkursu.

Konkurs Krasomówczy na Uniwersytecie WSB Merito został zorganizowany po raz drugi. Głównym założeniem konkursu było pogłębienie wiedzy prawniczej przy jednoczesnym zastosowaniu jej w praktyce. Tego rodzaju wydarzenia dają studentom możliwość zaprezentowania swoich umiejętności oratorskich oraz

zmierzenia się z wewnętrznym strachem przed wystąpieniami publicznymi. Jednym z przejawów pracy prawnika jest umiejętność przemawiania do ludzi w sposób zrozumiały i przekonujący. Natomiast podstawami świetnie przygotowanej mowy końcowej są umiejętności autoprezentacji oraz przekonywania do własnych racji.

Fot. Uniwersytet WSB Merito we Wrocławiu

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Mateusz Niesobski – zwycięzca II Konkursu Krasomówczego, dr Joanna Filaber – Menadżer Kierunku Prawo i Prawo w biznesie

Fot. Uniwersytet WSB Merito we Wrocławiu

Zadaniem uczestników konkursu było wcielenie się w jedną z ról procesowych i wygłoszenie, na podstawie kazusu z prawa karnego lub prawa cywilnego, mowy końcowej przed sądem. Przyszli prawnicy na konkretnym stanie faktycznym za pomocą narzędzia mowy podejmowali próbę wpływu na skład orzekający. Przedstawione w kazuśach stany faktyczne są na co dzień procedowane na salach sądowych, co w szczególności dało uczestnikom możliwość, chociaż w jakimś stopniu, poczucia tego napięcia i odpowiedzialności, jaką czują profesjonalni pełnomocnicy w trakcie wykonywania czynności zawodowych. Należy przyznać, że uczestnicy konkursu byli wzorowo przygotowani, a wygłoszone mowy reprezentowały wysoki poziom.

W konkursie wzięło udział 14 uczestników – Weronika Borzycka, Małgorzata Krzyżoszczak, Zuzanna Mania, Kamila Lewandowska, Sandra Skutecka-Rezler, Aleksandra

Szatarska, Martyna Świecka, Marceli Dura-siewicz, Szymon Gliga, Paweł Kowalski, Andrzej Łosiak, Błażej Nadzieja, Mateusz Niesobski, Wojciech Pigulski.

Uczestnicy konkursu oceniani byli przez jury, w skład którego weszli doświadczeni prawnicy oraz przedstawiciele świata nauki, tj.:

- dr Joanna Filaber – Menadżer Kierunku Prawo i Prawo w biznesie;
- adw. dr Dagmara Milewicz-Bednarska;
- r. pr. dr Michał Krzewicki;
- r. pr. dr Paweł Falenta;
- Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk.

Po wysłuchaniu wszystkich mów sądowych oraz długiej naradzie, członkowie komisji wyłonili zwycięzców konkursu:

- I miejsce – Mateusz Niesobski;
- II miejsce – Błażej Nadzieja;
- III miejsce – Paweł Kowalski.

Jako potrzebne i ważne należy ocenić współorganizowanie przez nasz samorząd takiego wydarzenia, jakim był II Konkurs Krasomówczy na Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu, gdyż to właśnie tego rodzaju wydarzenia są w stanie, w sposób całkowicie praktyczny i wartościowy pokazać uczestnikom prawdziwe oblicze zawodów prawniczych. ■

Fot. Uniwersytet WSB Merito we Wrocławiu

Sprawozdanie z IX Wrocławskiego Seminarium Karnoprosesowego „Fundamenty nowego procesu karnego”

■ r. pr. **Ewelina Anioł**

W dniu 15 kwietnia 2024 roku w Uniwersytecie Wrocławskim, na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii odbyło się IX Wrocławskie Seminarium Karnoprosesowe, nad którym honorowy patronat objęła Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu.

To corocznie organizowane przez Katedrę Postępowania Karnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego wydarzenie jest platformą do dyskusji dla teoretyków, dogmatyków prawa oraz praktyków na co dzień stosujących prawo, na tematy zawsze aktualne, korespondujące z bieżącymi potrzebami systemu prawnego w naszym kraju.

W debacie o fundamentach i modelowych zagadnieniach nowego procesu karnego uczestniczyli wybitni znawcy tematu, naukowcy i sędziowie, którzy dostrzegając potrzebę zmiany Kodeksu postępowania karnego przedstawiali swoje niezwykle interesujące punkty widzenia zarówno na etap postępowania przedsądowego, a zwłaszcza na kwestię instytucjonalizacji tego etapu i jego znaczenie w rozstrzygnięciu sprawy, jak i na etap sądowy, a w szczególności udziału stron oraz przysługujących im uprawnień.

IX Wrocławskie Seminarium Karnoprosesowe podzielone zostało na trzy panele

Od lewej: Członkini Komisji ds. współpracy z samorządami i instytucjami Ewelina Anioł, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

dyskusyjne. Uroczystego otwarcia dokonał prof. dr hab. Jerzy Skorupka – Kierownik Katedry Postępowania Karnego Uniwersytetu Wrocławskiego, Sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, który po przywitaniu znamienitych prelegentów i przybyłych gości wprowadził uczestników wydarzenia w temat przewodni seminarium pn.: „Fundamenty nowego procesu karnego”. Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, dr hab. Tomasz Scheffler, adiunkt Katedry Doktryn Politycznych i Prawnych Uniwersytetu Wrocławskiego podzielił się swoimi spostrzeżeniami na temat oczekiwanych i potrzebnych z punktu widzenia systemu prawa zmian procesu karnego, dostrzegając zasadność przeprowadzenia głębokich rozważań na temat poszczególnych jego etapów.

W panelu I, z pierwszą prelekcją pt.: „Ak-sjologia nowego procesu karnego”, wystąpiła r. pr. prof. dr hab. Maria Rogacka-Rzewnicka, kierownik Zakładu Postępowania Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, wybitna znawczyni procedury karnej. Podkreślając,

że konieczność zmiany prawa karnego osiągnęła punkt krytyczny, przedstawiła w sposób rzeczowy i niezwykle ciekawy, projekcję przyszłych zasad postępowania karnego.

Kolejny prelegent, w referacie pod tym samym tytułem, lecz odnoszącym się m.in. do oczekiwań społeczeństwa, dualizmu (sugerena i jednostki), nurtu niespornego i nurtu spornego, w interesujący sposób przedstawił swe rozważania znakomity specjalista z zakresu postępowania karnego – prof. dr hab. Paweł Wiliński, sędzia Sądu Najwyższego orzekający w Izbie Karnej, kierownik Zakładu Postępowania Karnego Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

Panel II, referatem pt.: „Przygotowanie sprawy pod osąd” otworzył r. pr. dr hab. Jarosław Zagrodnik, profesor nadzwyczajny w Katedrze Prawa Karnego Procesowego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wybitny znawca procedury karnej, w ramach którego przedstawił bardzo ciekawe rozważania na temat postępowania przygotowawczego i jego relacji do postępowania głównego.

Referatem pt.: „Skierowanie ścigania przeciwko osobie” znakomity prelegent dr hab. Sławomir Steinborn, prof. Uniwersytetu Gdańskiego, kierownik Katedry Prawa Karnego Procesowego i Kryminalistyki Uniwersytetu Gdańskiego, Sędzia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, podzielił się z uczestnikami Seminarium swoimi niezwykle zajmującymi rozważaniami na temat postępowania przygotowawczego zarówno w ujęciu historycznym, jak i aktualnym, a także przedstawił model desygnowania podejrzanego oraz jego prawa do obrony.

Panel III rozpoczęła referatem pt. „Udział stron w rozpoznaniu sprawy” znamienita prelegentka dr hab. Hanna Kuczyńska, prof. Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, ekspertka z zakresu procedury karnej, która w ciekawy sposób przedstawiła rozważania na temat poszukiwania równowagi pomiędzy zasadą kontradiktoryjności, a zasadą prawdy materialnej, prezentując przy tym niezwykle ciekawe konkluzje.

Z prelekcją w temacie „Postępowanie sądowe czy postępowanie przed sądem” wystąpił adw. prof. dr hab. Jacek Giezek, kierownik Katedry Prawa Karnego Materialnego Uniwersytetu Wrocławskiego, który w sposób niezwykle interesujący omówił aktywność sądu, dzieląc ją na wskazaną i niewskazaną, przedstawił znaczenie zasady bezpośredniości przeprowadzenia dowodów przed sądem, a udzielając odpowiedzi na pytanie zawarte w temacie referatu wskazał, że raczej chodzi tu o postępowanie przed sądem, a nie sądowe.

Ostatnią prelegentką była adw. dr Doro- ta Czerwińska z Katedry Postępowania Karnego Uniwersytetu Wrocławskiego, specjalistka z zakresu konsensualnych sposobów zakończenia procesu karnego, która przedstawiła w niezwykle interesujący

sposób „Rozpoznawanie spraw niespor- nych” w ujęciu statystycznym, odnosząc się m. in. do wydolności wymiaru sprawiedli- wości w sprawach karnych, jak i średniego czasu rozpoznawania spraw z reperto- rium K w I instancji oraz przedstawiając nowe spojrzenie na rolę pokrzywdzonego w porozumieniach procesowych.

Na zakończenie seminarium przepro- wadzono niezwykle ciekawą, merytorycz- ną dyskusję, m. in. na temat kontradykto- ryjności postępowania, braku postępowania uproszczonego, a także zagadnienia nieobecności oskarżonego na rozprawie w kontekście praw mu przysługujących. Dyskusja była na tyle zajmująca, że niepo- strzeżenie wydarzenie przedłużyło się o aż trzy kwadranse.

IX Wrocławskie Seminarium Karnopro- cesowe cieszyło się dużym zainteresowa- niem, co można było zauważyć po frekwen- cji uczestników. Prof. dr hab. Jerzy Skorup- ka, podsumowując całe wydarzenie i dzię- kujając znamienitym prelegentom oraz przy- byłym uczestnikom, podkreślił potrzebę i zasadność kontynuowania w przyszłości spotkań w ramach Wrocławskich Semina- riów Karnoprocesowych. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Sprawozdanie

z XI Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego Lekarzy Weterynarii Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej

■ r. pr. **Anna Zalesińska**

W sobotę 20 kwietnia 2024 r. odbył się XI Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Lekarzy Weterynarii Dolnośląskiej Izby Lekarsko – Weterynaryjnej. Zjazd odbył się w formie stacjonarnej (rok temu, z uwagi na względy sanitarne, odbył się jeszcze zdalnie).

Zjazd otworzył p.o. Prezesa Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej dr n. wet. Wojciech Hildebrandt. Po wprowadzeniu sztandaru minutą ciszy uczczono pamięć tych, którzy odeszli w minionym 2023 r. Następnie Prezes powitał zaproszonych gości, tj. Prezesa Rady Dolnośląskiej Izby Lekarskiej dr. n. med. Pawła Wróblewskiego, Przewodniczącą Sądu Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej mgr farm. Agnieszkę Amattę, Przewodniczącą Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Wałbrzychu Małgorzatę Hrycak, Wicedziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu Krystiana Mularczyka, JM Rektora Elekta Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu prof. dr. hab. prof. h.c. Krzysztofa Kubiaka, Prezesa Rady Kujawsko-Pomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej lek. wet. Andrzeja Klimowskiego, Wiceprezesa Rady Lubuskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej lek. wet. Tomasz Góreckiego, Członka Rady Opolskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej lek. wet.

Andrzeja Wójcika, Prezesa Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych we Wrocławiu prof. dr. hab. Jana Twardonia, oraz uczestników Zjazdu.

Część oficjalną zamknęło wręczenie Medalu Honorowego imienia Profesora Jana Zwierzchowskiego lek. wet. Danucie Pawickiej-Stafanko za wieloletnią aktywną

Od lewej dr n. wet. Robert Kaczmarczyk, r. pr. Anna Zalesińska, Wicedziekan OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk
Fot. DIL-Wet

działalność na rzecz samorządu lekarsko-weterynaryjnego.

Kolejnym punktem Zjazdu było odebranie zaprzysiężenia od tegorocznych absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i wręczenie im prawa wykonywania zawodu. Zebrani na sali lekarze weterynarii *in spe* uroczyście przysięgli, że w zgodzie z powołaniem, w trakcie pełnienia obowiązków zawodowych będą postępować sumiennie i zgodnie z aktualną wiedzą weterynaryjną, strzec godności zawodu, przyczyniać się w miarę możliwości do postępu nauk weterynaryjnych, a także wykonywać obowiązki wynikające z przepisów prawa oraz zasad Kodeksu Etyki Lekarza Weterynarii. Izba Lekarsko-Weterynaryjna będzie na pewno wspierać młodych lekarzy i wyraża nadzieję, że część z nich zaangażuje się również w prace społeczne na rzecz samorządu.

Ostatnia część Zjazdu dotyczyła zagadnień formalnych. Przewodniczącą Zjazdu została jednogłośnie wybrana lek. wet. Wiesława Bober. Po wyborze władz Zjazdu przystąpiono do sprawozdań organów DIL-Wet za rok 2023. Sprawozdanie przedstawił p.o. Prezesa dr n. wet. Wojciech Hildebrandt, Skarbnik lek. wet. Danuta Pawicka-Stefanko, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej lek. wet. Jacek Włosek, Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej lek. wet. Piotr Waleński oraz Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego lek. wet. Andrzej Hołdowański. Wszystkie sprawozdania zostały przyjęte jednogłośnie. Na Zjeździe przedstawiono również informację o działalności Funduszu Pomocy Koleżeńskiej, o działalności Fundacji „Pro Medici Veterinariii” oraz o działalności Koła Seniorów. Przyjęty został również budżet na rok 2024.

W trakcie Zjazdu miał być dokonany wybór Prezesa (z uwagi na rezygnację Pana Prezesa lek. wet. Dariusza Jackowskiego).

Wobec braku kandydatów Pan dr n. wet. Wojciech Hildebrandt pozostanie pełniącym obowiązki Prezesem do końca kadencji, tj. do 2025 r.

W trakcie Zjazdu podjęto również apele, w tym m. in. apel skierowany do Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej o podjęcie działań zmierzających do rewizji przepisów ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 154 ze zm.), ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 24 ze zm.) oraz aktów korporacyjnych celem uwzględnienia zmian społeczno-gospodarczych, które pojawiły się na przestrzeni ostatnich trzydziestu pięciu lat w przestrzeni gospodarczej, w tym w szczególności w zakresie kształcenia ustawicznego, tajemnicy zawodowej, wykorzystania nowoczesnych technologii w pracy organów, a także uregulowania ram prawnych dla reklamy.

Wobec wyczerpania porządku obrad Przewodnicząca ogłosiła zamknięcie XI Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego Lekarzy Weterynarii Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej i podziękowała delegatom za udział w Zjeździe oraz za owocne dyskusje. ■

P.o. Prezes Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej dr n. wet. Wojciech Hildebrandt
Fot. DIL-Wet

Sprawozdanie

z IV ogólnopolskiej konferencji naukowej na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego „Rodzina zastępcza w systemie wsparcia”

■ r. pr. Iga Kasiura

W dniu 21 marca 2024 r. odbyła się IV ogólnopolska konferencja naukowa na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego „Rodzina zastępcza w systemie wsparcia”, zorganizowana przez Uniwersytet SWPS oraz Dolnośląską Fundację na rzecz Pieczy Zastępczej „Przystanek Rodzina” we współpracy z partnerem – Fundacją PozyTYwka. Wydarzenie odbyło się w formule hybrydowej (stacjonarnie w gmachu Uczelni oraz online).

Celem konferencji było poznanie najnowszych badań na temat wspierania rodzin zastępczych, podjęcie dyskusji na ważne tematy, wymiana doświadczeń z innymi uczestnikami, integracja środowisk zajmujących się pieczą zastępczą, nawiązanie kontaktów zawodowych lub współpracy między instytucjami, identyfikacja konkretnych problemów w funkcjonowaniu pieczy zastępczej, promocja rodzicielstwa zastępczego, zwiększenie świadomości społecznej na temat roli i potrzeb rodzin zastępczych, podniesienie kwalifikacji specjalistów wspierających rodziny zastępcze oraz poznanie najnowszych trendów i najlepszych praktyk w zakresie wspierania rodzin zastępczych.

Pierwszy dzień konferencji został podzielony na trzy bloki tematyczne:

- 1) Piecza zastępcza – perspektywa systemowa,
- 2) Piecza zastępcza w ujęciu prawnym,

3) Rodzina zastępcza w obliczu kryzysu i pomocy instytucjonalnej.

Drugi dzień wydarzenia miał natomiast wymiar praktyczny – wypełniły go warsztaty i panele dyskusyjne.

Wśród prelegentów wystąpili między innymi dr hab. Joanna Szczepaniak-Sienniak, prof. UE (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, PTPS, KND PAN), dr hab. Mariola Racław (Uniwersytet Warszawski), dr hab. Marta Danecka, prof. PAN (Polska Akademia Nauk), dr Józefa Matejek, prof. UKEN, dr Agata Skalec-Ruczyńska (Uniwersytet Warszawski), dr Aleksandra Wilk (Uniwersytet Opolski), dr hab. Monika Lewandowicz-Machnikowska, prof. Uniwersytetu SWPS (Uniwersytet SWPS, filia we Wrocławiu), Iga Kasiura, radca prawny (Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu), Anna Matuszewska – sędzia w Sądzie Rejonowym w Lubinie, dr Honorata Czajkowska – kurator zawodowy, wicekurator

Fot. Iga Kaszura

Fot. Iga Kaszura

okręgowy, Damian Pacześniak (CAPZ w Łodzi, Stowarzyszenie Polska 2050, Fundacja DOBROdziecie się), Konrad Miszta (Fundacja „Edukacja z Wartościami”), Marek Gawroń, psycholog, psychoterapeuta (Fundacja PozyTYwka, Dolnośląskie Centrum Psychiatrii i Psychoterapii SUPER-ego).

W trakcie dwóch dni prelegentki i prelegenci opowiadali o swoich doświadczeniach, prowadzonych badaniach, a także trudnościach, które dotyczą systemu pieczy zastępczej. W ślad za przedstawionymi badaniami dr hab. Joanny Szczepaniak-Sienniak, prof. UE, pojawiły się ważne wyniki dotyczące m.in. spadku liczby rodzin zastępczych w ciągu ostatnich 4 lat o 4,1 tys., przy jednocześnie 72,8 tys. dzieci objętych systemem pieczy zastępczej. Z tego 16,5 tys. dzieci przebywa w pieczy instytucjonalnej i jest to 23% wszystkich dzieci objętych systemem wsparcia. Wnioski płynące z przeprowadzonego badania odnośnie warunków rozwoju pieczy zastępczej w kontekście deinstytucjonalizacji to przede wszystkim stwierdzenie, że:

- piecza instytucjonalna i rodzinna powinna współistnieć i być zintegrowaną częścią systemów lokalnych usług społecznych,
- wychowankowie są na ogół zadowoleni z obu form opieki, a ich główny niepokój wiąże się z usamodzielnieniem,
- deinstytucjonalizacja jest słuszna jednak będzie trudna do zrealizowania bez profilaktyki i kompensacji, wypracowania skutecznego systemu zachęt dla rodziców zastępczych oraz silniejszego wsparcia rodzin zastępczych,
- ważnym jest zbudowanie prestiżu całego systemu wsparcia oraz wypracowania modelu urodzinnienia placówek instytucjonalnych.

Wydarzenie zgromadziło ponad 300 osób zainteresowanych tematyką pieczy zastępczej i rodzicielstwa. W konferencji udział wzięli przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: Rafał Bakalarz oraz Hanna Nawrot, a także Wojewoda Dolnośląski Maciej Awizeń. ■

Finale konkursu „I Wydziałowy Podatkowy Moot Court” pod patronatem OIRP we Wrocławiu

- dr. hab. **Katarzyna Kopyściańska**, prof. UWrocław
- **Jakub Leś**

Dnia 25 kwietnia odbył się finał I edycji konkursu symulacji rozpraw przed Naczelnym Sądem Administracyjnym na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Konkurs był organizowany przez Koło Naukowe Prawa Finansowego FIS-CUS przy współpracy z Naukowym Kółem Postępowania Administracyjnego oraz Stowarzyszeniem „Uniwersytecka”. Patronatem honorowym konkurs objął Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego. Patronat nad konkursem został ponadto objęty

przez Uniwersytet Wrocławski, Krajową Izbę Doradców Podatkowych, wydział we Wrocławiu, wydawnictwo Wolter Kluwer, podcast Prawo na Oko, kancelarię podatkową KrafTax oraz w szczególności Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu.

Konkurs był skierowany do studentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii

Fot. WPAAIE UWf

Fot. WPAAIE UWf

Uniwersytetu Wrocławskiego, zainteresowanych problematyką prawa podatkowego. W ramach pierwszego etapu uczestnicy przygotowali musieli wnioski o wydanie interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego w zakresie zaliczenia do kosztów uzyskania przychodu wydatku na zegarek dla doradcy podatkowego, co bezpośrednio korelowało z orzecznictwem dotyczącym analogicznych sytuacji w odniesieniu do działalności radcy prawnego lub adwokata.

Najlepsi zmierzyli się w etapie finałowym, w którym zadaniem uczestników konkursu było wcielenie się w rolę pełnomocnika organu podatkowego lub podatnika w symulacji rozprawy przed Naczelnym Sądem Administracyjnym na podstawie kazusu z prawa podatkowego, w sprawach które dotyczyły m.in:

- instrumentalnego wszczęcia postępowania karnego skarbowego w celu zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego (art. 70 § 6 o. p.),
- zaliczania wydatków do kosztów uzyskania przychodów u twórców internetowych,

Fot. WPAAE UW

- problematyki zwrotu nadpłaty podatku VAT przez wspólników zlikwidowanej spółki osobowej.

Przyznać należy, że uczestnicy konkursu byli znakomicie przygotowani, a rywalizacja o najwyższe miejsca była szczególnie zacięta.

Uczestnicy konkursu zostali ocenieni przez jury, w skład którego weszli cenieni przedstawiciele świata nauki w dziedzinie prawa podatkowego, w tym między innymi przedstawicielka Izby dr. hab. Katarzyna Kopyściańska prof. UW. W drodze przeprowadzonych trzech symulacji rozpraw, wyłonieni zostali zwycięzcy poszczególnych rozpraw oraz laureaci konkursu, którzy otrzymali cenne nagrody rzeczowe i finansowe od partnerów wydawnictwa.

Gratulujemy zwycięzcom, a także wszystkim uczestnikom konkursu! ■

Fot. WPAAE UW

Porozmawiamy o aplikacji radcowskiej

– spotkanie przedstawicieli OIRP we Wrocławiu ze studentami prawa WSP we Wrocławiu

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

Dnia 29 kwietnia 2024 r. w Wyższej Szkole Prawa we Wrocławiu odbyło się spotkanie ze studentami prawa, którego celem było przedstawienie studentom zasad odbywania aplikacji radcowskiej, funkcjonowania samorządu radcowskiego oraz wykonywania zawodu radcy prawnego.

Warto podkreślić, że Członkowie wrocławskiego samorządu radcowskiego od wielu lat współpracują z Uczelnią, wspierając ją swoją wiedzą oraz doświadczeniem, wpływając tym samym na lepszy model kształcenia przyszłych adeptów prawa.

Spotkanie stało się dobrą okazją do omówienia roli samorządu radcowskiego oraz perspektyw rozwoju, jakie oferuje wykonywanie zawodu.

Z ramienia naszej Izby w spotkaniu uczestniczyli – Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzysztof Mularczyk oraz Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski. W wydarzeniu wzięł udział także r. pr. dr Marcin Rudnicki – Prorektor ds. kształcenia WSP we Wrocławiu.

W ramach zorganizowanego wydarzenia studenci mieli okazję dowiedzieć się jak

wygląda egzamin wstępny na aplikację radcowską. Ponadto przedstawiciele naszego samorządu opowiedzieli zgromadzonym jak wygląda szkolenie aplikanckie, a także jak przedstawia się droga zawodowa po zakończeniu aplikacji. Studenci mogli poznać sposoby i zasady przeprowadzania kolokwium oraz uczestnictwa w zajęciach i praktykach. Podczas spotkania omówiono także rolę patrona w procesie kształcenia aplikanta. Przedstawiciele naszej Izby, dzieląc się ze studentami swoimi doświadczeniami, opowiedzieli, jak wygląda i na czym polega praca

Fot. OIRP we Wrocławiu

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, adw. dr Magdalena Kornak, r. pr. dr Marcin Rudnicki – Prorektor ds. kształcenia WSP we Wrocławiu

Fot. WSP we Wrocławiu

radcy prawnego oraz świadczenie szeroko rozumianej pomocy prawnej. Spotkanie stało się dobrą okazją do omówienia roli samorządu radcowskiego oraz perspektyw rozwoju, jakie oferuje wykonywanie zawodu radcy prawnego.

Studenci byli zainteresowani zarówno tematyką przystąpienia do egzaminu wstępnego na aplikację, jak i odbywania szkolenia. Podczas wydarzenia padło wiele ciekawych pytań związanych ze strukturą samorządu radcowskiego, egzaminem radcowskim oraz różnicami pomiędzy samorządem radcowskim a adwokackim. Na zakończenie spotkania przybliżono studentom działalność

sekcji sportowych, których w naszej Izbie powołano aż 11, a ich członkowie mogą poszczycić się licznymi sukcesami.

To kolejna udana inicjatywa naszego samorządu oraz WSP we Wrocławiu. Zorganizowane spotkanie przybliżyło słucha-

Zorganizowane spotkanie przybliżyło słuchaczom tematykę odbywania aplikacji radcowskiej oraz stało się doskonałą okazją do promocji zawodu radcy prawnego.

czom tematykę odbywania aplikacji radcowskiej oraz stało się doskonałą okazją do promocji zawodu radcy prawnego i samorządu radcowskiego. ■

Relacja z obchodów Dnia Doradcy Podatkowego

■ Alicja Marciniak

Przewodnicząca Zarządu Dolnośląskiego Oddziału KIDP

W dniu 9 maja 2024 r. doradcy podatkowi z regionu dolnośląskiego świętowali wspólnie Dzień Doradcy Podatkowego.

Z tej okazji Zarząd DO KIDP zorganizował spotkanie w Klubie Vertigo we Wrocławiu. Atrakcją wieczoru był spektakl Teatru Improkracja pod tytułem „Krótkie formy”, składający się z krótkich gier teatralnych. Jest to spektakl komedii improwizowanej, w której publiczność decyduje o miejscu akcji, bohaterach i przebiegu zdarzeń podczas przedstawienia. Dzięki wyjątkowej formie spektaklu i udziałowi publiczności, między widzami, a aktorami wytworzyła się silna więź twórcza, która zaowocowała dynamicznym, zabawnym i angażującym widowiskiem występem. Aktorzy wplatali w przedstawienie również humorystyczne wątki związane z doradztwem podatkowym, co bardzo ucieszyło uczestników spotkania. W przerwie programu artystycznego, doradcy podatkowi mogli również skorzystać z oferty restauracyjnej lokalu, a także spokojnie porozmawiać w węższym gronie.

W obchodach dnia Doradcy Podatkowego uczestniczyli doradcy podatkowi z regionu, ale także znamienici goście: przedstawiciele zaprzyjaźnionych korporacji (Izby

Fot. OIRP we Wrocławiu

Notarialnej we Wrocławiu, Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Dolnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia Księgowych w Polsce). Warto dodać, że wrocławski samorząd radcowski reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. W uroczystości wzięli udział również reprezentanci Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, a także doktoranci i wyróżniający się studenci zarówno z Uniwersytetu Wrocławskiego, jak i Ekonomicznego. Wszystkim gościom i uczestnikom serdecznie dziękujemy za aktywny udział w tym ważnym wydarzeniu. ■

Sprawozdanie z Finału X Lokalnego Konkursu Moot Court z Prawa Międzynarodowego Publicznego

■ **Jakub Merta**

W dniu 13 maja 2024 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się Finał X Lokalnego Konkursu Moot Court z Prawa Międzynarodowego Publicznego, zorganizowany przez ELSA Wrocław.

Warto podkreślić, że OIRP we Wrocławiu była jednym z patronów jubileuszowej edycji tego wydarzenia oraz częściowym fundatorem nagród dla uczestników.

Podczas I etapu konkursu uczestnicy w drużynach mieli za zadanie rozwiązać kazus poprzez sporządzenie memoriału

i kontrmemoriału do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Następnie, dwie najlepsze drużyny zmierzyły się ze sobą podczas II etapu ustnego – symulacji rozprawy sądowej, wzorowanej na postępowaniu przed MTS!

Gratulujemy zwycięzcom, a także pozostałym uczestnikom! ■

Fot. ELSA Wrocław

Kolejne posiedzenie Rady Biznesu Uniwersytetu WSB Merito we Wrocławiu za nami

■ r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniu 15 maja 2024 r. odbyło się posiedzenie Rady Biznesu Uniwersytetu WSB Merito we Wrocławiu, w którym wziął udział przedstawiciel wrocławskiego samorządu radców prawnych – Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk.

Wydarzenie przeprowadzono w formie hybrydowej, umożliwiającej zarówno uczestnictwo osobiste w gmachu Uczelni, jak i uczestnictwo zdalne.

Jako pierwszy głos zabrał prof. dr hab. Marian Noga – Przewodniczący Rady Biznesu, Dyrektor Instytutu Współpracy z Biznesem, który powitał Uczestników Rady Biznesu. W kolejnym punkcie spotkania

Budynek WSB we Wrocławiu

Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/file:budynek_wsb_we_wroc-%c5%82awiu.jpg

Fot. OIRP we Wrocławiu

dr Joanna Filaber – Menadżer Kierunku Prawo i Prawo w biznesie podsumowała ostatnie posiedzenie Rady. Dokonano także podsumowania dotychczasowej współpracy i działań Uczestników Rady Biznesu. Spotkanie stało się również okazją do prezentacji nowej oferty edukacyjnej na podstawie zgłoszonych wniosków przez przedstawicieli środowiska biznesowego. W dalszej części posiedzenia przedstawiono propozycje nowych specjalizacji na kierunku Prawo w biznesie oraz propozycje udziału partnerów biznesowych w organizacji, m.in. konferencji, szkoleń i warsztatów. Warto przypomnieć, że Uniwersytet WSB Merito, we współpracy z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu, zorganizował dla studentów prawa II Konkurs Kraśomówczy, który był kolejnym elementem w procesie praktycznego kształcenia. Po wyczerpaniu tego punktu agendy posiedzenia, przedstawiono zapotrzebowanie na specjalistów do prowadzenia zajęć, szczególnie

w obszarze prawa energetycznego i zagospodarowania przestrzennego. W jednym z ostatnich punktów spotkania dokonano weryfikacji programu praktyk zawodowych. Przeprowadzona na zakończenie dyskusja okazała się ciekawa i wypracowała postulaty na przyszłość.

Wydarzenie było doskonałą okazją do wymiany poglądów i doświadczeń związanych z rozwojem programu studiów na Uniwersytecie WSB Merito we Wrocławiu. Należy odnotować, że wsparcie merytoryczne przedstawiciela naszego samorządu ma realny wpływ na zmiany w procesie kształcenia, a co za tym idzie, pozwala na lepsze przygotowanie studentów do praktyki zawodowej i związanych z tym ryzyk, standardów i oczekiwań.

Jest nam niezmiernie miło, że jako samorząd możemy podzielić się naszym doświadczeniem i tym samym rozwijać naszą współpracę z Uniwersytetem WSB Merito we Wrocławiu. ■

Wspólne wyjście na wystawę Banksy'ego we Wrocławiu z OIRP we Wrocławiu!

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

17 maja 2024 roku odbyło się wspólne wyjście na wystawę Banksy'ego we Wrocławiu, zorganizowane przez Komisję ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu.

W wydarzeniu wzięli udział radcy i radczynie prawne oraz aplikanci i aplikantki radcowskie z OIRP we Wrocławiu.

„The Mystery of Banksy – A Genius Mind” to niezwykła wystawa, prezentująca ponad 150 dzieł tego artysty, która opowiada historię jego arcydzieł i jednocześnie stawia przed widzami wyzwanie – inspiruje go do wpływania na otaczający go świat poprzez sztukę. Wspólne wyjście było doskonałą okazją, aby zobaczyć z bliska dzieła Banksy'ego i zapoznać się z jego twórczością.

Wystawa odbyła się w IASE (Hala 11) przy ul. Wystawowej 1 we Wrocławiu. Uczestnicy spotkania mogli podziwiać dzieła jednego z najbardziej znanych streetartowych artystów na świecie. Banksy jest bez wątpienia jednym z najbardziej rozpoznawalnych i wpływowych artystów naszych czasów. Jego sztuka zmusza do refleksji, skłania do zadawania pytań i inspirowania do działania na rzecz lepszego świata. Banksy słynie ze swoich prowokacyjnych

Banksy „Bomb Hugger”

Źródło: <https://en.wikipedia.org/wiki/File:Banksybomb.JPG>

i często kontrowersyjnych murali, które poruszają ważne tematy społeczne i polityczne takie jak wojna, ubóstwo, konsumpcjonizm, niszczenie środowiska naturalnego i władza. Artysta zwraca uwagę na problemy ubóstwa i nierówności społecznych, pokazując kontrast między bogactwem a biedą. W swoich dziełach porusza problem niszczenia środowiska naturalnego i apeluje o ochronę planety. Oryginalne dzieła Banksy'ego osiągają na aukcjach zawrotne ceny, co czyni go jednym z najdroższych współczesnych artystów.

Wyjście na wystawę Banksy'ego było bardzo udanym wydarzeniem. Uczestnicy mogli podziwiać sztukę na wysokim poziomie, a także spędzić czas w miłym towarzystwie. Była to również doskonała okazja do integracji członków Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu.

W nadchodzących czasie planujemy zorganizować wiele interesujących wydarzeń artystycznych dlatego zachęcamy do śledzenia naszego fanpage'a – Komisja ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu. ■

Banksy „Season's Greetings”
 Źródło: [https://en.wikipedia.org/wiki/File:Season's_Greetings,_Banksy_\(6\).jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/File:Season's_Greetings,_Banksy_(6).jpg)

Banksy „Children of War, Maidan”
 Źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Children_of_War,_Maidan.jpg

Obchody Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej w Zamku Książ

■ r. pr. **Krystian Mularczyk**

Dnia 22 maja 2024 r. w Zamku Książ odbyły się obchody Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej połączone z wręczeniem odznaczeń zawodowych – „Złoty Czepek” oraz „Diamentowy Czepek”.

Uroczysta oprawa wydarzenia nadała mu odpowiednią rangę i pokazała jak ważna jest praca Pielęgniarek, Pielęgniarzy i Położnych.

Uroczystość rozpoczęła się od rejestracji uczestników. Następnie Przewodnicząca ORPiP Małgorzata Hrycak dokonała otwarcia wydarzenia i przywitania gości. Po

ciepłych słowach powitania głos zabrali zaproszeni goście, w tym Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, który złożył życzenia z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej, a także podziękował przedstawicielkom Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Wałbrzychu za zaproszenie.

Fot. OIRP w Wałbrzychu

Fot. OIRP w Wałbrzychu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Po krótkiej przerwie na kawę miała miejsce najważniejsza część wydarzenia – wręczenie odznaczeń zawodowych. Warto dodać, że „Złoty Czepek” jest przyznawany za wzorową postawę zawodową i społeczną, upowszechnianie zasad etyki zawodowej, współdziałanie na rzecz integrowania środowiska zawodowego oraz za wysoką jakość świadczonych usług. Natomiast „Diamentowy Czepek” jest przyznawany za wieloletnią pracę, profesjonalizm, empatię, odpowiedzialność, wrażliwość, a nade wszystko za szacunek do chorego. To uhonorowanie wartości osobistych i społecznych, a także etycznej postawy w aspekcie

norm prawnych i moralnych, mających wpływ na rozwój współczesnego pielęgniarstwa.

Po uroczystym wręczeniu odznaczeń zawodowych zgromadzeni wzięli udział w części artystycznej, podczas której wystąpił zespół „Futyma Quintet”. Zwieńczeniem obchodów był obiad, który stał się doskonałą okazją do integracji środowisk zawodów zaufania publicznego, a podejmowane rozmowy przyczyniły się do omówienia dotychczasowej współpracy.

Bardzo dziękujemy za zaproszenie i serdecznie gratulujemy wszystkim odznaczonym! ■

Fot. OIRP w Wałbrzychu

Sprawozdanie z konferencji pt. „Praktyczne aspekty zmian w prawie karnym wykonawczym”

■ r. pr. **Magdalena Wasylkowska-Michór**

Dnia 22 maja 2024 r. odbyła się konferencja organizowana przez Okręgową Radę Adwokacką we Wrocławiu oraz Katedrę Prawa Karnego Wykonawczego Uniwersytetu Wrocławskiego pt. „Praktyczne aspekty zmian w prawie karnym wykonawczym”.

Konferencja poświęcona została ostatnim zmianom w prawie karnym wykonawczym, zwłaszcza tym, które wprowadziła ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022, poz. 1855) oraz ustawy z dnia

Niezwykle istotne stało się stworzenie szerszego forum wymiany poglądów pomiędzy przedstawicielami środowisk prawniczych.

7 lipca 2022 r. (Dz. U. z 2022, poz. 2600). W związku z faktem, że zmiany te nadal wywołują kontrowersje interpretacyjne w praktyce wykonywania zawodu, niezwykle istotnym stało się stworzenie szerszego forum wymiany poglądów pomiędzy przedstawicielami środowisk prawniczych, którzy na co dzień zajmują się prawem karnym wykonawczym.

Jako że radcowie prawni, od dnia 1 lipca 2015 roku, mogą być obrońcami w sprawach karnych, wydarzenie to jest niezwykle ważne również i dla nich, ponieważ umożliwia zapoznanie się z najnowszym stanowiskiem doktryny i praktyki prawniczej dotyczącym zagadnień, które mają miejsce już na etapie wykonywania kary.

Panel I konferencji rozpoczęło wystąpienie dr. hab. Adama Kwiecińskiego, prof. UWr, ale także i adwokata, pt. „Zmiany w Kodeksie karnym wykonawczym wprowadzone w roku 2022. Punkt wyjścia dla procesu naprawy prawa karnego wykonawczego”. W swoim wystąpieniu profesor Kwieciński zwrócił w szczególności uwagę na okoliczność, że obecnie – stosownie do brzmienia art. 6 § 3 pkt 4 Kodeksu karnego wykonawczego – jeżeli wniosek, skarga lub prośba skazanego są oczywiście bezzasadne, właściwy

organ może pozostawić wniosek, skargę lub prośbę bez rozpoznania. Ponadto poruszył jeszcze kwestię nowowprowadzonego art. 23a. Kkw, zgodnie z którym jeżeli postępowanie sądowe dotyczy skazanego pozbawionego wolności, posiedzenie sądu może odbyć się przy użyciu urządzeń technicznych, umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. W miejscu przebywania skazanego w czynności tej bierze udział przedstawiciel administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, obrońca, jeżeli został ustanowiony lub wyznaczony oraz tłumacz, jeżeli został powołany, (§ 1). Przepis ten dotyczy wykorzystania nowych technik porozumiewania się na odległość, także i w postępowaniu karnym wykonawczym. Ponadto profesor Kwieciński zwrócił uwagę na inne jeszcze zmiany, wprowadzone ostatnio do Kodeksu karnego wykonawczego, a mianowicie te dotyczące możliwości korzystania przez skazanego (raz w tygodniu) z samokasującego się automatu telefonicznego, korzystania ze świadczeń zdrowotnych na nowych zasadach oraz czasu trwania przymusowego leczenia i rehabilitacji.

Następnie wystąpił gen. Paweł Nasilowski, Dyrektor Biura Dozoru Elektronicznego Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Jego prelekcja pt. „System dozoru elektronicznego w Polsce. Stan obecny i perspektywy rozwoju” została zilustrowana demonstracją funkcjonowania aparatury do przeprowadzania dozoru elektronicznego, jak również wyjaśnieniem technicznych i praktycznych aspektów jej działania. Z bardzo interesującego wystąpienia gen. Nasilowskiego uczestnicy konferencji dowiedzieli się m.in. ile osób odbywa obecnie karę w postaci dozoru elektronicznego i jak

FOT. DELOS

w życiu codziennym funkcjonuje osoba, wobec której orzeczono taką karę.

Panel drugi rozpoczęło wystąpienie adwokata Ryszarda Kalisza pt. „Warunki odbywania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania w Polsce w kontekście zmian w prawie karnym wykonawczym”, następnie Pan Henryk KomisarSKI, Sędzia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu zapoznał uczestników konferencji ze zmianami dotyczącymi warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności, które weszły w życie w dniu 1 października 2023 r. Pan sędzia, w swoim przemówieniu, wyraził krytyczne uwagi wobec art. 77 § 3 i 4 Kodeksu karnego wykonawczego. Przepisy te przewidują możliwość orzeczenia zakazu przedterminowego warunkowego zwolnienia w przypadku wymierzenia kary dożywotniego

pozbawienia wolności sprawcy za czyn popełniony przez niego po prawomocnym skazaniu za przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, bezpieczeństwu powszechnemu lub za przestępstwo o charakterze terrorystycznym. Przepisy te zostały przez prelegenta ocenione jako nie dające skazanemu żadnej szansy na rehabilitację społeczną.

Ponadto, w panelu wystąpiła jeszcze dr hab. Krystyna Szczechowicz, prof. UWM, („Komisja penitencjarna jako organ udzielający zgody na odbywanie kary w SDE – problemy przyjętych rozwiązań w praktyce”). Pani Profesor podniosła, że obecnie mamy do czynienia ze zbyt dużą częstotliwością zmian przepisów karnych; pozytywnie wypowiedziała się natomiast nt. możliwości zdalnego przeprowadzania posiedzeń komisji penitencjarnej. Następnie

głos zabrał Pan Rafał Skręt, kurator, delegat Krajowej Rady Kuratorów VI Kadencji („Kurator sądowy w postępowaniu karnym wykonawczym i realiach ostatnich zmian legislacyjnych. Zadania, obowiązki – wyzwania, możliwości, oczekiwania”).

Panel trzeci zainicjował Pan Michał Zoń, Dyrektor Biura Prawnego Centralnego Zarządu Służby Więziennej nieco anegdotyczną „przypowieścią” o więziennym taborecie, ale będącą jednocześnie refleksją legislacyjną „o potrzebie dobrego prawa”. W swoim wystąpieniu prelegent przybliżył uczestnikom konferencji wymogi dotyczące wyposażenia celi więziennych. Następnie dr hab. Szymon Tarapata, wykonujący jednocześnie zawód adwokata, wystąpił z referatem pt. „Wykonalność orzeczenia o pozbawieniu wolności i procedura osadzenia skazanego w jednostce penitencjarnej po zmianach w KKW”, a Kpt Konrad Kozłowski, Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Opolu, przedstawił wybrane aspekty zmian w kodeksie karnym wykonawczym, realizowane w Okręgowym Inspektoracie Służby Więziennej w Opolu. Konferencję zakończyło wystąpienie Pani Elżbiety Rosowskiej, Zastępcy Kuratora Okręgowego we Wrocławiu oraz Pani Pauliny Marszczewskiej z Wrocławskiego Centrum Integracji pt. „Kara ograniczenia wolności w sieci partnerstwa i współpracy: Model Kaskadowy w Mieście Sprawiedliwości Naprawczej”, a następnie odbyła się dyskusja podsumowująca konferencję.

Reasumując, stwierdzić należy, że ww. konferencja była niewątpliwie unikalnym forum do wymiany poglądów pomiędzy nie tylko przedstawicielami doktryny i nauki prawa karnego wykonawczego, ale również i praktykami – sędziami, adwokatami oraz kuratorami i przedstawicielami Służby Więziennej. ■

Sprawozdanie z Finału X Lokalnego Konkursu Moot Court z Prawa Międzynarodowego Publicznego

■ **Adrianna Lichańska**

Prezes ELSA Wrocław

W dniu 3 czerwca 2024 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się Finał III Lokalnego Konkursu Moot Court z zakresu Prawa Pracy, zorganizowanego przez ELSA Wrocław.

Milo nam poinformować, że OIRP we Wrocławiu była jednym z patronów honorowych tegorocznej edycji wydarzenia.

Podczas pierwszego etapu konkursu uczestnicy w drużynach mieli za zadanie rozwiązać kasus poprzez sporządzenie

pozwu i odpowiedzi na pozew do sądu pracy. Następnie, dwie najlepsze drużyny zmierzyły się ze sobą podczas II etapu ustnego – symulacji rozprawy sądowej, wzorowanej na postępowaniu przed sądem pracy.

Gratulujemy zwycięzcom, a także pozostałym uczestnikom! ■

Fot. ELSA Wrocław

Fot. ELSA Wrocław

Sprawozdanie z konferencji z cyklu „Prawo pracy. Doctrina et usu” pt. „Prawo do informacji a ochrona tajemnic prawnie chronionych”

■ **Marek Choczaj**

Starszy Inspektor Pracy OIP we Wrocławiu

W dniu 7 czerwca 2024 roku odbyła się 5. już konferencja z cyklu „Prawo pracy. Doctrina et usu”, organizowana przez Zakład Prawa Pracy Uniwersytetu Wrocławskiego, Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu oraz Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu.

Tym razem praktycy i teoretycy prawa pracy zmagali się z trudnym tematem jakim niewątpliwie jest „Prawo do informacji a ochrona tajemnic prawnie chronionych”.

Rangę konferencji podkreśliła lista gości obecnych na wydarzeniu, w osobach zastępcy Głównego Inspektora Pracy – Dariusza Mińkowskiego, Zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy w Poznaniu – dr. Michała

Wyszowskiego, który był jednocześnie moderatorem, Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we Wrocławiu – Anny Maćkowiak, prof. Tadeusza Kuczyńskiego, kierownika Zakładu Prawa Pracy Uniwersytetu Wrocławskiego w stanie spoczynku – będącego moderatorem, Dyrektora KRUS Oddział Wrocław – Jana Sochy, a także Prezesa Zachodniej Izby Gospodarczej – Marka Pasztetnika.

Fot. OIIP we Wrocławiu

Fot. OIIP we Wrocławiu

Już na wstępie prof. dr hab. Artur Tomanek, wraz ze starszym inspektorem pracy Markiem Choczajem, podkreślili że w prawodawstwie polskim istnieje wiele rodzajów tajemnic, a tajemnica państwowa i służbowa nie są jedynymi, które podlegają ochronie.

Wystąpienia organizatorów konferencji: Dziekana OIRP we Wrocławiu – Tomasz Schefflera, Okręgowego Inspektora Pracy – Andrzeja Pogórskiego oraz Prodziekana WPAiE – prof. dr hab. Bartłomieja Krzana oraz specjalnego gościa Zastępcy Głównego Inspektora Pracy – Dariusza Mińkowskiego, który odczytał list Pani Minister – Katarzyny Łażewskiej-Hrycko, w sposób zdecydowany, podkreśliły wagę tematu konferencji.

Podczas sympozjum, w bardzo przystępny sposób, poruszona została kwestia prawa do informacji, jak również prawa do tajemnicy, czego przykładem było wystąpienie radcy prawnego dr. Wojciecha Dubisa, który podkreślił że wykonywanie zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego polega na uzyskiwaniu informacji dotyczących życia osobistego poszczególnych jednostek, w związku z czym utrzymanie tajemnicy zawodowej należy do obowiązku radcy prawnego i pozwala na

zbudowanie więzi z klientem i są nią objęte wszystkie informacje, o których radca prawny dowiedział się w związku z udzielaniem porady prawnej.

Prof. dr hab. Małgorzata Kurzynoga, w widowiskowy sposób, zmierzyła się z aktualnym, ale również budzącym wiele emocji tematem dot. dyrektywy o luce płacowej (2023/970), która od czerwca 2026 roku ma obowiązywać w Polsce.

Dyrektor Ośrodka Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy Łukasz Paroń bardzo przejrzysto ukazał problematykę tajemnicy przedsiębiorstwa, z którą na co dzień mierzą się, np. inspektorzy pracy.

Bardzo istotne było wystąpienie dr Saby Pochopień-Belki, która zmierzyła się z problematyką interesów i praw do informacji związków zawodowych. Ostatnie wystąpienie st inspektora pracy Stanisława Kaczmarka – dotyczące tajemnicy służbowej inspektora pracy w postępowaniu karnym i wykroczeniowym – przykuło uwagę zgromadzonych na sali konferencyjnej słuchaczy. Pozostaje mieć nadzieję że prelekcje, jak i dyskusja dotycząca prawa do informacji i interesów podmiotów, doprowadzą do wniosków de lege ferenda i przyczynią się do ujednoczenia stanu prawnego dotyczącego tak ważnej problematyki. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Dzień Równości na Politechnice Wrocławskiej

■ r. pr. **Zuzanna Pawlikowska**

Dnia 6 czerwca 2024 r. na Politechnice Wrocławskiej odbył się Dzień Równości, organizowany przez Samorząd Studencki Politechniki Wrocławskiej.

Celem wydarzenia było podkreślenie, że każdy student ma swoje miejsce w studenckiej społeczności. Był to dzień pełen inspiracji, spotkania sztuki, dialogu, przestrzeni otwartej wymiany myśli, budowania społecznych więzi i aktywizmu społecznego. Podczas Dnia Równości swoją obecność zaznaczyli także „niebiescy”.

Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentowała radczyni prawna Zuzanna Pawlikowska, członkini

Komisji do spraw Praw Człowieka i Praworządności, która wzięła udział w panelu dyskusyjnym na temat sytuacji kobiet w nauce i technologii, a także przeszkodach i wyzwaniach jakie stoją przed kobietami w środowisku akademickim. Pomiędzy uczestniczkami i uczestnikami debaty wywiązała się ciekawa i owocna dyskusja, w której zostały poruszone tematy sytuacji kobiet nauki, wyzwań i stereotypów związanych z płcią podczas studiów, rozwiązań

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

i kroków promujących równe szanse dla kobiet na uczelniach, reprezentacji kobiet w kadrze akademickiej, luk płacowych, a także tego jakie działania mogą podjąć mężczyźni na uczelni, aby wspierać swoje koleżanki.

Radcowie prawni zawsze byli, są i będą obecni tam, gdzie propagowana jest idea równości oraz poszanowania innych bez względu na płeć, rasę, kolor skóry, język, religię, przekonania polityczne, jak i inne aspekty. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

„Równość na horyzoncie” – radczynie i radcowie dla równości

■ r. pr. **Dorota Seweryn-Stawarz**

W dniu 8 czerwca 2024 r. we Wrocławiu odbył się 16. Wrocławski Marsz Równości, pod hasłem „Równość na horyzoncie”.

Tradycyjnie przed marszem, na Placu Wolności we Wrocławiu, zorganizowano Miasteczko Równości, w ramach którego liczne organizacje i inicjatywy zaangażowane w działania na rzecz równości miały swoje stoiska. Także Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu wzięła udział w tym wydarzeniu. Już po raz czwarty członkinie i członkowie Komisji Praw Człowieka i Praworządności

przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu włączyli się w działania w Miasteczku Równości, propagując idee równouprawnienia i przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji.

Podczas Miasteczka Równości, przy współpracy z organizatorką Marszu Kulturą Równości oraz wieloma organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz praw człowieka, członkinie i członkowie

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Komisji Praw Człowieka i Praworządności przygotowali stoisko, na którym udzielali bezpłatnie informacji prawnych, przeprowadzali liczne rozmowy na temat praw osób LGBTQ+. Podobnie jak w latach ubiegłych, stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem; udało się przeprowadzić kilkadziesiąt porad czy rozmów dotyczących sytuacji prawnej osób LGBTQ+, a w szczególności prawa rodzinnego, mowy nienawiści, dyskryminacji w życiu codziennym, czy w pracy oraz procesów uzgodnienia płci.

Z ogromną radością po raz kolejny wzięliśmy udział w wydarzeniu, które propaguje tak ważne idee jak poszanowanie praw każdego człowieka, przeciwdziałanie formom dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn czy równouprawnienie.

Cieszymy się że jako członkowie i członkinie Komisji Praw Człowieka i Praworządności przy naszej Izbie, że mogliśmy włączyć się w akcję, by wesprzeć osoby narażone na wykluczenie i dyskryminację w szczególności ze względu na płeć, orientację seksualną czy tożsamość płciową i służyć im swoją wiedzą w tym zakresie. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Wieczór filmowy z klasyką polskiego kina – „Dzięcioł” w reż. Jerzego Gruzy

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

W dniu 14 czerwca 2024 roku w Dolnośląskim Centrum Filmowy we Wrocławiu odbył się kolejny wyjątkowy Dyskusyjny Wieczór Filmowy. Tym razem uczestnicy mieli okazję obejrzeć klasykę polskiego kina – film „Dzięcioł” w reżyserii Jerzego Gruzy.

Już od samego początku dało się wy-czuć wyjątkową atmosferę. Sala wypełniła się niemal po brzegi, a publiczność z niecierpliwością oczekiwała na rozpoczęcie seansu.

Wydarzenie wzbogacił o słowo wprowadzające i dyskusję po zakończeniu projekcji mec. Radosław Gąsior – pasjonat sztuki, filmowy koneser, a także inicjator naszego cyklu filmowego. Dyskusja była

bardzo interesująca i pozwoliła na spojrzenie na film z różnych perspektyw.

Jeśli nie widzieliście filmu to koniecznie zachęcamy do jego obejrzenia.

„Dzięcioł” w reżyserii Jerzego Gruzy to jedna z głośniejszych polskich komedii przełomu lat 60 i 70. Głównym bohaterem „Dzięcioła” jest Stefan Waldek (Wiesław Gołas), pracujący w Supersamie jako głos zapowiadający promocje i zachwalający

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

produkty sezonowe. Stefan obsługuje również monitoring sklepu, jego ulubionym zajęciem jest obserwowanie... (żeby się dowiedzieć koniecznie musisz obejrzeć z nami film).

Stefan Waldek ma żonę (Alina Janowska), której się boi i nie ma w tym niczego dziwnego, gdyż kobieta jest bardzo władczą mistrzynią strzelectwa. Z powodu swojego zamilowania do strzelania często wyjeżdża na zawody. Małżonkowie mają syna Pawelka (Roman Mosior). Jedną z takich absencji żony słomiany wdowiec postanawia wykorzystać na romans. Czy głównemu bohaterowi uda się nawiązać bliższe relacje z innymi kobietami?

W filmie urzeka fakt, że praktycznie nie ma tu ról mniej ważnych czy zbędnych. Każda postać, każda kreacja, to aktorski klejnot. Można tropić ulubionych aktorów, wsłuchiwać się w kultowe teksty i chłonąć momentami absurdalną atmosferę.

W filmie występuje plejada gwiazd: Edward Dziewoński, Zdzisław Maklakiewicz, Stanisława Celińska, Irena Kwiatkowska,

Violetta Villas, Wiesław Michnikowski i wiele innych.

„Dzięcioł” to obok „Czterdziestolatka” i „Wojny domowej” przykład filmowego geniuszu Jerzego Gruzy. Jak skończy się ta podróż? Zobaczcie sami!

Na kolejny Dyskusyjny Wieczór Filmowy zapraszamy już we wrześniu!

Dołącz od nas!

Zachęcamy do zaangażowania w projekt oraz zgłaszania swoich propozycji filmowych, które będziemy mogli wspólnie obejrzeć. Zgłoszenia prosimy kierować do Przewodniczącej Komisji ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu mec. Sylwii Filińskiej na adres e-mail: sfilinska@oirp.wroclaw.pl

Do zobaczenia! ■

Indiański Dzień Dziecka w OIRP we Wrocławiu!

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

W dniu 16 czerwca 2024 roku w Wiosce Indiańskiej Pocahontas odbyło się wyjątkowe wydarzenie – Dzień Dziecka zorganizowany przez Komisję ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu.

Impreza skierowana do dzieci członków OIRP we Wrocławiu oraz ich rodzin z pewnością na długo zapadnie w pamięci wszystkim uczestnikom.

Już od popołudnia Wioska Indiańska Pocahontas tętniła życiem. Kolorowe tipi stały się tłem dla licznych atrakcji przygotowanych dla najmłodszych. Atmosferę podgrzewały

dźwięki tradycyjnych indiańskich instrumentów, a bębny i instrumenty rozbrzmiewały w rytm indiańskich melodii, wprawiając dzieci w prawdziwie magiczny nastrój.

Mnogość atrakcji sprawiła, że każdy znalazł coś dla siebie. Dla dzieci spragnionych wiedzy i kreatywności przygotowano warsztaty indiańskie i zabawy indiańskie

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

takie jak indiański tor przeszkód, walka na równoważni Szoszonów, indiańskie kręciolki, rzucanie strzałą, strzelanie z łuku, bieg Apacza, indiańskie kalambury, dzwoneczki, wyścigi węży, wyprawa do labiryntu, łowienie rybek, chodzenie po szyszkach i wiele wiele innych.

Miłośnicy gier i zabaw sportowych mogli wziąć udział w licznych konkursach i zawodach, m.in. w przeciąganiu liny, biegach

w workach czy poszukiwaniu skarbów. Na tych, którzy preferowali bardziej statyczne formy rozrywki, czekały liczne atrakcje w strefie malucha.

Emocje sięgały zenitu. Dzieci chętnie brały udział w grach i zabawach organizowanych przez animatorów. Zabawa była przednia! A dzieci mogły szaleć do woli.

Dzień Dziecka w Wiosce Indiańskiej Pocahtontas z pewnością był niezapomnianym

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

wydarzeniem dla wszystkich uczestników. Dzieci mogły poczuć się jak prawdziwi Indianie, bawiąc się w otoczeniu tipi, poznając indiańską kulturę i biorąc udział w licznych atrakcjach. Impreza była również doskonałą okazją do integracji członków OIRP we Wrocławiu i ich rodzin.

Już teraz serdecznie zapraszamy na kolejne święto wszystkich dzieci! Widzimy się już za rok! ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

V Mistrzostwa Polski Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej w Kielcach! Brązowy OIRP we Wrocławiu!

■ r. pr. **Rafał Biel**

Po rocznej przerwie (w 2023 roku drużyna OIRP we Wrocławiu zakończyła zmagania na ćwierćfinale) reprezentacja piłkarska OIRP we Wrocławiu powróciła na medalowe podium, w rozgrywanych corocznie w Kielcach, Ogólnopolskich Mistrzostwach Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej.

WXV już edycji tych prestiżowych rozgrywek, nasza drużyna drugi raz w historii występów zakończyła zmagania na najniższym podium, zdobywając brązowy medal.

W rozgrywkach grupowych drużyna OIRP we Wrocławiu pokonała zespół z Bydgoszczy 2–1 (bramki Jakuba Pokorskiego), uległa drużynie z Łodzi 1–2 (bramka Konrada Makara), by wreszcie rozgromić zespół gospodarzy turnieju – OIRP w Kielcach 7–0 (bramki: Konrad Makar 2, Dominik Konieczny 2, Adam Pulchny 1, Andrzej Jaskowski 1, Krystian Mularczyk 1).

Świetnie taktycznie rozegrany ćwierćfinał z waleczną drużyną OIRP w Olsztynie, zakończony zwycięstwem 1-0 (bramka Andrzeja

Jaskowskiego), zapewnił naszemu zespołowi udział w ćwierćfinale z OIRP w Lublinie, a więc z drużyną, z którą wielokrotnie w poprzednich edycjach zawodów mierzyliśmy się o medale, tocząc ciężkie i wyrównane boje.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Niestety tym razem przeciwnik okazał się nieznacznie lepszy, zdobywając w końcówce spotkania zwycięską bramkę, co spowodowało, że udział w turnieju mieliśmy zakończyć meczem o 3 miejsce z zespołem z Łodzi. Była to także okazja do rewanżu za porażkę w grupie. Po zaciętym spotkaniu, tym razem to drużyna OIRP we Wrocławiu pokonała przeciwników 1–0 po bramce Konrada Makara i zapewniła sobie brązowe medale!

W XV edycji mistrzostw wzięło udział 16 drużyn reprezentujących 15 Okręgowych Izb Radców Prawnych z całego kraju, w tym OIRP we Wrocławiu w składzie: Marcin Rolirad, Tomasz Markowski, Andrzej Jaskowski, Jakub Pokorski, Dominik Konieczny, Adam Pulchny, Rafał Biel, Mateusz Pitek, Konrad Makar oraz Wicedziekan Rady – Krystian Mularczyk.

Nieoceniony wkład w końcowy sukces miała jak zawsze mecenas Sylwia Filińska, która dbała o wszelkie sprawy organizacyjne, pozwalając tym samym skupić się drużynie przede wszystkim na aspektach sportowych.

Wspomnieć trzeba też o wrocławskich zawodnikach, którzy zdobyli wyróżnienia

indywidualne. Najlepszym bramkarzem mistrzostw został bowiem Marcin Rolirad, a Konrad Makar został najlepszym zawodnikiem meczu o III miejsce.

Końcowa klasyfikacja Mistrzostw przedstawia się następująco:

- I miejsce – OIRP w Lublinie,
- II miejsce – OIRP w Warszawie,
- III miejsce – OIRP we Wrocławiu,
- IV miejsce – OIRP w Łodzi,
- V–VIII miejsce *ex aequo* – OIRP w Olsztynie, OIRP w Gdańsku, OIRP w Katowicach oraz OIRP w Gdańsku,
- IX miejsce – OIRP w Bydgoszczy,
- X miejsce – OIRP w Toruniu,
- XI miejsce – OIRP w Opolu,
- XII miejsce – OIRP w Krakowie,
- XIII miejsce – OIRP w Białymstoku,
- XIV miejsce – OIRP w Kielcach,
- XV miejsce – OIRP w Rzeszowie,
- XVI miejsce – OIRP w Warszawie (Warszawa II).

Już teraz nie możemy doczekać się przyszłorocznych zawodów i jak zawsze zapraszamy radców prawnych i aplikantów radcowskich, którzy czują się na siłach do dołączenia do zespołu. ■

Fot. Krzysztof Klimek

I Turniej Bowlingowy o Puchar Dziekana OIRP we Wrocławiu!

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

19 kwietnia 2024 roku, w kręgielni Sky Bowling w Sky Tower we Wrocławiu, odbył się I Turniej Bowlingowy o Puchar Dziekana OIRP we Wrocławiu, zorganizowany przez Komisję ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu.

Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem – do rywalizacji przystąpiło ponad 35 uczestników, członków Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu.

Turniej rozpoczął się o godzinie 20:30 od wprowadzenia i rozgrzewki, którą poprowadził doświadczony instruktor bowlingu.

Następnie uczestnicy przystąpili do integracyjnej rywalizacji, która przebiegała w atrakcyjnej oprawie. Atmosferę podgrzewała muzyka i doping kibiców.

O godzinie 22:15 nastąpiło ogłoszenie najlepszych wyników i wręczenie pucharów. W kategorii kobiet zwyciężyła Daniela Białostocka-Szynalska, drugie miejsce zajęła

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Karolina Bisek, a trzecie Małgorzata Komarnicka-Franelak. Wśród mężczyzn najlepszy okazał się Piotr Mrówka, drugie miejsce na podium zajął Paweł Lubasa, a trzecie Kamil Piotrowski.

Turniej prowadził doświadczony gracz w bowlingu, Tomasz Janicki, instruktor i wielokrotny Mistrz Polski w bowlingu sportowym. Dzięki jego fachowym wskazówkom, wszyscy uczestnicy mogli doskonalić swoje umiejętności i bawić się w miłej atmosferze.

I Turniej Bowlingowy o Puchar Dziekana OIRP we Wrocławiu z pewnością był

udanym wydarzeniem, które na długo zapadnie w pamięci wszystkim uczestnikom. Była to doskonała okazja do integracji członków Izby, sprawdzenia swoich sił w bowlingu i po prostu świetnej zabawy.

Atmosfera była fantastyczna! Chcielibyśmy podziękować wszystkim uczestnikom za udział w turnieju, a także gratulujemy zwycięzcom!

Mamy nadzieję, że I Turniej o Puchar Dziekana Rady OIRP we Wrocławiu stanie się coroczną tradycją!

Do zobaczenia za rok! ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

III Turniej Piłki Nożnej o Puchar Dziekana OIRP w Poznaniu

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

Dnia 18 maja 2024 r. na Stadionie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbył się III Turniej Piłki Nożnej o Puchar Dziekana OIRP w Poznaniu.

W wydarzeniu, oprócz wspaniałej pogody, towarzyszyła także doskonała atmosfera i duch sportowej rywalizacji, które z pewnością przyczyniły się do integracji środowiska radców prawnych. Tegoroczny turniej rozegrany został systemem „każdy z każdym”.

W pierwszym spotkaniu nasza drużyna zmierzyła się z drużyną Komornicy Poznań. Pojedynek zakończył się zwycięstwem naszej drużyny 5:0.

W drugim pojedynku nasza drużyna zmierzyła się z drużyną gospodarzy – OIRP w Poznaniu, która była niezwykle zmotywowana, aby z sukcesem zakończyć sportową rywalizację. Ostatecznie nasza drużyna pokonała drużynę OIRP w Poznaniu 3:2.

Na zakończenie przyszło nam zmierzyć się z debiutantami tego turnieju – drużyną Aplikantów OIRP w Poznaniu. Zakończyliśmy ten mecz wynikiem 9:2 i tym samym zapewniliśmy sobie zwycięstwo w całym

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

TABELA WSZECHCZASÓW

TURNIEJ PIŁKI NOŻNEJ O PUCHAR DZIEKANA OIRP W POZNANIU

Lp.	Nazwa drużyny	Zdobyte tytuły	Mecze	Pkt	Wygrana	Remis	Przegrana	Bramki strzelone	Bramki stracone	Bilans bramek
1.	OIRP we Wrocławiu	3	9	25	8	1	0	45	13	32
2.	OIRP w Poznaniu	0	9	15	5	0	4	29	19	10
3.	OIRP w Warszawie	0	4	7	2	1	1	4	6	-2
4.	OIRP w Szczecinie	0	4	3	0	3	1	4	8	-4
5.	Komornicy Poznań	0	3	3	1	0	2	2	10	-8
6.	OIRP w Białymstoku	0	4	1	0	1	3	3	11	-8
7.	Palestra Legenda	0	2	0	0	0	2	3	9	-6
8.	Aplikanci OIRP w Poznaniu	0	3	0	0	0	3	4	17	-13

turnieju. Nasza drużyna wygrała turniej trzeci rok z rzędu.

Miejsca na podium ukształtowały się następująco:

- I miejsce – OIRP we Wrocławiu,
- II miejsce – OIRP w Poznaniu,
- III miejsce – drużyna Komorników z Poznania.

Natomiast poza podium znalazła się drużyna Aplikantów OIRP w Poznaniu, która zajęła IV miejsce.

Bramki dla naszej drużyny zdobywali: Andrzej Jaskowski – 6, Michał Kąciak – 5, Jakub Pokorski – 2, Michał Orzechowski – 2, Krystian Mularczyk – 2. Łącznie strzeliliśmy aż 17 goli!

Nieoceniony wkład w końcowy sukces miała Pani mecenas Sylwia Filińska – manager drużyny, która dbała o wszelkie sprawy organizacyjne, pozwalając tym samym skupić się jej uczestnikom przede wszystkim na aspektach sportowych.

Wszystkie mecze były zacięte, a zawodnicy reprezentowali bardzo wysoki poziom gry. Dziękujemy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu za zorganizowanie wspaniałej sportowej rywalizacji. Jak co roku, organizacja turnieju stała na najwyższym możliwym poziomie. Gratulujemy wszystkim zawodnikom!

Zapraszamy również radców prawnych oraz aplikantów radcowskich, którzy czują się na siłach do dołączenia do zespołu. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

XI Drużynowe Mistrzostwa Polski Prawników w Tenisie Ziemnym, Poznań 2024 r.

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

W dniach 21–22 czerwca 2024 r. na kortach „Centrum Kortowo” w Poznaniu, odbyły się XI Drużynowe Mistrzostwa Polski Prawników w Tenisie Ziemnym. Jak co roku, organizatorem wydarzenia była Okręgowa Izba Radców Prawnych w Poznaniu.

Drużynowe Mistrzostwa Polski Prawników w Tenisie Ziemnym są wydarzeniem przyciągającym co roku dużą liczbę zainteresowanych – zarówno uczestników rozgrywek, jak i obserwatorów. Tegoroczna edycja wydarzenia, także

spotkała się z dużym odzewem. Wśród uczestników Turnieju znaleźli się sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, radcowie prawni, notariusze, komornicy, a także inne osoby legitymujące się wykształceniem prawniczym.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Turniej został przeprowadzony w czterech kategoriach, tj. kobiety, mężczyźni open, mężczyźni 40–55 lat, mężczyźni 56+ lat. Mecze rozgrywano najpierw w systemie grupowym, a następnie pucharowym. Rozgrywki składały się z gry deblowej oraz dwóch gier singlowych. Wszystkie mecze były niezwykle zacięte, a zawodnicy reprezentowali bardzo wysoki poziom umiejętności.

Podczas tegorocznych zawodów, czworo radców prawnych z naszej Izby wzięło udział w zmaganiach sportowych, tworząc drużyny z przedstawicielami innych izb.

Drużynowe Mistrzostwo Polski w kategorii kobiet zdobyła reprezentantka naszej Izby – **Aleksandra Ostrowska**. Drużynowe Mistrzostwo Polski w kategorii mężczyzn open zdobył reprezentant naszej Izby – **Krzysztof Mularczyk**. Trzecie miejsce Drużynowych Mistrzostw Polski w kategorii mężczyzn 40–55 lat zdobył reprezentant naszej Izby – **Rafał Kryciński**.

Jak co roku, organizacja wydarzenia stała na najwyższym poziomie. Dziękujemy organizatorom za przygotowanie kolejnej,

wspaniałej edycji turnieju. Należy podkreślić, że wydarzenie to, było nie tylko świetną okazją do sportowej rywalizacji, ale przede wszystkim sprzyjało integracji środowiska prawniczego.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Wyniki XI Drużynowych Mistrzostw Polski Prawników w Tenisie Ziemnym

Kobiety

1. Magdalena Jeziorska, **Aleksandra Ostrowska**, Katarzyna Kaleta
2. Ewa Jurczak, Joanna Olszówka-Zarzecka
3. Agata Celmer, Patrycja Bartoszewicz, Marta Ast

Mężczyźni open

1. Tomasz Modro, Michał Bogucki, **Krystian Mularczyk**, Piotr Skura
2. Piotr Kropiwnicki, Bartłomiej Cherka, Konrad Kropiwnicki
3. Michał Kurek, Mikołaj Zimny

Mężczyźni 40–55 lat

1. Piotr Dobrzański, Marcin Chmielecki
2. Maciej Ciesielski, Tomasz Królczyk, Tomasz Wierzchowski
3. **Rafał Kryciński**, Michał Radziejewski

Mężczyźni 56+ lat

1. Piotr Zarzecki, Andrzej Murek, Jacek Kozłowski
2. Karol Ratajczak, Michał Laskowski, Ryszard Marchwicki
3. Marek Duszyński, Maciej Talarski, Mariusz Ciupiński ■

Władysław Strzemiński – twórca unizmu

■ r. pr. **Radosław Gąsior**

Malarz, projektant wnętrz, pedagog, teoretyk sztuki, pionier konstruktywistycznej awangardy lat 20 i 30 XX wieku; twórca unizmu, autor książki „Teoria widzenia”.

Urodzony w rodzinie polskiego szlachcica i podpułkownika Rosyjskiej Armii Cesarskiej, Maksymiliana Benedykta Strzemińskiego. Matka – Ewa Rozalia z domu Olekhnovich. Ojciec uważał wojsko za jedyną godną karierę dla swojego syna. W 1904 roku 11-letni Władysław został wysłany do 3. Moskiewskiego Korpusu Kadetów. W 1911 roku wstąpił do Szkoły Inżynierskiej im. Mikołaja w Petersburgu. Studia ukończył w 1914 roku w stopniu podporucznika inżynierii. W lipcu tego samego roku został przydzielony do kompanii saperów twierdzy Osowiec, gdzie zastał go początek wojny. W jej trakcie został ciężko ranny, stracił rękę i nogę oraz wzrok w jednym oku. W 1918 roku, nie mogąc kontynuować kariery wojskowej, rozpoczął studia w Szkole Sztuk Pięknych.

Szkoły nie ukończył. W tym czasie zaczął współpracować z Kazimierzem Malewiczem, twórcą suprematyzmu. Suprematyzm głoszony przez Malewicza niósł jedną z idei radykalnie oczyszczających tradycyjne wyobrażenia o plastyce: sprowadzał on malarstwo do elementów najprostszych, ukazywał fakt najoczywistszy, że obraz to

Władysław Strzemiński w 1932 roku

Źródło: <https://en.wikipedia.org/wiki/File:Strzemi%C5%84ski.jpg>

Kompozycja unistyczna nr 12 z 1932 roku,
Muzeum Sztuki w Łodzi

plaszczyna prostokątna. Z chwilą gdy Kazimierz Malewicz namalował w pustej przestrzeni kwadrat lub gdy w środku białego pola umieścił biały prostokąt – kryzys dawnego patrzenia na płótno malarskie uzyskał swój punkt szczytowy, a zarazem zwrotny.

W 1922 roku Władysław Strzemiński przeniósł się do Wilna. Wraz z Witoldem Kajruksztisem zorganizował Wystawę Nowej Sztuki, która zainicjowała dzieje polskiego konstruktywizmu. W Wilnie mieszka krótko, niebawem przenosi się do Warszawy. W latach dwudziestych sformułował teorię unizmu. Strzemiński był z wykształcenia inżynierem, widział świat form i kolorów we wszechstronnym powiązaniu z całokształtem działalności człowieka. Stawiał swojej twórczości wymagania

najwyższe, nieosiągalne dla przeciętnego talentu. Domagał się, żeby każdy obraz był wynalazkiem, żeby odkrywał taką zasadę kompozycji kolorów i form, jakiej dotychczas nie znano. Oczekiwał od każdego dzieła, żeby było początkiem nowego kierunku artystycznego. W tym konsekwentnym dążeniu do coraz ściślejszego, sprawdzalnego niemal matematycznie widzenia, zatrzymał się na cyklu obrazów, które nazwał unistycznymi.

Władysław Strzemiński pisał o unizmie, że wymaga jednogodności wszystkich elementów obrazu z jego danymi przyrodzonymi, że płaskość całej powierzchni obrazu jest jego cechą przyrodzoną, a więc że cały obraz po namalowaniu powinien tworzyć powierzchnie jednolicie płaską. Artysta w dziełach unistycznych pragnie zunifikowania powierzchni i jednolitego natężenia formy. Obraz unistyczny nie oddaje innej rzeczywistości, jest bez reszty tożsamy sam ze sobą. Swoją teorię Strzemiński potwierdza praktycznie w cyklu obrazów.

Wzorcową pracą artysty jest „Kompozycja unistyczna 12” znajdująca się w Muzeum Sztuki w Łodzi. Panuje w niej doskonale zjednoczenie form ze sobą i z prostokątem płótna. Obraz unistyczny nie wywołuje żadnych asocjacji przedmiotowych, jest skrajnym, ostatecznym przykładem czystej plastyki. Kompozycja 12 została namalowana jedną, szarą farbą, ale nie równo. Na czę-

Strzemiński widział świat form i kolorów we wszechstronnym powiązaniu z całokształtem działalności człowieka.

ści obrazu użyto grubo farby, inne fragmenty są pomalowane farbą cienko. Każde miejsce obrazu wydaje się tak samo ważne. Szara farba tworzy powierzchnię, która nie

jest całkiem płaska. Nierówność jest charakterystyczna dla dzieł unistycznych. Obserwując obraz możemy odnieść wrażenie, że widzimy strukturę popękanej ziemi czy skórę pod mikroskopem. Strzemiński miał świadomość, że może namalować obrazów unistycznych tylko kilkanaście. W pewnym momencie doszedł do kresu. Uzyskał "czysty" obraz, absolutną jedność kolorów oraz form z płaszczyzną i z jej granicą. Dzięki dojściu do doskonałości w unizmie, powrócił wzbogacony do studium z natury.

Po okresie unistycznym powstał cykl pejzaży, które uderzają zaskakującą prostotą. Wrażenia, jakie pojawiają się po obejrze-

Pejzaż morski z 1933 roku, Muzeum Sztuki w Łodzi

Malarstwo pejzażowe Strzemińskiego nie miało przedtem swego odpowiednika w malarstwie nowoczesnym na Zachodzie.

niu obrazów z tego cyklu, można porównać z zaskoczeniem, jakiemu ulegamy oglądając rysunki dzieci. Jednak ta prostota jest wyrafinowana. Obrazem z tego cyklu jest „Pejzaż morski” z 1933 roku, który można zobaczyć w Muzeum Sztuki w Łodzi. Ani jedna linia w rysunkach z tego dojrzałego okresu nie powtarza biegu – w najmniejszym nawet fragmencie – którejkolwiek linii w tym samym rysunku. Krzywe, jakimi artysta określał fale, wydają się rezultatem naddudźko ciepłych obliczeń matematycznych, sprawdzających pracę oka i widzenie bezpośrednie – a dają wrażenie ruchu fal,

tak bezpośrednie wrażenie morza. Tak jak obrazy unistyczne, również malarstwo pejzażowe, które uprawiał – później nazywając je realistycznym, nie miało przedtem swego odpowiednika w malarstwie nowoczesnym na Zachodzie.

Po wojnie Strzemiński rozszerzył swoją twórczość na wzornictwo przemysłowe i propagandę artystyczną. W powojennej Łodzi, w której mieszkał od 1931

roku, był wykładowcą w Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych i Wzorniczej Pracowni Neoplastycznej w Muzeum Sztuki. Zaprojektowana przez niego Sala Neoplastyczna stała się w Muzeum Sztuki w Łodzi w 1948 roku, jednak po kilku latach została zdemontowana. Zdaniem władz nie wpisywała się w estetykę socrealizmu, narzuconą przez Ministra Kultury Włodzimierza Sokorskiego. W tym okresie Strzemiński projektował również wnętrza. Stworzył polichromowaną płaskorzeźbę „Wyzysk kolonialny” dla kawiarni Egzotycznej w Łodzi. Rzeźbę tę zniszczyli jego przeciwnicy.

Bezrobotni z 1934 roku, Muzeum Sztuki w Łodzi

Powidok światła. Kobieta w oknie, Muzeum Sztuki w Łodzi

W okresie pracy pedagogicznej, trwającej od pierwszych lat po wojnie do 1950 roku, Strzemiński namalował kilka obrazów olejnych, które są ukoronowaniem jego twórczości. Obrazy te są jak protuberancje¹ kolorów, jak niezastygłe, trwające w szalonym pędzie eksplozje światła, barw i kształtów, jak nie kończąca się pogoń powidoków. Niczego podobnego nie znajdziemy nie tylko w ówczesnym malarstwie polskim, ale też światowym. Obrazy z cyklu „powidoków” to efekty badań Strzemińskiego nad zjawiskami związanymi z procesem widzenia. Artysta w swoich pracach oddawał działanie oka. Po silnym wizualnym bodźcu siatkówka odreagowuje. Pomimo zamkniętych powiek emituje do mózgu kontrastowy obraz. Strzemiński był artystą, pedagogiem i teoretykiem. W wydanej w 1958 roku, już pośmiertnie, „Teorii widzenia” opracował koncepcję świadomości wzrokowej. Dzieło jednak nie zostało ukończone. Został

usunięty ze szkoły, przez co miał problemy finansowe. W 1951 roku traci przytomność na ulicy. W szpitalu stwierdzono szybko rozwijającą się gruźlicę. Umarł w grudniu 1952 roku. Przyczyną rozwoju gruźlicy był głód. Strzemiński był ofiarą systemu komunistycznego, który uniemożliwiał podejmowanie pracy przez twórców będących w opozycji do władzy.

Życie artysty zostało przedstawione w filmie Andrzeja Wajdy „Powidoki”. W rolę Władysława Strzemińskiego wcielił się Bogusław Linda.

Bibliografia

- Baranowicz Zofia, *Władysław Strzemiński*, Warszawa: Arkady 1984.
- Kossowska Irena, *Władysław Strzemiński, 21.11. 1893–26.12.1952*, <https://culture.pl/pl/tworca/wladyslaw-strzeminski>.
- Strzemiński Władysław, *Teoria Widzenia*, Kraków: Wydawnictwo Literackie 1974.
- Władysław Strzemiński, <https://zasoby.msl.org.pl/martists/view/47>. ■

¹ Jasna struktura widoczna ponad brzegiem tarczy słonecznej, składająca się ze stosunkowo gęstej plazmy koronalnej, o niskiej temperaturze (kilku do kilkudziesięciu tysięcy kelwinów), wmrózzonej w pole magnetyczne.

Ararat.

Marzenie o pięciotysięczniku

■ r. pr. **Agnieszka Gacek**

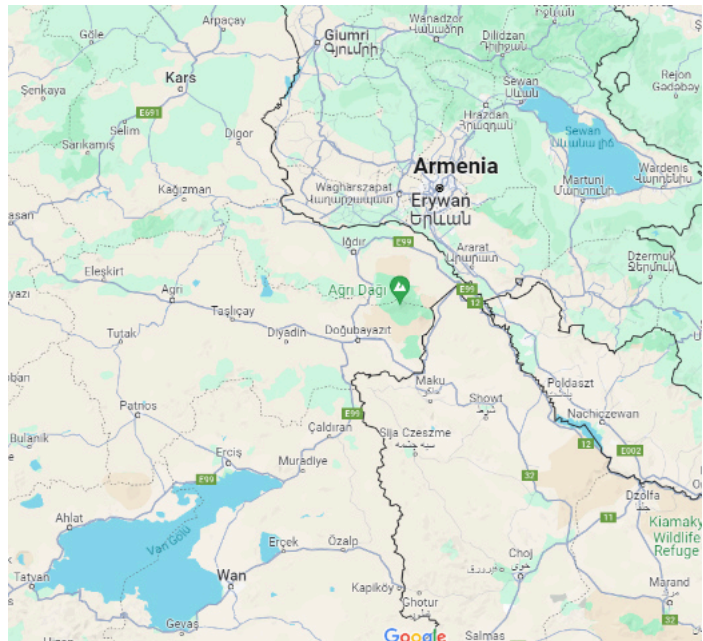
Tureckie imię Araratu, Agri Dagi, znaczy: „Góra Bólu”. Jak bardzo ta nazwa jest adekwatna, miałam przekonać się na własnej skórze. Ale po kolei...

W jednym z poprzednich artykułów opisałam wyprawę do Maroka. Zdobyłam wówczas swój pierwszy czterotysięcznik. Więzi, jakie nawiązałam z uczestnikami tej podróży, okazały się niezwykle trwałe – mimo, że mieszkamy w znacznym rozproszeniu, spotykamy się regularnie, najczęściej na górskich szlakach i planujemy kolejne wyprawy. Na jednym z naszych zjazdów ustaliliśmy, że spróbujemy wejść na szczyt liczący ponad 5000 m n.p.m. Rozważaliśmy też Kazbek, jednakże wybór padł na Ararat z uwagi na fakt, że koniec września to termin za późny na wyprawę na Kazbek.

Ararat to masyw wulkaniczny leżący we wschodniej Turcji, w centrum Wyżyny Armeńskiej, między jeziorami Wan i Sewan, 32 km

od granicy z Armenią i 16 km od granicy z Iranem.

Masyw górski zajmuje powierzchnię ok. 1000 km² i składa się z dwóch szczytów:

Mapa Turcji Wschodniej

Źródło: Wikipedia

Stambuł
Fot. Agnieszka Gacek

W drodze na Suphan Dagi
Fot. Agnieszka Gacek

Wielkiego – 5 137 m n.p.m. i Małego Araratu 3896 m n.p.m. Na obydwu wierzchołkach zalegają lodowce. Wyższy wierzchołek wznosi się ponad 3000–4400 metrów względem otaczających górę równin – to wysokość względna, większa niż w przypadku Mount Everestu.

W Biblii masyw Araratu wskazany jest jako miejsce spoczynku Arki Noego. Również i my udaliśmy się na jej poszukiwanie, zaś tajemniczy kształt, który mieliśmy okazję zobaczyć, zadziwił nas, tak samo jak liczba hipotez dotyczących jego pochodzenia.

Ararat jest symbolem Armenii, wyeksponowanym pośrodku jej godła i częstym motywem w sztuce. Góra, położona na historycznie ormiańskich terenach, chociaż obecnie poza terytorium kraju, jest głęboko zakorzeniona w świadomości Ormian oraz obecna w ich literaturze i sztuce. Obszar wschodniej Turcji zamieszkują w dużej części Kurdowie, zasiedlający przede wszystkim krainę zwaną Kurdystanem, podzieloną pomiędzy Turcję, Irak, Iran i Syrię. Są narodem bez własnego państwa, aktywnie działającym na rzecz samostanowienia. W Turcji, po upadku kolejnego powstania

kurdyjskiego w 1932 r., część Kurdów przesiedlono na zachodnie tereny kraju, zabroniono im posługiwania się językiem kurdyjskim, zmieniano imiona kurdyjskie na tureckie, zaś użycie słowa „Kurd” lub „kurdyjski” karano sądownie.

Pierwszym przystankiem w naszej drodze na Ararat było miasto Van, położone nad jeziorem o tej samej nazwie. Do Van lecieliśmy z Berlina, z przesiadką na ogromnym lotnisku w Stambule.

Samo miasto Van - w mojej opinii - nie wyróżnia się niczym szczególnym, jednakże według legendy zapisanej w historii Armenii, miało być założone przez królową Semiramidę, po wojnie z Arą Pięknym i po jego śmierci. Miasto leży w centrum historycznej krainy Wielkiej Armenii.

W Van znajdują się pozostałości starożytnego miasta Tuszpa, stolicy państwa Urartu. Jezioro Van to największy i najgłębszy akwen śródlądowy Turcji; jest słynnym i bezodpływowym jeziorem, którego poziom wód na przestrzeni dziejów ulega znacznym wahaniom. Na jeziorze tym znajduje się wyspa Akdamar. celem naszego rejsu.

Wyspa Akdamar. Święte miejsce Ormian

Podobno nazwa wyspy pochodzi od pewnej księżniczki ormiańskiej imieniem Tamar, która zakochała się w zwykłym chłopaku mieszkającym na brzegu Jeziora Van. Każdej nocy mężczyzna podpływał do wyspy wiedziony światłem, które dawała mu dziewczyna. Ojciec księżniczki dowiedział się o uczuciach łączących młodych. Gdy podczas jednej z kolejnych nocy chłopak znów płynął za światłem, ono niespodziewanie zniknęło. Zgasił je ojciec Tamar, a chłopak nie wiedział jak płynąć. Jego ciało zostało pochłonięte przez wody Jeziora Van. Legenda stała się przyczynkiem do napisania jednego ze słynniejszych poematów ormiańskich przez poetę żyjącego ponad 100 lat temu na terenach ormiańskich należących do Rosji.

Głównym obiektem na Wyspie Akdamar jest Kościół św. Krzyża będący w latach 1116–1895 rezydencją jednego z katolikosów ormiańskich, czyli duchowego zwierzchnika Apostolskiego Kościoła Ormiańskiego. W 1915 r., na fali prześladowań Ormian przez rządzących ówczesną Turcją Osmańską

członków Triumwiratu, dokonano masakry mnichów, zaś świątynia została doszczętnie zniszczona. Dopiero na progu XXI wieku dokonano gruntownej renowacji obiektu. Do tego miejsca pielgrzymują Ormianie, dla których raz w roku Turcja otwiera swe

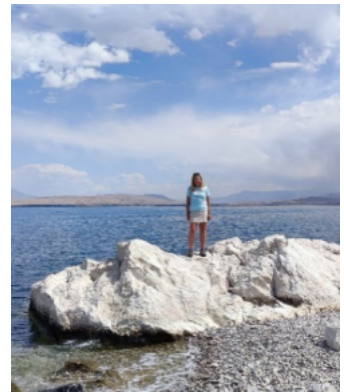
Kościół św. Krzyża na wyspie Akdamar
Fot. Agnieszka Gacek

Żółw na wyspie Akdamar
Fot. Agnieszka Gacek

Rejs na wyspę Akdamar
Fot. Agnieszka Gacek

Plaża na wyspie Akdamar
Fot. Zbiory własne

Biwak

Fot. Agnieszka Gacek

granice (stosunki między tymi dwoma państwami są napięte).

Architektura świątyni zachwyca i jednocześnie zastanawia. Oprócz scen biblijnych typu walka Goliata z Dawidem, są także sceny niemające związku z chrześcijaństwem, przedstawiające przede wszystkim zwierzęta. Pochodzą one przede wszystkim z epoki perskiej dynastii Sasanidów. Można dostrzec również wpływy arabskie.

Podziwialiśmy świątynię, mieliśmy również okazję zażyć kąpieli w jeziorze i odpocząć na plaży. Trudno było nam uwierzyć, że znajdujemy się nad jeziorem. Woda była mocno zasolona. Zarówno z plaży, jak i ze statku, którym płynęliśmy, roztaczał się wspaniały widok. W krajobrazie wyróżniały się górskie pasma, które otaczają jezioro. Niektóre ze szczytów wznoszą się na wysokość ponad 3 000 m n.p.m.

Pierwszy biwak i aklimatyzacja

Znad jeziora Van udaliśmy się na miejsce, gdzie mieliśmy spędzić pierwszą noc pod

W drodze na Suphan Dagi

Fot. Agnieszka Gacek

W drodze na Suphan Dagi

Fot. Agnieszka Gacek

namiotami. Po drodze mieliśmy okazję podziwiać powulkaniczny krajobraz. Zatrzymaliśmy się na punkcie widokowym, aby zrobić zdjęcia. Gdy dotarliśmy na miejsce,

Na szczycie Suphan Dagi
Fot. Agnieszka Gacek

Zejsście z Suphan Dagi
Fot. Agnieszka Gacek

czekało na nas już rozbite obozowisko oraz przepyszny posiłek przygotowany przez naszego kurdyjskiego kucharza. Wcześniej udaliśmy się na spoczynek, gdyż kolejnego dnia czekała nas wczesna pobudka oraz wejście aklimatyzacyjne na liczący ponad 4 000 m n.p.m. szczyt Suphan Dagi.

Spaliśmy na wysokości ok. 2500 m n.p.m., zatem czekało nas ponad 1 500 m podejścia. Po wczesnym śniadaniu rozpoczęliśmy wędrówkę. Mieliśmy okazję podziwiać wschód słońca, które w oddali pięknie odbijało się od tafli jeziora Van.

Po kilku godzinach mozolnego podejścia dotarliśmy na szczyt. Na takich wysokościach nie ma miejsca na pośpiech. Organizm musi oswoić się z wysokością.

Na zejściu najbardziej przeszkadzał nam suchy pył, który zdawał się wdzierać w płuca. Ból głowy oraz kaszel wiązałam raczej z wysokością, niż poważniejszą niedyspozycją.

Dogubayazit i okolice

Po krótkim odpoczynku, wynajętym busem wyruszyliśmy w drogę do Dogubayazit.

Miasto nie jest stare, powstało w 1930 r., w miejscu dawnego Bayazit (wcześniej nazywane po ormiańsku), ku pamięci miasta zniszczonego przez armię turecką podczas tłumienia kurdyjskiej rebelii w 1930 r. Ze „starego” Bayazit niewiele do dzisiaj zostało. Jediną atrakcją miasta zdaje się położony w pobliżu niego pałac Ishaka Paszy oraz fakt, że znajduje się blisko Araratu i stanowi nań świetną bazę wypadową.

Po drodze podziwialiśmy malownicze Wodospady Muradiye, znajdujące się na rzece Yaniktar Dersi. Zostały one nazwane na cześć osmańskiego sultana Murada IV, który w 1638 roku wziął udział w zwycięskiej wyprawie na Bagdad. Z twardej, bazaltowej skały wody wodospadu spadają z różnych

Dogubayazit. Widok z tarasu naszego hotelu
Fot. Agnieszka Gacek

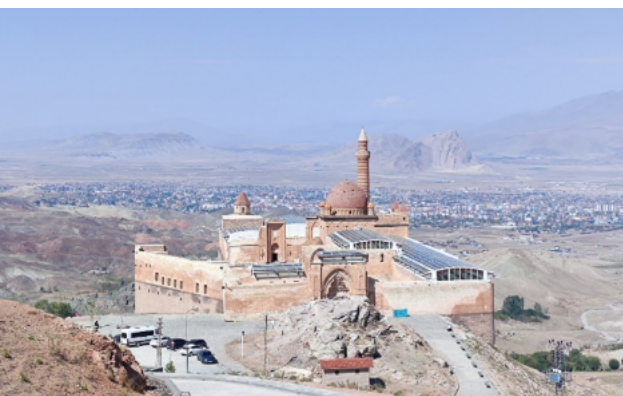
Wodospady Muradiye
Fot. Agnieszka Gacek

wysokości. Według ormiańskich legend był tu biblijny raj. Próbowaliśmy także miejscowego smakołyku w postaci zawijanych słodkich naleśniczków oraz piliśmy pyszną, mocną i aromatyczną kawę po turecku.

Kolejny dzień, po śniadaniu spożytym na ostatnim piętrze hotelu, z którego rozciąga się przepiękny widok, rozpoczynamy od zwiedzania pałacu Ishaka Paszy.

Pałac, według dość powszechnej opinii – jeden z najpiękniejszych w Turcji, został wzniesiony na przełomie XVII i XVIII wieku, staraniem wodza plemion kurdyjskich Ishaka Paszy, a prace trwały ponoć 99 lat, co jest symboliczne – właśnie tyle imion Allaha wymieniono w Koranie.

Od końca XIX wieku obiekt, stanowiący centrum kompleksu budynków, popadał

Pałac Ishaka Paszy
Fot. Agnieszka Gacek

Pałac Ishaka Paszy
Fot. Agnieszka Gacek

Skaliste otoczenie pałacu Ishaka Paszy
Fot. Agnieszka Gacek

Lokalne smakołyki
Fot. Agnieszka Gacek

w ruinę, a przejściowo mieściły się w nim koszary tureckiej armii. W ostatnich latach został odrestaurowany. Warowny pałac stanowiący przykład XVIII-wiecznej architektury osmańskiej z tzw. ery tulipanów (lata 1718–1730, okres rządów sultana Ahmeda III, kiedy to nastąpił czas fascynacji europejskością), i jego skaliste otoczenie robią duże wrażenie. Podobno został postawiony w miejscu, w którym skały zasłaniają widok na Ararat, aby nie drażnić oczu dostojnika – w tych czasach nie należał on bowiem do Turcji.

Następnie udaliśmy się na poszukiwanie Arki Noego. Miejsce, w którym mogą znajdować się jej pozostałości, zostało odkryte w 1959 r. przez kapitana armii tureckiej İl-hana Durupinara, który zauważył w okolicach góry Ararat formację skalną w kształcie łodzi, na zdjęciach lotniczych tego obszaru. Efektem tego odkrycia był krótki okres międzynarodowego zainteresowania tym rejonem. Badania, które trwały w latach 80. i 90. ubiegłego wieku, zakończyły się jednak konkretnymi wnioskami, a zdania naukowców były podzielone. Od 2021 r.

Arka Noego?
Fot. Agnieszka Gacek

Manufaktura dywanów
Fot. Agnieszka Gacek

do dziś prace nad formacją prowadzą naukowcy z trzech tureckich i amerykańskich uniwersytetów.

Naukowcy pobrali prawie 30 próbek skał i gleby z obszaru "ruin" i przeanalizowali wyniki na Politechnice w Stambule. Badanie wykazało, że próbki pochodzą z okresu od 3500 do 5000 lat. Przypuszcza się, że właśnie wtedy miała miejsce katastrofalna powódź. W próbkach znaleziono cząstkowe ślady m.in. drzew iglastych, a także owoców morza. Badacze wyjaśniają, że rozmiar i kształt tej budowli odpowiadają wymiarom arki, czyli "długości trzystu łokci, szerokości pięćdziesięciu łokci i wysokości trzydziestu łokci", o czym jest mowa w biblijnej Księdze Rodzaju.

Nie musi to wcale oznaczać, że jesteśmy bliżej odnalezienia Arki Noego. Część naukowców ma wątpliwości co do umiejscowienia łodzi na zboczach Góry Ararat. Ich zdaniem góra nie może być miejscem umieszczenia arki, ponieważ uformowała się dopiero po ustąpieniu wód potopu. Z drugiej strony podobno dawniej mianem Araratu określano cały masyw, a nie pojedynczy szczyt.

Niewątpliwie miejsce to warto odwiedzić, będąc w pobliżu, stanowi ono bowiem

zagadkę i ciekawostkę naukową, zaś otaczające góry sprawiają, że jest ono przepięknie położone.

W drodze powrotnej zjedliśmy pyszny obiad, w lokalnej restauracji z widokiem na Ararat. Odwiedziliśmy również manufakturę dywanów. To miejsce, oprócz tego, że można zakupić w nim przepiękne kurdyjskie dywany, które mogą zostać wysłane bez-

pośrednio na wskazany adres, niesie ze sobą również ważną misję – służy aktywizacji zawodowej kurdyjskich kobiet, znajdujących tam zatrudnienie.

Cień wielkiej góry

Kolejnego dnia przyjechaliśmy do miejsca, z którego rozpoczęliśmy wędrówkę, położonego na wysokości ok. 2 000 m n.p.m. Na Ararat możliwe są tylko zorganizowane wejścia, z miejscowym przewodnikiem, wymagane jest też pozwolenie. Korzystaliśmy z usług lokalnego biura specjalizującego się w takich wyprawach. Od poprzedniego dnia

Pierwsza baza, nasze namioty
Fot. Agnieszka Gacek

Tuż przed podejściem.
Fot. Zbiory własne

I druga baza
Fot. Agnieszka Gacek

czułam się nie najlepiej i co kilka godzin tykałam aspirynę. Również dwóm dziewczynom z grupy wyraźnie coś dolegało. Jednakże miałam nadzieję, że jakoś to rozchodzę. Niestety, wrażenie to było mylne – miałam coraz większe problemy z utrzymaniem tempa marszu, zostawałam w tyle. Nie pomagał również krajobraz – właściwie nie było na czym oka zawiesić, brakowało mi tego bezmiarów gór, który znałam choćby z Gruzji czy Maroka.

Pod nogami kamienie, brak jakiegokolwiek roślinności, a gdy się odwróciłam,

widziałam jedynie rozległy płaskowyż. Wraz z nabieraniem wysokości zmieniały się warunki pogodowe, napłynęły chmury i zaczął kropić deszcz. Resztką sił dotarłam do obozowiska położonego na wysokości ok. 3 200 m n.p.m. W nocy rozpętała się burza śnieżna, słyszałam tylko, jak nasi kurdyjscy przewodnicy i poganiacze mulów strącają śnieg z dachów namiotów. Rano moje samopoczucie wcale się nie poprawiło. Podczas gdy grupa podchodziła do kolejnego obozowiska, położonego na wysokości ok. 4 200 m n.p.m., aby znów zejść i spać

Zachód słońca w drugiej bazie
Fot. Agnieszka Gacek

4200 m n.p.m.
Fot. Agnieszka Gacek

U źródeł Eufratu
Fot. Agnieszka Gacek

Lokalne smakołyki
Fot. Agnieszka Gacek

w naszej bazie, ja postanawiam zostać w namiocie, licząc na to, że wreszcie poczuję się lepiej. Tak minął cały dzień. Nie byłem w stanie jeść, nasz przewodnik Firat właściwie wmuszał we mnie kolację. Obawiam się następnego dnia, czekało nas podejście do kolejnej bazy, a po kilku godzinach snu – atak szczytowy.

Wciąż mając nadzieję na przełamanie kryzysu, ruszyłam w drogę. Pierwsze 100 m podejścia napawało mnie optymizmem, niestety później było już coraz gorzej. Utracie sił towarzyszył silny ból głowy. Przewodnik wziął ode mnie plecak, ale na niewiele się to zdało. Dwie godziny później niż większość grupy dotarłam do bazy. Dopiero z perspektywy czasu jestem w stanie ocenić, że dotarcie w tym stanie na wysokość 4 200 m n.p.m. było wyczynem. To nie choroba wysokościowa mnie złamała, chociaż wysokość dawała o sobie znać. Oprócz mnie, odczuwało ją jeszcze kilka osób, co objawiało się osłabieniem i bólem głowy. Wiedziałam już, że nie zaatakuję szczytu wielkiej góry. Czulałam, że to byłoby ponad moje siły, jak nigdy wcześniej miałam pewność, że tym razem muszę odpuścić.

Pojawiło się rozczarowanie i łzy. Najprawdopodobniej przytrafiła mi się infekcja wirusowa, która trzymała mnie jeszcze ponad tydzień. Zostałam w namiocie, trzęsąc się z zimna. Miałam problem, żeby

przejsć 20 m bez zatrzymania na złapanie oddechu. Z dziesięcioosobowej grupy, szczytu nie zdobyły trzy osoby, złożone niemocą.

Pozostali, około godziny trzeciej w nocy, rozpoczęli podejście; siedem osób zdobyło szczyt. Około południa wrócili do bazy. Każdy wspominał przesywające zimno po drodze i euforię, którą odczuwał po wejściu na Ararat.

Zeszliśmy z powrotem do pierwszej bazy i czekaliśmy na transport. Towarzyszący nam Kurdowie zwijali obozowisko – nasza grupa była jedną z ostatnich zdobywających Ararat tej jesieni. Bus zawiózł nas do hotelu w Dogubayazid. Przez moje złe samopoczucie, chyba pierwszy raz w życiu, będąc na urlopie, marzyłam o powrocie do domu.

Część trekkingowa tego wyjazdu zakończyła się; w najbliższych dniach czekał nas relaks oraz zwiedzanie Stambułu.

Zwiedzamy...

Jeśli chodzi o krajobraz wschodniej Turcji, to byłam nim trochę rozczarowana. Jest on bardzo suchy, spalony słońcem, mało urozmaicony. Próżno szukać jakiegokolwiek roślinności. Ararat jest piękny i majestatyczny,

Dogubayazid o zachodzie słońca
Fot. Agnieszka Gacek

ale z oddali. Gdy się na niego wspinaliśmy, widzieliśmy jedynie ogrom kamieni, które zdawały się być wszędzie. Dogubayazid, mimo że stanowi bazę startową dla wypraw na Ararat, nie wydało się nam miejscem przyjaznym dla turystów, centrum było całe rozkopane, a w sklepach brakowało oczywistych dla nas produktów.

Kolejnego dnia zwiedzaliśmy okolicę. Podjechaliśmy do źródeł Eufratu. Tamta okolica jest małowodna, rzeka płynie wąwozem, po obu jej stronach przyjemnie zielenie się roślinność. Rejon obfituje w źródła termalne. W jednym z nich spędziliśmy kilka godzin. Temperatura wody była naprawdę wysoka, nie dało się w niej wytrzymać dłużej niż kilka minut.

Kurdyjska kuchnia jest naprawdę bardzo smaczna.

Żalowałam, że nie dopisywał mi apetyt, który pozwoliłby mi się nią w pełni rozkoszować. Dominują świetnie przyprawione mięsa i grillowane albo pieczone warzywa. Kebab w niczym nie przypomina tego, który znamy z rodzimych budek.

To był ostatni nasz dzień w Dogubayazid. Wieczorem z tarasu hotelu obserwowaliśmy zachód słońca.

Źródła termalne
Fot. Agnieszka Gacek

Stambuł. Miasto na dwóch kontynentach

Kolejnego dnia, po wczesnej pobudce, udaliśmy się na lotnisko w Van. Czekal nas dwugodzinny lot do Stambułu. Siedzenia w samolocie ustawione były tak pionowo, że trudno było nam znaleźć dogodną pozycję.

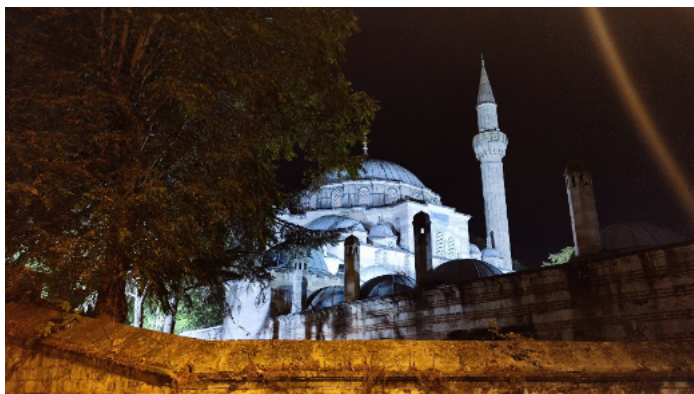
Zmęczeni i niewyspani, wreszcie dotarliśmy do Stambułu. Po tygodniu spędzonym we wschodniej Turcji, uderzyła nas w oczy wszechobecna zieleń. Nie przypuszczałam, że to miasto jest takie ogromne, przejazd do hotelu zajął nam przeszło godzinę. Stambuł to największe i najludniejsze miasto w Turcji, zamieszkałe przez ponad 15 milionów mieszkańców oraz jej centrum kulturalne,

handlowe i finansowe. Rozciąga się po obu stronach cieśniny morskiej Bosfor, od północnego wybrzeża Morza Marmara do południowego wybrzeża Morza Czarnego. Położenie miejscowości zarówno w europejskiej Tracji, jak i azjatyckiej Bitynii sprawia, że jest ona jedyną metropolią świata znajdującą się na dwóch kontynentach. Miasto w swej historii nosiło wiele nazw: Bizancjum, Augusta Antonina, Nova Roma, Konstantynopol. Tu krzyżowały się wpływy cywilizacji europejskich oraz imperiów o korzeniach azjatyckich. Jego historia jest tyleż fascynująca, co burzliwa.

Po zameldowaniu i krótkim odpoczynku, wyruszyliśmy na miasto. Pierwsze kroki skierowaliśmy do pobliskiej restauracji,

Uliczki Stambułu nocą
Fot. Agnieszka Gacek

Jeden z meczetów nocą
Fot. Agnieszka Gacek

Hagia Sofia

Fot. Agnieszka Gacek

Meczet Sulejmana

Fot. Agnieszka Gacek

gdzie posiliśmy się. W międzyczasie zapadł zmrok. Wyruszyliśmy na wieczorny spacer. Meczety, domy mieszkalne, place, parki, restauracje, wszystko oświetlone było światłem latarni lub lampek.

Zadziwiła mnie widoczna na każdym kroku różnorodność i wielokulturowość tej ogromnej metropolii. Po spacerze udaliśmy się na spoczynek, aby nabrać sił przed kolejnym dniem – czekało nas zwiedzanie największych atrakcji Stambułu.

Stambuł nazywany jest miastem kotów. Rzeczywiście jest ich tam mnóstwo – towarzyszyły nam na każdym kroku, nawet w kawiarniach układały się na fotelach.

Po śniadaniu w znanej nam już restauracji (prawie każdy z nas zamówił potrawę z jajek, o zabawnej nazwie, przypominającą szakszukę), kroki swe skierowaliśmy do Meczetu Sulejmana. W całym Stambule znajduje się ponad 2600 czynnych meczetów. Meczet Sulejmana, to drugi, po Błękitnym, największy meczet w Stambule. Znajduje się na szczycie jednego z siedmiu wzniesień, na których położone jest miasto.

Budynek jest postawiony na specjalnym fundamencie wypełnionym częściowo wodą, dzięki czemu jest odporny na trzęsienia ziemi, które często nawiedzają miasto. Przed wejściem do meczetu należy zdjąć i zostawić przed wejściem buty oraz zakryć włosy chustą.

Ogromne wrażenie wywarła na mnie Cysterna Bazyliki, którą zwiedziliśmy po Mececie Sulejmana. Jest największą z kilkuset starożytnych cystern (sztucznych zbiorników na wodę), która wciąż znajduje się pod Stambulem w pobliżu Hagia Sofia.

Początki Cysterny sięgają VI wieku n.e., kiedy to została wybudowana w odpowiedzi na rozkaz bizantyjskiego cesarza Justyniana I. Cysterna miała za zadanie zaopatrzyć w wodę pałac cesarski w przypadku wybuchu wojny lub zatrucia wody pochodzącej z akweduktów. Rola Cysterny przygasła po zdobyciu Konstantynopola przez Turków, którzy preferowali wodę z akweduktów i nie obawiali się oblężenia miasta. Magiczna komnata uległa zapomnieniu aż do połowy XVI wieku.

Sklepy uliczne Stambułu i Wielki Bazar
Fot. Agnieszka Gacek

Tureckie dywany
Fot. Agnieszka Gacek

W 2016 roku wnętrza Cysterny Bazyliki zostały opisane na stronach powieści Dana Browna, pt. „Inferno”. Wiele lat wcześniej, bo już w roku 1963, została ona ukazana w filmie „Pozdrowienia z Rosji”, drugiej oficjalnej produkcji o przygodach agenta Jamesa Bonda. W jednej ze scen James Bond żegluguje między kolumnami cysterny, w poszukiwaniu sekretnych drzwi.

Następnie spacerem udaliśmy się na Wielki Bazar, który zajmuje ponad 30 hektarów, ma 61 ulic z około 3500 sklepikami, 22 bramy, restauracje i kawiarnie, dwa meczety i cztery fontanny. Bazar był wielokrotnie niszczone przez pożary, po których powiększono jego powierzchnię.

Dziś tradycyjne wyroby zostały tu w większości zastąpione pamiątkami dla turystów. Na bazarze wręcz trzeba się targować, bo jest to częścią miejscowej kultury.

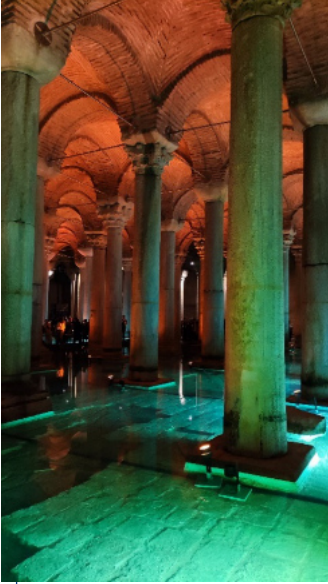
Kupiłam trochę pamiątek, jakiś szal, przyprawę i herbaty, za które słono zapłaciłam. Udało mi się zgubić na Wielkim

Bazarze, wychodząc, poszłam dokładnie w przeciwnym kierunku, niż powinienam. Na szczęście od przechodniów dowiedziałam się, gdzie mam się kierować. Dołączyłam do reszty grupy. Byliśmy głodni, więc zamówiliśmy tzw. street food. Wszystko przygotowywane było na naszych oczach. Zdecydowałam się na mięso zawinięte w placek, z dodatkiem świeżych warzyw. Smakowało wyśmienicie. Znajdujące się w pobliżu stoliki były zajęte, więc usiedliśmy na krawężniku, gdzie skosztowaliśmy nasz obiad.

Sobota to nienajlepszy dzień na zwiedzanie. Stambuł jest tłumnie odwiedzany przez turystów, przed każdym z popularniejszych miejsc do zwiedzania ustawiały się tłumy czekające w kolejkach. Zwiedziliśmy słynny Błękitny Meczet, ponoć najpiękniejszy meczet świata, swą nazwę zawdzięczający ponad 20 tysiącom błękitnych płytek. Następnie ustawiliśmy się w ogromnej kolejce do Hagia Sofia.

Cysterna Bazyliki
Fot. Agnieszka Gacek

Fontanna i Błękitny Meczet
Fot. Agnieszka Gacek

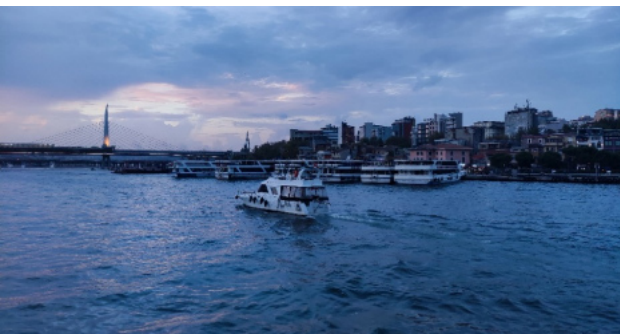

Street food
Fot. Agnieszka Gacek

Licząca ponad 1500 lat Hagia Sofia, nazywana Kościołem Mądrości Bożej, była najważniejszą świątynią cesarstwa Bizantyjskiego i cudem ówczesnej architektury. Po zdobyciu miasta przez Turków, do świątyni dobudowano strzeliste minarety i przekształcono ją na meczet, nie niszcząc chrześcijańskich fresków i malowideł. Po upadku imperium osmańskiego, Turcja stała się państwem świeckim, a Hagię Sofię

przekształcono w muzeum. W lipcu 2020 roku aktualny prezydent przywrócił świątyni status meczetu.

Chwilkę odpoczywaliśmy przed budynkiem, znużeni tłumem i wysoką temperaturą. Jeszcze jedną atrakcją wymarzyliśmy sobie – rejs Bosforem. Dość szybko udało nam się znaleźć człowieka oferującego takie rejsy. Stambuł obserwowany z wody wyglądał imponująco – mosty, budowle,

Rejs po Bosforze
Fot. Agnieszka Gacek

Rejs po Bosforze
Fot. Agnieszka Gacek

Lokalne słodycze
Fot. Agnieszka Gacek

port. Na Bosforze panował niesamowity ruch. Niestety nie był to kameralny rejs. Nasz statek był dość spory i mocno wypełniony ludźmi. Obsługa co chwilę coś oferowała, a to zdjęcia z papugą, a to owoce, napoje czy przekąski.

Zrobiliśmy jeszcze ostatnie zakupy w centrum (powodzeniem cieszyły się tradycyjne miejscowe słodycze, szczególnie baklava) i udaliśmy się do hotelu. Stambuł zaciekał mnie, jego wielowiekowa historia i architektura zrobiły na mnie ogromne wrażenie. Jest to miasto, do którego będę chciała wrócić, aby je dokładniej poznać. Może tym razem bez takiego pośpiechu i w dni poza weekendem. Wielu pięknych miejsc, chociażby pałacu Top Kapi, niestety nie zdążyliśmy zwiedzić.

Ostatni wieczór w Turcji dobiegł końca, a kolejnego dnia czekał nas tylko lot do Berlina. Podsumowując wyjazd: nie udało mi się osiągnąć celu, jakim było zdobycie szczytu Araratu. Była to dla mnie lekcja

We wnętrzu Hagia Sofia
Fot. Agnieszka Gacek

pokory. Gdy po powrocie rozmawiałam z Agną Bielecką, himalaistką, powiedziała mi: „Góra poczeka”. Jestem z siebie dumna, że podjęłam próbę wejścia, ale jeszcze bardziej z tego, że wiedziałam, kiedy muszę odpuścić, tak, aby nie stwarzać ryzyka dla siebie i pozostałych członków grupy. Takie decyzje nigdy nie są proste, nie było mi łatwo również teraz opisać to wszystko. Musiałam kolejny raz wrócić do czegoś, co częściowo postrzegam w kategoriach porażki i przepracować to w głowie.

Ta podróż była dla mnie wartościowa również z tego względu, że spędziłam cenny czas ze wspaniałymi ludźmi.

Czy wrócę do Turcji, aby zdobyć Ararat? W tym momencie tego nie wiem. W podróżach bardziej chyba niż zdobywanie szczytów fascynują mnie piękne widoki oraz możliwość obcowania z inną kulturą, przyglądania się, jak żyją miejscowi ludzie. Pojawia się wiele pomysłów i możliwości.

Koty Stambułu
Fot. Agnieszka Gacek

Niektóre natomiast zamykają się z uwagi na dynamiczną sytuację na świecie (planowałam dwutygodniową wyprawę do Izraela i Palestyny). Ten wyjazd dał mi motywację, aby pracować nad formą. Rozwijam również swoje pasje, od niedawna jestem przewodnikiem sudeckim, dlatego więcej czasu chcę spędzać teraz na Dolnym Śląsku, który również ma tak wiele do zaoferowania... Ale o tym w kolejnych artykułach. ■

Gorące źródła
Fot. Agnieszka Gacek

Przeszłość – Terazniejszość – Przyszłość

- r. pr. **Anna Zalesińska**
- r. pr. **Krzystian Mularczyk**

Fot. Archiwum prywatne

Maria Kohlberger-Wierzbowska

Ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Wrocławskim (wówczas: Uniwersytet Wrocławski im. B. Bieruta) w 1970 r. Pracę magisterską z zakresu prawa międzynarodowego napisała pod opieką prof. dr hab. Stanisława Huberta. Aplikację (pozaetatową) odbywała częściowo w Okręgowej Komisji Arbitrażowej we Wrocławiu, a częściowo w OKA w Szczecinie, gdyż przez kilka lat mieszkała w Świnoujściu, gdzie pracowałam w Dyrekcji Inwestycji Miejskich w charakterze referenta prawnego. Po powrocie do Wrocławia została wpisana na listę radców prawnych pod nr 233/82.

Przez wiele lat pełniła jednoosobowo obsługę prawną dużych wrocławskich jednostek: Fabryki Automatów Tokarskich,

PP Odra-Tourist, Urzędu Celnego i Izby Celnej – w której po pewnym czasie powierzono jej utworzenie działu prawnego i jego prowadzenie.

Przez 20 lat (do 2019 roku) była radcą prawnym Sądu Okręgowego we Wrocławiu, a następnie przez kilka lat kolejno wraz ze ś.p. r. pr. Ewą Zabłocką i ś.p. r. pr. Janem Ziembickim, byłyimi sędziami Komisji Arbitrażowej we Wrocławiu.

Zaangażowanie w działalność samorządu wyniknęło z przypadku. Jako radca prawny Izby Celnej została poproszona przez panią mec. Krystynę Stogę do opracowania dla OIRP we Wrocławiu opinii prawnej, która została życzliwie przyjęta i zaowocowała wieloletnim uczestnictwem w działalności samorządu trwającym do 2023 roku. Okres ten prawdopodobnie byłby dłuższy gdyby nie to, że przez pandemię od początku 2023 roku przebywa wraz z mężem w swoim rodzinnym domu w Środzie Śląskiej.

W samorządzie przez kilka kadencji pełniła funkcję sędziego Sądu Dyscyplinarnego przy OIRP we Wrocławiu. Poznała wówczas wiele wspaniałych koleżanek i kolegów. Praca z nimi była dla niej zaszczytem i prawdziwą przyjemnością, za co jest im ogromnie wdzięczna.

Przez ponad 50 lat pełniła obsługę prawną w formie umowy o pracę, podnosząc jednocześnie kwalifikacje w zawodzie przez odbycie na Wydziale Prawa i Administracji Studiów Podyplomowych w zakresie prawa podatkowego (ukończonych 6. listopada 1996 r.), Studium Prawa Europejskiego dla radców prawnych zorganizowanego przez OIRP we Wrocławiu, nie zaniedbując stacjonarnych i wyjazdowych szkoleń organizowanych przez naszą Izbę, zarówno ogólnych, jak i przeznaczonych dla sędziów Sądu Dyscyplinarnego.

Wykonywanie zawodu zawsze było dla niej ważne i satysfakcjonujące, ale ważniejsi byli i są jej bliscy: mąż Tadeusz (też radca prawny), wspaniałe dorosłe już dzieci – Ewa i Tomek oraz oczywiście najwspanialszy, pięcioletni wnuk Teodor. Dzieci są jej największą dumą i osiągnięciem: empatyczne, otwarte na ludzi i świat i dobrze się w nim odnajdujące, m.in. przez biegłą znajomość kilku języków, ale też wielość i różnorodność zainteresowań oraz życie w zgodzie ze sobą.

Obecnie nie wykonuje zawodu, przebywa na emeryturze i cieszy się nią. Dużo czyta, układa puzzle, rozpieszcza należące do rodziny psy i kota oraz zajmuje się ogrodem.

Stefan Kwas

Pan mecenas Stefan Kwas ukończył Uniwersytet Wrocławski Wydział Prawa i Administracji w 1983 r. W 1984 r. Ponadto ukończył, na tej samej uczelni, Studia Podyplomowe Prawo Obrotu Towarowego. Odbył trzyletnią aplikację radcowską w ramach Państwowego Arbitrażu Gospodarczego (lata 1984–1987). Ślubowanie radcowskie złożył w październiku tego samego

roku przed Dziekanem Władysławem Dmochowskim.

Z samorządem radcowskim związany jest od lat 90. Przygoda z samorządem zaczęła się od wspólnej inicjatywy poszukiwania nowej siedziby dla OIRP we Wrocławiu. Kolejnym krokiem było zostanie członkiem Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w 1991 r. W kolejnej kadencji (lata 1995–1999) Pan Mecenas był również Członkiem Rady. W ramach pracy na rzecz Rady aktywnie działał jako członek Komisji odpowiedzialnej za wykonywanie zawodu radcy prawnego.

W VI kadencji (lata 2003–2007) został Rzecznikiem Dyscyplinarnym. Co ciekawe jego kadencja przypadła na okres intensywnych zmian w samorządzie. Od poprzedniego rzecznika przejął spraw 10, przy czym w okresie V Kadencji jego poprzednik zakończył dwie sprawy. Natomiast w czasie kadencji Pana Mecenasa zakończonych zostało kilkadziesiąt spraw i drugie tyle zostało przekazane następcy Pani mec. Barbarze Szalewicz.

Od ukończenia aplikacji i uzyskania uprawnień radcy prawnego Pan r. pr. Stefan Kwas aktywnie działa również na płaszczyźnie zawodowej. Kancelarię założył w 1988 r. Początkowo jednoosobowa, później już jako większy podmiot. Współpracował z kancelarią niemiecką z Dusseldorfu. Współpraca zaowocowała założeniem międzynarodowej Kancelarii W.P. Wrocław Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów sp. k. Kancelaria prowadziła sprawy podmiotów niemieckich na terenie Polski. W dniu 30 czerwca 2024 r. Kancelaria indywidualna została zamknięta. Obecnie wykonuje działalność radcowska w ramach wolnego zawodu.

W wolnym czasie aktywny członek sekcji strzeleckiej Śląsk Wrocław. Z pasji również motocyklista.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Waldemar Lewandowski

Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu w latach 2013–2016 oraz 2016–2020.

Joanna Łabędzka

Z sylwetką Panią Mecenas mogą się Państwo zapoznać w „Przeglądzie Radcowskim” nr 30/2021.

Krzysztof Łach

Radca prawny od 1998 r. W latach 2011–2018 przez 3 kadencje pełnił funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu. Wcześniej studiował na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. W trakcie studiów mieszkał oraz uczył się we Wrocławiu, dlatego też aplikację radcowską odbywał również w tym mieście w Okręgowej Izbie Radców Prawnych. Inspiracją do podjęcia studiów prawniczych była świadomość niezwykle

prestżu absolwentów tego kierunku, liczne rozmowy z przedstawicielami tego zawodu oraz artykuły prasowe poświęcone zagadnieniom prawnym, a zwłaszcza w zakresie już rozwijającego prawa gospodarczego. Był to również czas dyskusji ogólnospołecznych dotyczących kształtu konstytucji, zgromadzenia narodowego czy też Trybunału Konstytucyjnego lub Trybunału Stanu. Już w trakcie studiów, na które to został przyjęty po pozytywnym zdaniu egzaminów wstępnych, które to wówczas obowiązywały i ich zaliczenie przynajmniej na ocenę dobrą były przepustką do przyjęcia na wydział prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, specjalizował się w prawie pracy, prawie cywilnym oraz wówczas dopiero rozwijającym się prawie gospodarczym, a zwłaszcza wprowadzanym przez ustawodawcę w pełnym zakresie ustawy – kodeks handlowy Maurycego Allerhanda. Nadmienić również należy, że jednocześnie w latach 1991–1995 pełnił również społecznie funkcję ławnika przy Sądzie Rejonowym Wrocław – Krzyki w wydziale karnym, który to dał możliwość bezpośrednich rozmów z sędziami zawodowymi w zakresie stosowania prawa, a zwłaszcza prawa karnego w powiązaniu z procedurą karną wprost na sali rozpraw.

Zaraz po ukończeniu studiów prawniczych przystąpił do egzaminu wstępnego

Dla mec. Łacha inspiracją do podjęcia studiów prawniczych była świadomość niezwykle prestiżu absolwentów tego kierunku.

na aplikację radcowską przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu, którą ukończył w 1998 r. Patronem w trakcie aplikacji była mecenas Barbara Kras,

późniejsza wieloletnia Dziekan OIRP we Wrocławiu.

Niewątpliwie to jego patronka miał olbrzymi wkład w ukształtowanie jego wiedzy prawnej w praktyce podczas odbywających się przed sądami rozpraw, pisania pism procesowych czy też bezpośrednich dyskusji prawnych.

Po ukończeniu studiów oraz aplikacji otworzył Kancelarię Prawną w formie działalności gospodarczej wówczas zarejestrowanej przy OIRP we Wrocławiu.

Do dzisiaj świadczy obsługę prawną głównie dla podmiotów gospodarczych jak również osób fizycznych

Nadmienić również należy, że odbył jednoroczne studia podyplomowe organizowane przez Uniwersytet Wrocławiu oraz Okręgową Izbę Radców Prawnych w zakresie pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej.

Jan Łoziński

Z sylwetką Pana Mecenasą mogą się Państwo zapoznać w „Przeglądzie Radcowskim” nr 36/2022.

Fot. Archiwum prywatne

Łukasz Łuć

Łukasz Łuć od 2011 roku jest wpisany na listę radców prawnych prowadzoną przez

Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu. Posiada bardzo bogate doświadczenie w kompleksowej obsłudze korporacyjnej podmiotów gospodarczych. W ramach prowadzonej Kancelarii doradza Klientom zarówno w bieżącej obsłudze prawnej, jak i przy transakcjach M&A, przekształceniach oraz restrukturyzacjach. Swoje doświadczenie zawodowe zdobywa również pełniąc funkcję członka rad nadzorczych w spółkach kapitałowych, takich jak VIDIS S.A., Privilege Capital Management S.A., czy Wrocławski Dom Maklerski S.A.

Działalność zawodowa mecenasa Łucia obejmuje ponad dekadę pracy w Kancelarii Radców Prawnych Łuć i Wspólnicy sp.k., gdzie pełni rolę Właściciela i Partnera Zarządzającego. W latach 2014–2020 sprawował funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu.

Jego ścieżka edukacyjna obejmuje ukończenie aplikacji radcowskiej w Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu w latach 2007–2011 oraz zdobycie tytułu magistra prawa na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Ponadto posiada tytuł magistra administracji, który uzyskał na Uniwersytecie Wrocławskim. W czasie studiów był także na stypendium naukowym na Uniwersytecie im. Iwana Franka we Lwowie. ■

KOLEGIUM REDAKCYJNE

- r. pr. Anna Zalesińska – Redaktor Naczelny
- r. pr. Krystian Mularczyk – Zastępca Redaktora Naczelnego

Członkowie

- r. pr. Sylwia Filińska
- r. pr. Bartosz Frydel
- r. pr. Radosław Gąsior
- Beata Koziel
- r. pr. Wojciech Lamik
- Małgorzata Nierzewska
- r. pr. Aleksandra Pakuła
- r. pr. Michał Pyrz
- r. pr. Maciej Różewicz
- r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz
- r. pr. Krystyna Stoga
- r. pr. Milena Szostak-Kaluska

IMPRESSUM

„Przegląd Radcowski”
Kwartalnik Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu
wydawany od 2013 r.

WYDAWCA

Okręgowa Izba Radców Prawnych
we Wrocławiu
ul. Włodkowica 8
50-072 Wrocław
tel. (71) 793-70-94
tel. (71) 793-70-95
tel. (71) 793-70-96
e-mail: redakcja@oirp.wroclaw.pl

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD

Aleksandra Snitsaruk

NA OKŁADCE

Siedziba OIRP we Wrocławiu.
Fot. OIRP we Wrocławiu

*Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania
w nadesłanych tekstach skrótów i zmiany tytułów.*

ZNAJDŹ NAS W INTERNECIE

- <https://oirp.wroclaw.pl>
- <https://www.facebook.com/Okregowa-IzbaRadcowPrawnychWeWroclawiu/>
- <https://pl.linkedin.com/company/o-kr%C4%99gowa-izba-radc%C3%B3w-prawnych-we-wroc%C5%82awiu>

ISSN 2391-9159

**Polub nasze Komisje stałe na Facebooku
i bądź na bieżąco!**

Komisja
ds. rozwoju rynku usług prawniczych i edukacji prawnej

Komisja
ds. nowych technologii i transformacji cyfrowej

Komisja
ds. współpracy z samorządami i instytucjami

Komisja
ds. praw człowieka i praworządności

Komisja
ds. kultury, integracji i sportu

Komisja
ds. współpracy z zagranicą

Komisja
ds. aplikacji

**Okręgowa Izba Radców Prawnych
we Wrocławiu**